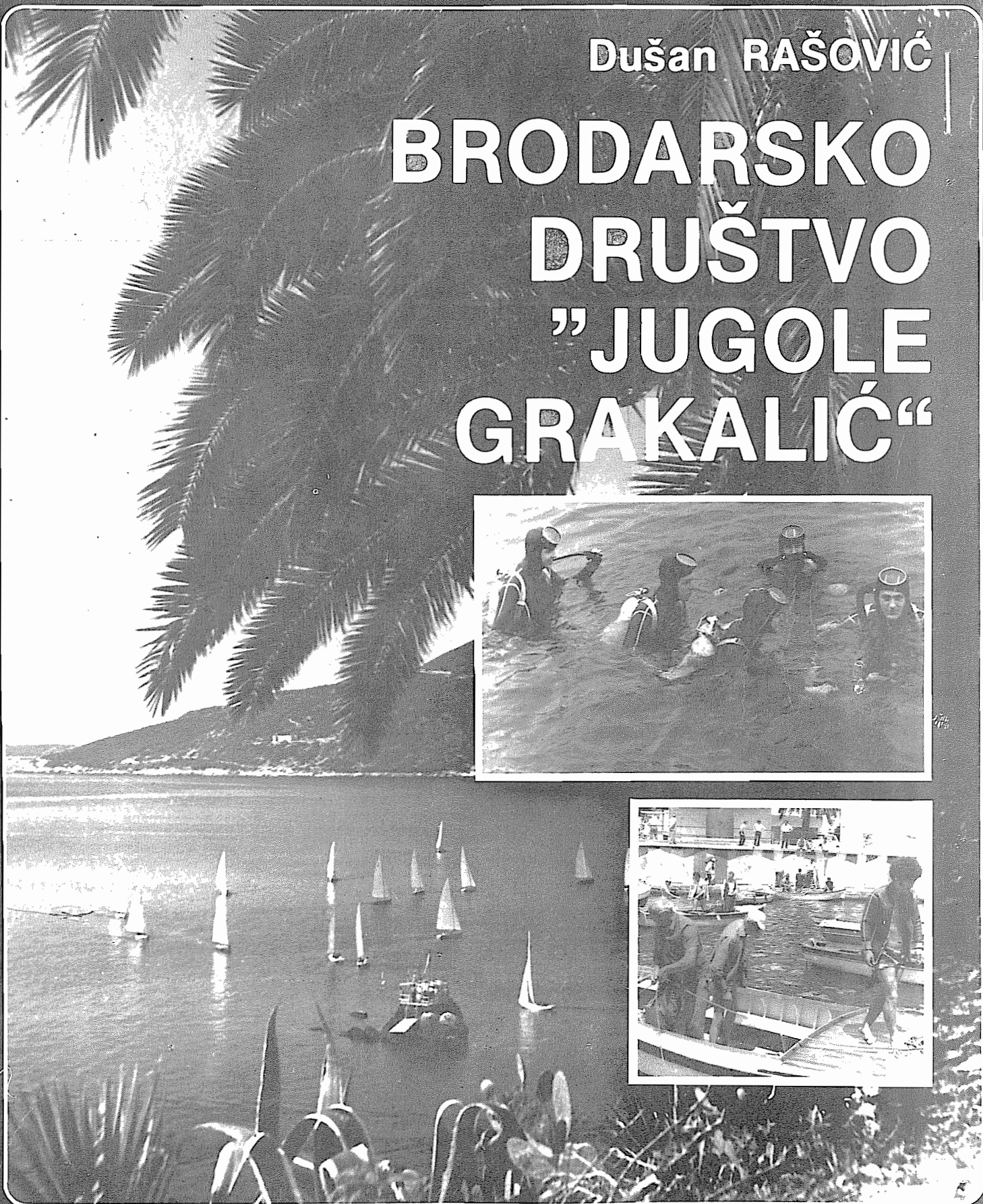
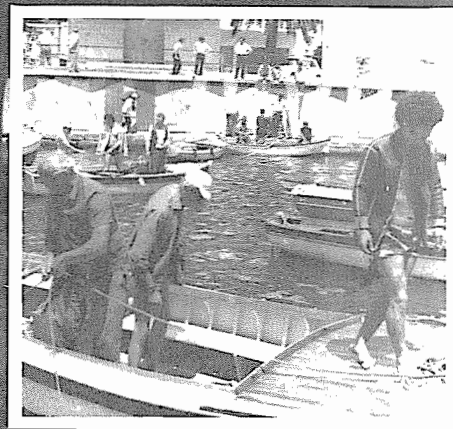

Dušan RAŠOVIĆ

BRODARSKO DRUŠTVO "JUGOLE GRAKALIĆ"

Dušan RAŠOVIĆ

**BRODARSKO
DRUŠTVO
"JUGOLE
GRAKALIĆ"**

(Razvoj veslačkog,
jedriličarskog sporta,
podvodnih aktivnosti i
sportskog ribolova u
Herceg-Novom)

HERCEG NOVI
1986.

Biblioteka:

RAZVOJ SPORTA U HERCEG-NOVOM

Knjiga I

Dušan RAŠOVIĆ

**BRODARSKO DRUŠTVO „JUGOLE GRAKALIĆ“
HERCEG-NOVI**

(Razvoj veslanja, jedriličarstva, podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova u Herceg-Novom)

Izdavač:

Samoupravna interesna zajednica fizičke i tehničke kulture
Herceg-Novi i
Brodarsko društvo „Jugole Grakalić“ Herceg-Novi

Redakcioni odbor:

Danilo MITROVIĆ (predsjednik), Andrija SAULAČIĆ,
Krstó MITROVIĆ, Mladen KOVAČEVIĆ, Dragan MRA-
ČEVIĆ, Đorđe BUDEČ, Nikola TOŠIĆ i Rajko MILO-
SAVLJEVIĆ

Recenzent:

Marija Crnić-Pejović

Lektor:

Milan STOJOVIĆ

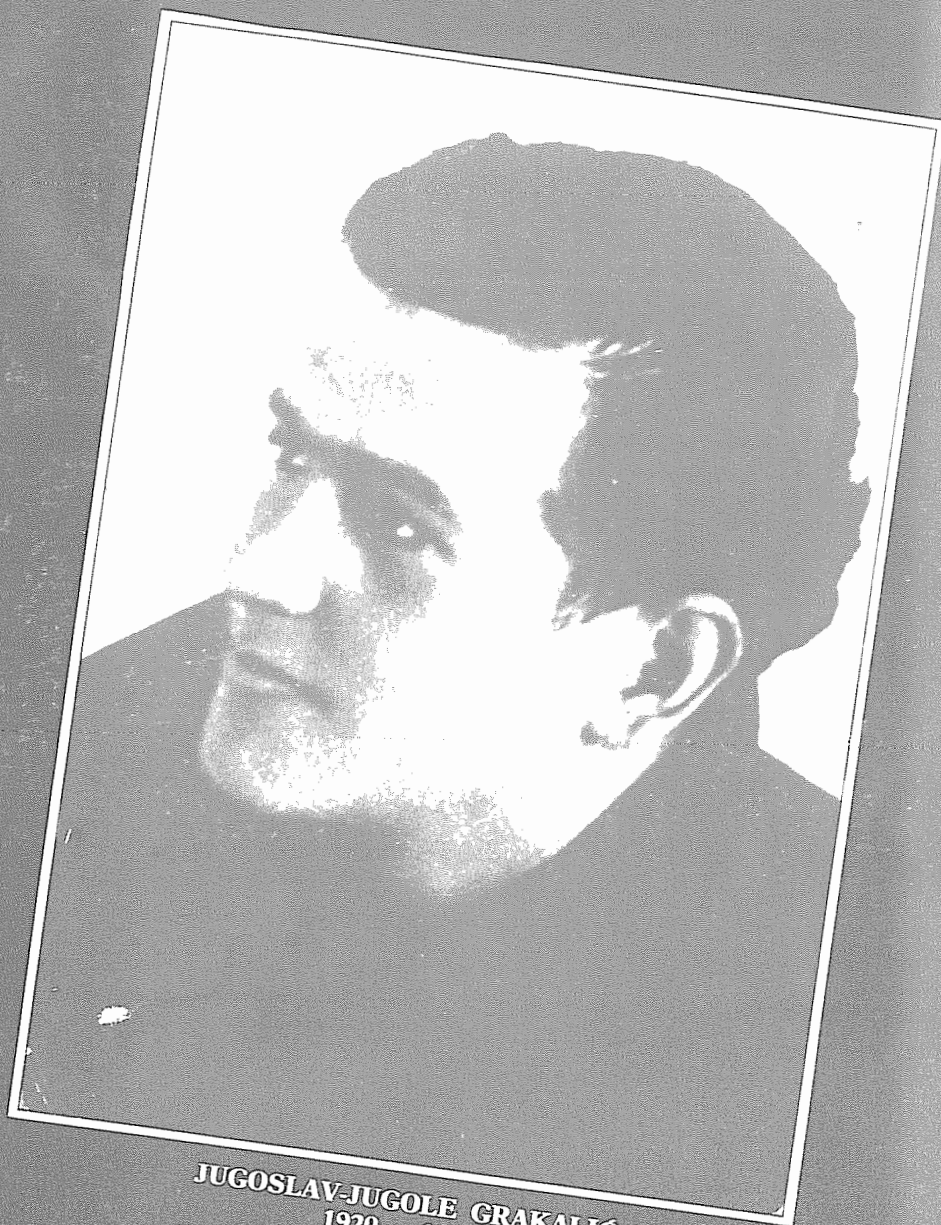
Likovna i grafička oprema:

Dragoljub ŠČEKIĆ

Štampa i povež:

SOUR „Svjetlost“ — Sarajevo, OOUR-a Štamparija —
Trebinje

Tiraž: 1 000 primjeraka

JUGOSLAV-JUGOLE GRAKALIC
1920 — 1943.

Ime kojim se ponosimo

JUGOSLAV — JUGOLE GRAKALIĆ

Jugoslav — Jugole Grakalić je jedan iz plejade onih koji su ostali vječno mladi. Kad je u SKOJ primljen imao je 17 godina, kad je postao komunista — dvadeset. Kad je mučki ubijen od strane četnika na Zupcima 1943. godine samo 23 godine!

Jugole Grakalić je jedan od onih „ljudi s mora“ koji je znao kako se voli i kako se brani voljena zemlja. U Herceg-Novom je završio osnovnu školu i bravarski zanat, a podoficirsku mašinsku školu u Kumboru. Inače, rođen je 1920. godine u Makarskoj. Bio je svestran sportista — plivač, jedriličar, fudbaler, planinar . . . Sa 17 godina je primljen u SKOJ. Zbog naprednih ideja proganjan je i hapšen. Zbog toga što je otvoreno širio komunističke ideje izbačen je iz Kraljevske ratne mornarice, a 1938. godine zbog toga proveo i 200 dana u zatvoru.

Aprilskih dana 1941. dobrovoljno se javio Komandi mjestu u Herceg-Novom sa željom da dobije raspored, da se bori protiv okupatora. Zbog tog svog patriotskog zahtjeva, međutim, uhapšen je. Ali, slobodar kao Jugole teško se mogao zatvoriti. Uspijeva da pobjegne i među prvima prikuplja oružje za ustanak, a julskih dana 1941. već je komandir partizanske čete u Orjenskom bataljonu. Godinu dana kasnije on je komandant udarnog bataljona u Nikšićkom partizanskom odredu, kojim je komandovao legendarni Sava Kovačević. Svojom hrabrošću kao borac i partizanski rukovodilac istakao se posebno u borbama na Bjelotinju, Kruševicama, Jeremiji, kod Vrbanja, Morinja, Lipaca, Risna, Grahova i Cetinja. O njegovom držanju i junaštvu narod je govorio s poštovanjem.

Nakon rasformiranja Orjenskog bataljona upućen je na rad u pozadinu. Sa svojim borcima povlačio se u ilegalstvo, ali biva otkriven od domaćih izdajnika i uhvaćen. Tamnovao je teške dane na Mamuli, u zloglasnom koncentracionom logoru. Uz Stipu Lončarića, Jugole Grakalić je robijaš koji je u Boki preživio najstrašnija mučenja i ostao nesalomljiv. Uspijeva, međutim, da pobjegne sa Mamule i odatle ponovo ide pravo u partizane.

Put mu je presjekla četnička zasjeda u selu Zupcima kod Trebinja. Bilo je to jednog septembarskog jutra 1943. godine. Njegovo masakrirano tijelo izdajnici naroda bacili su u duboku provaliju.

Međutim, ostalo je da živi njegovo djelo i njegovo ime. Jedriličarski klub „Jugole Grakalić“ svake godine u znak sjećanja na ovog velikog borca naše revolucije koji nije dočekao da vidi ostvarenja svojih snova, već je za naše danas život dao, organizuju krajem juna memorijalnu regatu na kojoj učestvuju jedriličari iz svih klubova sa crnogorske obale.

Jugole — to je naše ime. Ine kojim se ponosimo!

RIJEČ AUTORA

Razvoj veslačkog i jedriličarskog sporta, podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova usko je vezan za život ljudi na našoj obali. Početne aktivnosti bile su dosta skromne, bez iskustva i uslova za rad i takmičenja, ali ispunjene entuzijazmom i upornim radom, ljubavlju prema sportu i čovjeku uopšte. Na tom će se decenijama graditi i uspjesi koje postižu hercegnovski sportisti na brojnim domaćim i međunarodnim takmičenjima.

Više od šest decenija je prošlo od osnivanja prvih veslačkih i jedriličarskih klubova u našoj opštini. Kroz njih su prošle stotine sportista koji su časno branili plave boje našeg slobodnog mora. Među njima je i cijela generacija revolucionara — sportista koji su život dali za slobodu. Bilo je velikih uspjeha i velikih akcija. Međutim, kako vrijeme teče dio toga se polako zaboravlja, jer dolaze nove generacije mladih sportista i njihovi blistavi uspjesi. Takođe, bogata građa za istoriju hercegnovskog sporta je rasuta po privatnim arhivama, a jedan broj dokumenata je i zagubljen.

Ovom hronikom o razvoju veslačkog i jedriličarskog sporta, podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova u Herceg-Novom učinjen je pokušaj da od zaborava otrgne sve što je pronađeno i sakupljeno iz ove oblasti. Ovo koliko zbog onih kojih više nema u evidencijama naših sportskih klubova kao aktivnih članova, toliko i zbog onih koji su danas aktivni, ali i onih koji će sutra stupiti na njihova mjesta.

Naravno, pretenzije autora i nijesu mogle biti da i pored učinjenih napora prikupi sve što je potrebno za jednu cjelovitu monografiju Brodarskog društva „Jugole Grakalić“, jer u arhivi Društva o tome ne postoje svi podaci. Zato ova hronologija događaja i nema pretenzija to da bude. Ona je, prije svega, pokušaj da se osvijetle neki događaji i ličnosti, a posebno periodi u razvoju Brodarskog društva „Jugole Grakalić“ Herceg-Novog, koje danas predstavlja uzoran sportski kolektiv i važi za jedno od najaktivnijih na jadranskoj obali.

Koristim priliku da zahvalim brojnim sportskim radnicima i aktivistima Herceg-Novog koji su mi pomogli da dođem do dragocjenih podataka i dokumenata o hercegnovskom sportu, iznosili sjećanja, ustupili fotografije i druga dokumenta bez kojih bi ovaj moj rad bio mnogo siromašniji.

VOJISLAV STANIC: SKVER

POČECI

Veslanje i jedrenje su poznati na našoj obali od najstarijih vremena. Nastali su kao izraz svako-dnevnih potreba i dugo bili uslov održanja života ljudi na moru i širokom priobalnom pojasu.

Kao sport i igra, veslanje je, međutim, bilo veoma razvijeno još u doba antike o čemu svjedoče sačuvani podaci u istorijama kultura drevnih naroda Egipta, Grčke, Rima, zatim Skandinavije, a potom Kine i Indonezije. U srednjem vijeku veslanje je naročito bilo razvijeno u Veneciji, Engleskoj, Španiji i drugim zemljama koje su važile istovremeno i za velike vojne i pomorske sile.

Sa razvitkom čamaca i vesla su se usavršavala pa je to uslovalo da se i veslanje izdiferencira na tzv. **narodno** i **sportsko** veslanje. Kao sport pojavio se u engleskim koledžima. Koliko je brižljivo negovana ta tradicija govori i podatak da je, recimo,

Leander klub u Engleskoj formiran još 1820. godine, a i danas aktivno radi. Ili, 1826. godine na Temzi se organizuje univerzitetska regata između Kembridža i Oksforda, koja je i danas najpopularnija regata na svijetu.

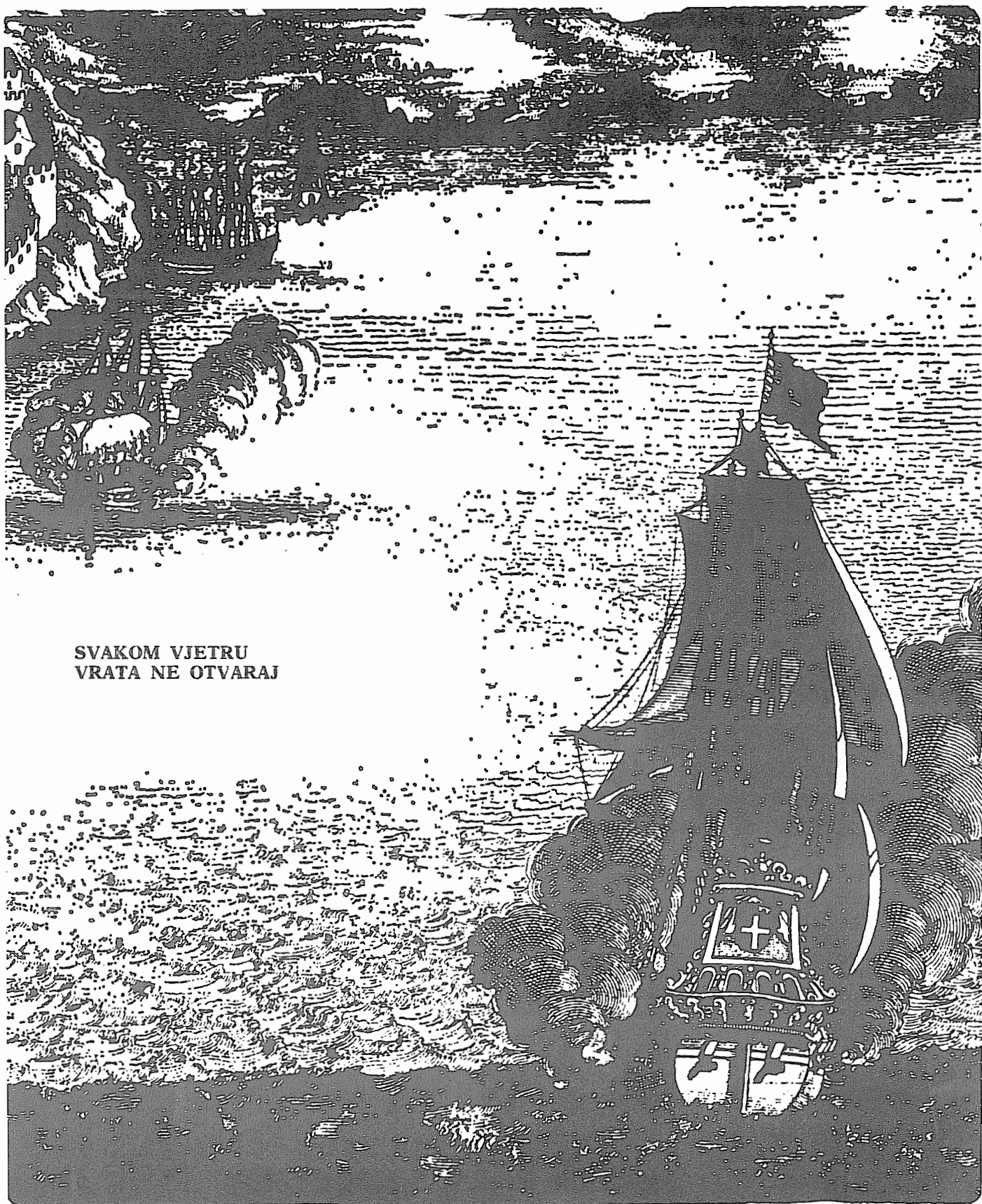
Sportsko jedrenje, takođe, ima svoju dugu istoriju. Prvi put se organizovano javlja u Irskoj, gdje je 1720. godine osnovan prvi jedriličarski klub, mada je pouzdano utvrđeno da je jedriličarskih takmičenja bilo i ranije. Ekspanzivniji razvoj doživljava, pak, tek od konstituisanja Međunarodnog jedriličarskog saveza (1907. godine) kada su izdata i prva pravila o takmičenjima koja su kasnije dopunjavana i dograđivana.

Na području naše zemlje organizuju se veslačke regate u Dalmaciji početkom prošlog vijeka, a prvi veslački i jedriličarski klubovi formiraju se u

Istri šezdesetak godina kasnije. Ustvari, prvi jedriličarski klub u našoj zemlji osnovan je 1876. godine na ostrvu Krku, ali nije dugo djelovao. U Splitu je osnovan klub »Adria« 1890. godine, a u Puli godinu dana kasnije. Ovi klubovi su bili aktivni više od dvadeset godina.

СВРХА Ј. С. Јадранска стража кола:
да подигне осморско сватање у читавом нашем народу;
да одбја Југословански дух, који не растења ни по верама ни по плећинама, ваљ саствања и уједињује на оскруу љубава прма Јадром, нашим мору;
да прво красног и сунчаног нашег Јадрава са рајују са браћом Чехословацима и Пољацима, а онда ако Бог да Јадром, и са свима Словенима;
да на оскруу љубава и напретка нашег Отаџбина, поморства и прморја љубави и нашег аславенима државинским мору;
да кутувано божи наше море од напада тучинаца;
да подупира искористи љубави море, подизање поморства и да уједињује наше заводи са мором;
да се стара за напретак нашег народног одрабана снага а нарочито наше младе ратне поморнице, у којима је јамство за одбрану и очување нашег Отаџбина;
да се стара за подизање поморске трговачке поморнице и благостања љубави особа;
да шири и подупира поморску културу (мажу, литературу, музику, уметност, музеја, затим пријемља, емисије и т. д.), и да сва особа могу код омладина, јер код нашег Југослована треба да се изради једно складно поморско и континентално сватање;
да подупира поморским водени спорт и љубави приредба;

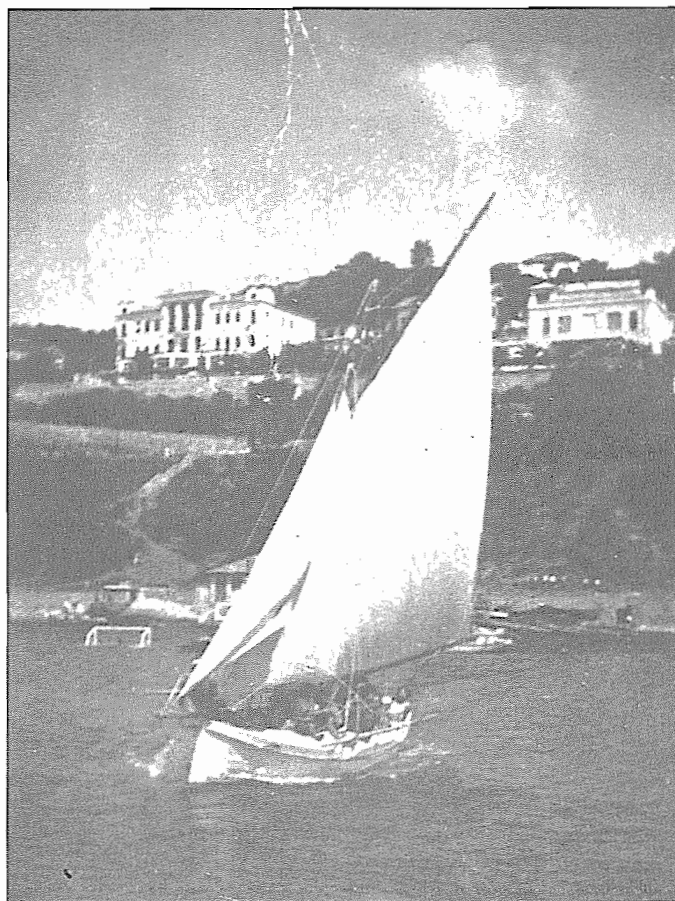
SVAKOM VJETRU
VRATA NE OTVARAJ

VESLA I JEDRA U BOKI KOTORSKOJ

Bogata tradicija pomorstva u Boki Kotorskoj, pored ostalog, imala je presudan uticaj kako na kulturni i ekonomski razvitak, tako i na razvoj veslanja i jedrenja kao sportskih aktivnosti. Sačuvani podaci govore da su još u osamnaestom vijeku posade brodova Bokeljske mornarice, tokom zimovanja u Topljanskom zalivu, tražeći međusobni prestiž zakazivale trke čamaca na vesla i jedra što se može smatrati organizovanim počecima razvoja ovih sportova, koji će, istina, tek skoro dva vijeka kasnije dobiti potpuno sportsko-takmičarska obilježja.

Vještine veslanja i jedrenja, uz plivanje i ronjenje, upražnjavali su stanovnici priobalnog dijela ovih krajeva, tako da su za dugi niz godina u prošlom vijeku, tokom raznih svetkovina, organizovana takmičenja izabranih posada čamaca sa četiri ili šest veslača. Uz pogodan vjetar korišćena su i jedra. Pobjednici su dobijali vrijedne nagrade. Najčešće su to bila burad napunjena vinom tako da se takmičenje nastavljalo veseljem na obali uz obilato nazdravljanje pobjednicima. Krajem devetnaestog vijeka, međutim, počinju da se organizuju i trke čamcima za vrijeme tzv. garnizonskih svečanosti na kojima su učestvovali i civili. Za ove trke posade su se posebno pripremale, pa se to može smatrati početkom organizovanog treninga.

Međutim, rekreativno i sportsko jedrenje, kao i veslanje, na našem primorju je u usponu tek poslije prvog svjetskog rata. Punu afirmaciju, pak, ovi sportovi doživljavaju tek poslije oslobođenja kada postaju pristupačni širokim slojevima omladine i naroda u brojnim klubovima koji se formiraju duž cijele naše obale, a nešto kasnije i u unutrašnjosti zemlje.

Ovaj snimak napravljen je 1925. godine. U prvom planu kuter „Obilić“, vlasništvo porodice Petrović, a u pozadini vaterpolo gol, nekadašnji hotel „Boka“ i Sokolski dom, danas zgrada DSRFV „Partizan“.

PRVE HERCEGNOVSKE REGATE

Jugoslovenski veslački savez formiran je u Ljubljani 1922. godine. Iste godine u Herceg-Novom osnovan je prvi veslački klub sa imenom »Jadran«, koji je već 1923. godine učestvovao na prvom prvenstvu države u veslanju održanom u Crikvenici.

Formiranje »Jadrana« je podsticajno djelovalo na razvoj i jedriličarskog sporta na širem području Boke Kotorske. Na Toploj (današnja Milašinićeva plaža) izgrađen je prvi hangar, za potrebe »Jadrana«, a nabavljena su i tri čamca tipa »Autrigger«, koji su dobili imena: »Vega«, »Venus« i »Vanga«. Ta prva plovila ostaće još dugo u sjećanju brojnih ljubitelja veslačkog sporta u Herceg-Novom, a posebno njegovih takmičara.

Početak razvoja jedriličarskog sporta u nas, a posebno cio međuratni razvoj, dobro i danas pamti stari Novljanin **Lazar Kosać**. Od Milašinićeva plaže na Toploj, gdje je bilo glavno sastajalište Novljana (hangar sa bifeom, tenisko igralište i streljište za glinene golubove) organizovane su regate čamcima sa ugrađenim jedrom. Kosać navodi da se od Tople jedrilo do Njivica i nazad, a najviše uspjeha na ovim takmičenjima postizala su braća Migote.

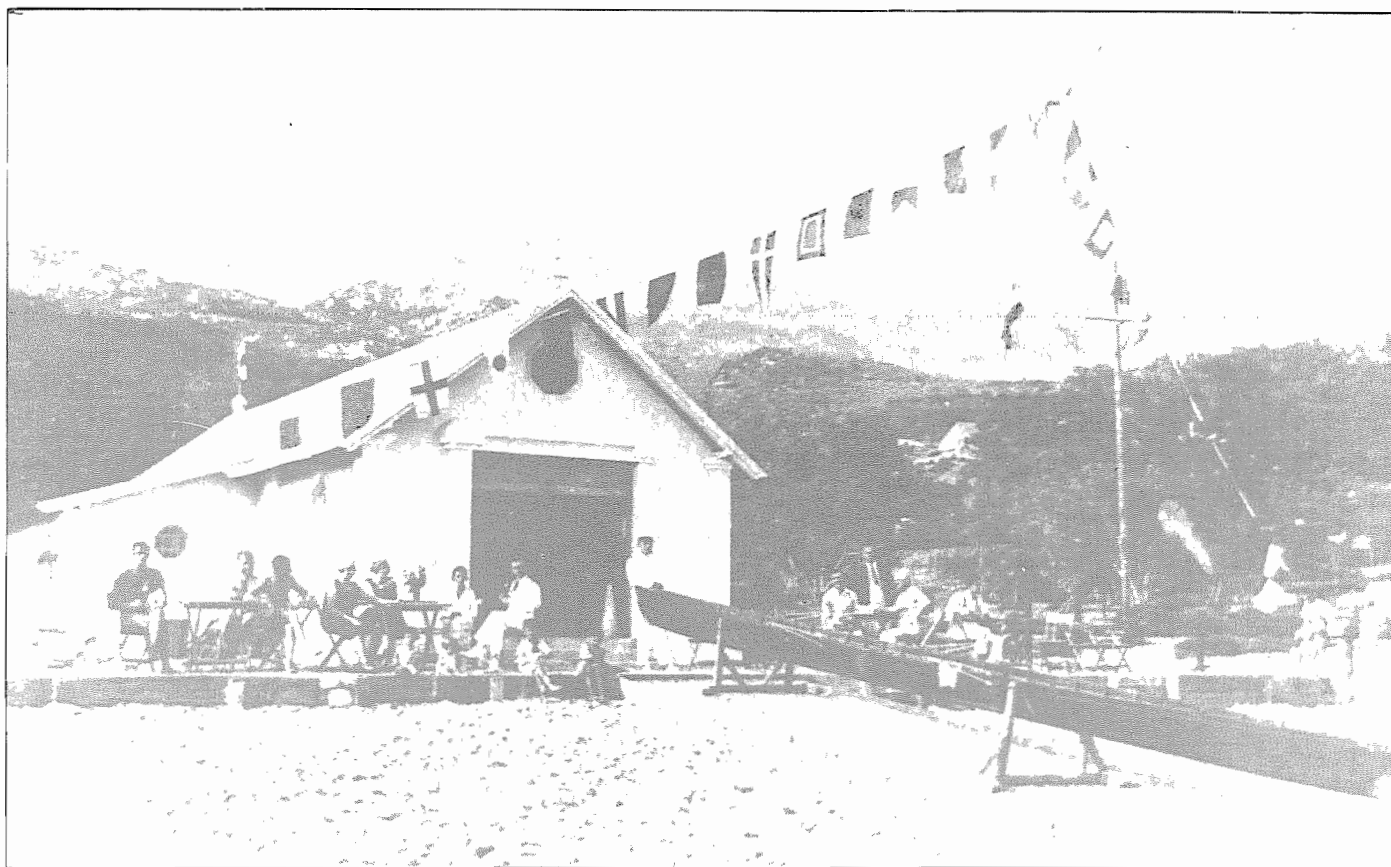
Čamci »Jadrana« korišteni su u početku za izletničke aktivnosti do mjesta na hercegnoj rivi, ali su istovremeno aktivno učestvovali i na takmičenjima. Po kazivanju **Martina Sagera**, koji je kao gimnazijalac 1922. i 1923. godine bio aktivan veslač splitskog »Gusara«, a 1924. godine i beogradskog veslačkog kluba »Beograd«, tih godina je organizovano nekoliko uspješnih trka sa Dubrovčanima. U anonsi lista »Narodna svijest« od 9. septembra 1924. godine, koji je izlazio u Dubrovniku stoji zabilježeno da je održano veslačko takmičenje uz učešće ekipa »Gusar« iz Splita, »Bickovo« iz Makarske, »Neptun« iz Dubrovnika i »Jadran« iz Her-

ceg-Novog. Ekipu »Jadrana« na tom takmičenju sačinjavali su **Florio Gardašanić**, **Dulfo Baldani**, **Milovan Milašinić** i **Martin Sager**, sa kormilarom **Borkom Petrovićem**.

Ova ekipa »Jadrana« nastupala je i 1925. godine na veslačkom takmičenju ponovo u Dubrovniku i zauzela četvrto mjesto. Pored pomenu-tih takmičara, za »Jadran« su u to vrijeme veslali **Andro Lješević**, **Vasko Bonturin**, **Antun Gardašanić**, **Franjo Kalajdžić**, **Ivan Lučev**, **Mirko Knjačić**, **Mijo Vujović**, **Branko Marović**, a nešto kasnije i **Mirko Doklešić**, **Alem Juras**, **Uroš Stanišić**, **Andro Klisura**, **Mirko Lazarević** i mnogi drugi.

Veslački klub »Jadran« je, međutim, zbog niza nepovoljnih okolnosti prestao sa radom 1928. godine, što se negativno odrazilo na dalji razvoj veslačkog sporta u ovom kraju, pa će narednih godina veslačka aktivnost biti svedena samo na izlete pojedinaца — vlasnika čamaca. Čamci »Jadrana« napustili su svoj pristan na Milašinićeva plaži i bez naknade ustupljeni Hidroplanskoj komandi u Kumboru, Veslačkom klubu u Kotoru, a jedan od njih ostao je, ipak, u Herceg-Novom i to u vlasništvu novoformiranog plivačkog kluba »Jadran«.

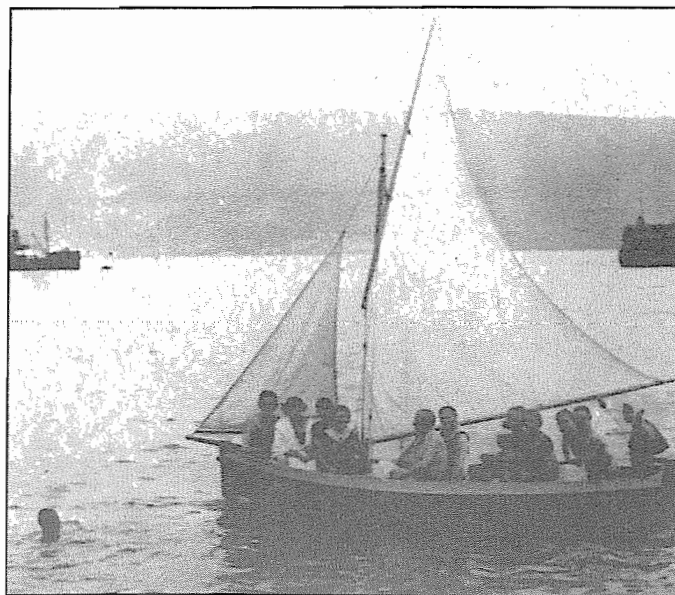
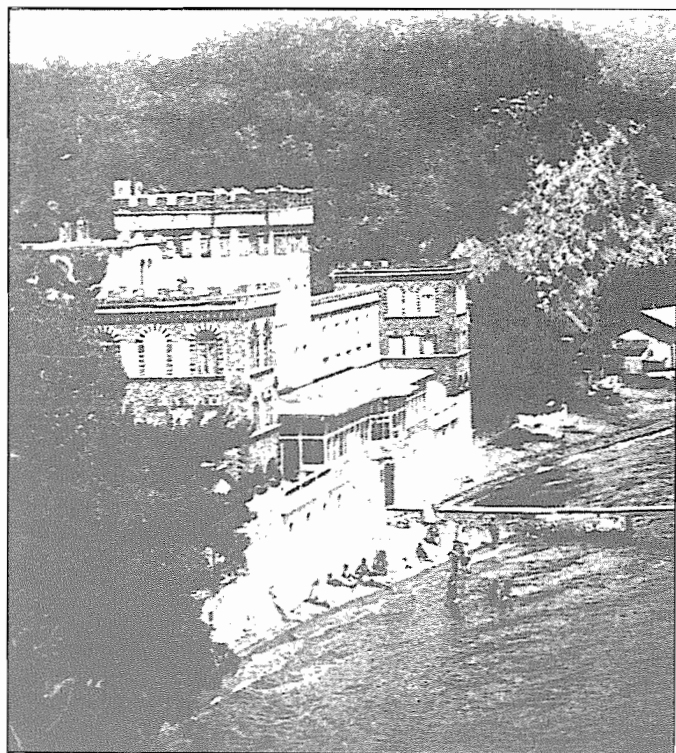
U vezi s ovim, takođe, treba podsjetiti da su u okviru turističke ponude gostima hotela »Plaža« u Zelenici u tom vremenu na raspolaganju bili i kajaci koje su, prevashodno, koristili malobrojni inostrani gosti koji su ovdje tada dolazili na odmor.

Hangar na Milašinovića plaži, izgrađen za potrebe „Jadrana“. Ispred jedan od prvih četveraca iz klase „Olimpijska jola“, snimljen 1924. godine.

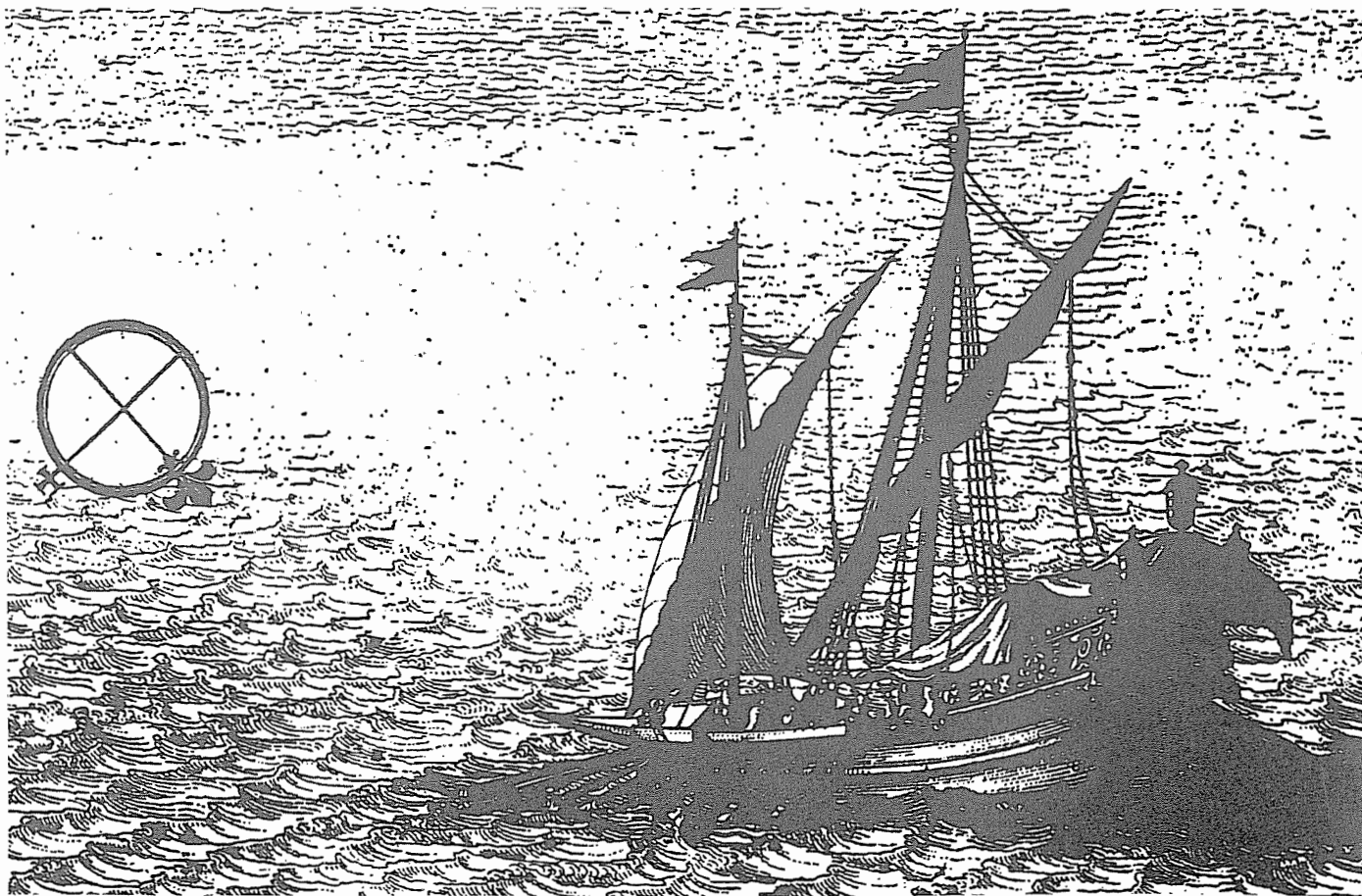

„Venus“, „Vega“ i „Vanga“, prvi hercegnovski čamci za takmičenja, u pauzi između dvije plovidbe, ostaće zadugo u sjećanju ljubitelja veslačkog sporta. Snimak iz 1923. godine.

Snimak iz 1925. godine.

Za goste hotela „Plaza“ u Zelenici Adorijan Madar je često organizovao šetnje po zalivu jedrilicama i sandolinama.

SVA NAŠA JEDRA

Po završetku prvog svjetskog rata u našem kraju sportske jedrilice nabavili su ondašnji ugledni građani. Među prvima je bio **Tomislav Sambunjak**, tadašnji predsjednik Suda, a nešto kasnije imali su i **Milan Petrović**, **Boško Korlajt**, **Niko Saulačić**, **Mirko Crnić**, **Tomažo Pilić**, braća **Mikote**, **Ivo Moreti**, **Dulfo** i **Franjo Benusi**, **Dušan Konjević**, **Nikola Gavrilović**, **Novak** i **Savo Jančić**, **Božo Terzović**, **Petar Kršanac**, **Fredi Marsić**, **Aco Sekulović**, **Đorđe** i **Mirko Doklešić**, te mnogi drugi.

Prvi predsjednik Veslačko-jedriličarskog kluba »Jadran« bio je **Tomislav Sambunjak**, a sekretar, **Josip Buzolić**.

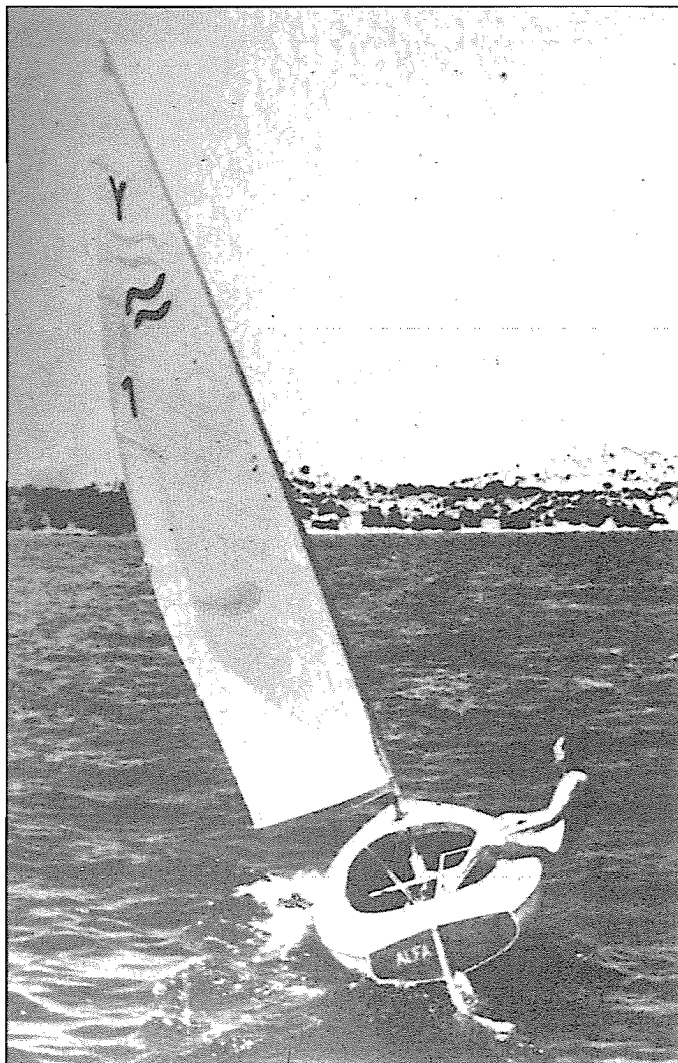
Jedrilice su postajale sve atraktivnije i bilo ih je sve više uz hercegrovsku obalu. Ambiciozniji jedriličari su se, međutim, opredjeljivali i za smjelije poduhvate.

Rus Surin je, na primjer, izgradio jedrilicu većih dimenzija i sa njom je namjeravao da oplovi svijet, ali su u uspjeh poduhvata sumnjali dobri poznavaoči pomorskih vještina. Da su njihove sumnje bile opravdane ubrzo se pokazalo, jer se njegova jedrilica razbila u paramparčad u jednom nevremenu nedaleko od pristaništa u Herceg-Novom. Sam Surin se jedva spasao.

Florio Gardašanić je, recimo, na svom čamcu istog tipa ugradio jarbol i jedro, a za balast je koristio vreće sa pijeskom, a **Branko Rašković** i **Slavko Urdel** iz Baošića su napravili jedrilice kojima su se međusobno utrkiivali. **Oljeg Samarski** iz Đenovića izgradio je jedrilicu tipa »Trimarin«, sa tri trupa koja je takođe, izazvala veliko interesovanje mještana.

Adorijan Madar snimljen na Braču 1925. godine.

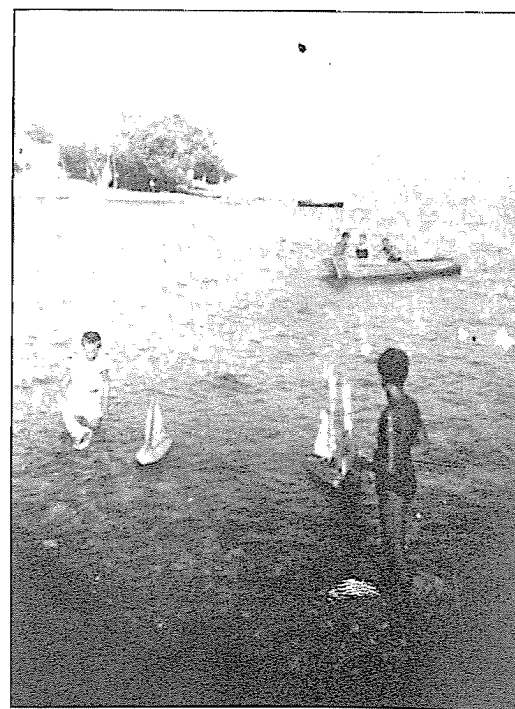

Karlo Bauman iz Zelenike, takmičio se na tri olimpijade . . .

Za istoriju jedriličarstva ovog kraja značajna je 1925. godina i po tome što je **Adorijan Mađar**, vlasnik hotela »Plaža« iz Zelenike, na čamcu »Pasara«, dužine 4,5 metra, ugradio jarbol i jedra i krenuo na krstarenje po Dalmaciji. Uplovivši u zadarsku luku imao je velikih poteškoća sa lučkim vlastima, jer je to onda bila italijanska teritorija. Na jarbolu njegove »Pasare« vijorila se zastava Veslačkog kluba »Jadran« iz Herceg-Novog i to je bio dokaz da je krenuo na sportsko krstarenje, a ne iz nekih drugih pobuda koje su mu pripisivale ondašnje italijanske vlasti.

Adorijan Mađar nastavlja krstarenje i sljedeće 1926. godine. Istim čamcem krenuo je od Zelenike, prešao područje Južnog Jadrana i stigao do ostrva Krfa u Grčkoj. Njegovi jedriličarski uspjesi brzo su se pročuli duž Jadrana, a u našem kraju posebno su izazvali veliko interesovanje.

Mađarov učenik i sestrić **Karlo Bauman** ovladaće toliko vještinama jedrenja da će ga to odvesti i na tri olimpijade. Nakon odlaska iz Zelenike Bauman nastupa za jedriličarske klubove »Labud« iz Splita i »Galeb« iz Rijeke. Ubrzo postaje i državni reprezentativac i učestvuje na Olimpijskim igrama u Berlinu 1936. godine (takmičenje je održano u Kilu). Inače, Bauman je bio pobjednik na Evropskom šampionatu 1935. godine u klasi »Olimpijska jola« koje je održano na Blatnom jezeru u Mađarskoj, a njegovo učešće je posebno zapaženo u dresu nove Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu 1948. godine i Helsinkiju 1952. godine.

I najmladi stanovnici priobalnog pojasa maštali su da budu pomorci. Najspretniji od njih pravili su modele brodova i jedrenjaka i to se može smatrati organizovanim početkom razvoja modelarskih vještina.

I mnogi stanovnici ovoga kraja između dva rata aktivno su se bavili jedriličarstvom i veslanjem, ili gradnjom čamaca koji su često korišćeni i u zabavne svrhe. **Vaso Šabović** iz Igala bio je u to vrijeme jedan od najboljih majstora za gradnju čamaca. To je i uslovalo da se već tridesetih godina organizuju veoma uspješna takmičenja čamaca jednoveslača sa kormilarom, sandolina i čamaca sa ugrađenim jedrima. Novljanin **Dušan Anteljević**, sa sandolinom »**Dada**«, bio je pobjednik na više takvih trka od Tople do Igala, organizovanih između dva rata.

List »**Nedjeljne informacije**« u svom broju od 27. novembra 1931. godine objavljuje da su pobjednici te godine u kategoriji jednoveslača sa kormilarom bili **Vido Čurić** i **Milan Čurić**, a **Lazar Kosać** je sa popularnom »**Ramonom**«, u klasi bez kormilara, još jednom pokazao da nema protivnika koji bi mogao da ugrozi njegov primat. Kosać je, naime, dugi niz godina bio pobjednik na ovim takmičenjima, a kao veslač uživao je veliki ugled i bio popularan na cijelom području Boke Kotorske. Veslajući često je prevozio i oficire do Prevlake i tu razdaljinu od šest kilometara prelazio dnevno po četiri puta.

Od veslača na takmičenju održanom 1931. godine na trasi Topla — Igalo, prema »**Nedjeljnim informacijama**«, prvi je stigao pobjednik iz prethodne godine — **Zorović**, pilot Lučkog ureda, dodijeljen mu je skupocjeni pehar, dok je u takmičenju sandolinama pobijedio **Borko Petrović** iz Herceg-Novog. Izvještač **Milan Vukelić** ističe da je šteta što takmičari nijesu članovi nekog organizovanog kluba, jer bi »svojim kvalitetima mogli mnogo da doprinesu ugledu mjesta«.

Takmičenja su najčešće održavana između ekipa Igala i Herceg-Novog. Za Igalo su tada, pored već pomenutog **Lazara Kosaća**, nastupali i **Božo Čeprić**, **Leo Voučko**, **Rasim Kusturica** i **Danilo Rašo**, a sa područja Herceg-Novog obično su nastupali **Ivo** i **Florio Gardašanić**, **Nino Lale**, **Nino Ilić** i **Mir-**

ko Lazarević. Inače, u dijelu grada koji se naziva Lazaret stalno je bilo dobrih veslača.

Pored mještana, veslačkim i jedriličarskim vještinama i takmičenjima na tom sportskom polju i vojni garnizoni su pridavali veliki značaj, pa su za takva takmičenja organizovane i sistematske pripreme. U to vrijeme Podvodna komanda u Kumboru za potrebe rekreacije oficira imala je na raspolaganju i po jedan osmerac i skif.

Fredi Marsić se sjeća da je organizovano i jedno veoma uspješno veslačko takmičenje sa posadom engleske flote, koja je boravila u zalivu, i to na relaciji Kumbor — Tivat. Datum održavanja ove regate nije ostao zapisan, ali se zna da su čamci bokokotorskih garnizona pobijedili sa ubjedljivom prednošću. Na primjedbu da su engleski čamci slabijeg kvaliteta, posade su zamijenile mjesta, ali i u ponovljenoj regati redosljed je bio isti.

I najmlađi stanovnici (djeca) priobalnog pojasa pokazivali su veliko interesovanje za pomorske vještine, maštajući stalno o tome da kao mornari jednog dana i oni upoznaju svijet. Najspretniji od njih pravili su modele brodova i jedrenjaka i to, zapravo, predstavlja početak modelarskih vještina koji će se tek nakon završetka drugog svjetskog rata razviti u posebne aktivnosti u brodarskim društvima u Herceg-Novom i Baošiću.

Nužno je, takođe, napomenuti da je u periodu okupacije naše zemlje poznavanje pomorskih vještina često bilo od presudnog značaja za izvršenje značajnih zadataka ilegalnog partijskog rada i organizovanje akcija za potrebe narodnooslobodilačkog pokreta, u prenošenju pošte i raznog materijala. Činjeni su i pravi podvizi.

Hranu koju su, recimo, pozadinski radnici sakupljali na Škveru, za pomoć logorašima Mamule, trebalo je prebaciti čamcima do Luštica odakle se otpremala do onih kojima je bila potrebna. Te zadatke prihvatili su i izvršavali smjeli Novljani, nekad iskusni veslači i jedriličari.

DUGE PLOVIDBE SLOBODNIM MOREM

(poslijeratni razvoj)

Nakon oslobođenja, pored ostalog, oživljavaju u velikoj mjeri i sportske aktivnosti na moru. Prvim sportskim klubovima i udruženjima na području Boke posebnu pomoć pružala je Jugoslovenska ratna mornarica. Dodjeljivana je pomoć u opremi, organizovani tečajevi i seminari i tako stvarani uslovi za normalan rad i razvoj. Između ostalog, i Fiskulturnom društvu »Jadran«, koje je okupljalo najveći broj sportista Herceg-Novog u prvim godinama poslije rata, od strane JRM, dodijeljeni su i čamci za veslanje. Međutim, bez obzira na izvjesnu tradiciju i uspjehe koje su naši veslači imali između dva rata, u početku nije bilo mnogo interesovanja za ovaj sport. Za razliku, recimo, od Kotora gdje je veslanje odmah prihvaćeno, a kotorski »Primorac« zadugo bio je jedini veslački klub u Crnoj Gori, koji se takmičio na prvenstvu Hrvatske. Mladi Novljani su se više opredjeljivali za jedriličarski sport. Zasluga za to, vjerovatno, pripada grupi ovdašnjih jedriličara koji su na vlastitim jedrilicama, prije rata, imali niz zapaženih uspjeha i koji su odmah, po oslobođenju, prihvatili mlade i počeli samoinicijativno da ih obučavaju vještinama jedriličarstva. Jedrilica »Lovćen« za to je posebno korišćena.

Rukovodstvo Fiskulturnog društva »Jadran« je na godišnjoj skupštini, održanoj u decembru 1946. godine, i zvanično donijelo odluku da se vođenje Sekcije za jedriličarski sport povjeri **Petru Kršancu**, koji se u ovom sportu već dokazao i kao takmičar i kao sportski pedagog. Slijedi, zatim, i cio niz propagandnih akcija, sve u cilju popularizacije veslačkog i jedriličarskog sporta.

U sklopu proslave 1. maja 1947. godine organizovana je prva poslijeratna regata u Herceg-Novom, koja je imala propagandni karakter. Takmičari su se istog dana uputili za Kotor gdje je, takođe, organizovana regata s ciljem da se populariše jedriličar-

Jedna od prvih jedrilica slobodne gradnje nabavljena je 1948. za BD »Jugole Grakalić« sa Korčule.

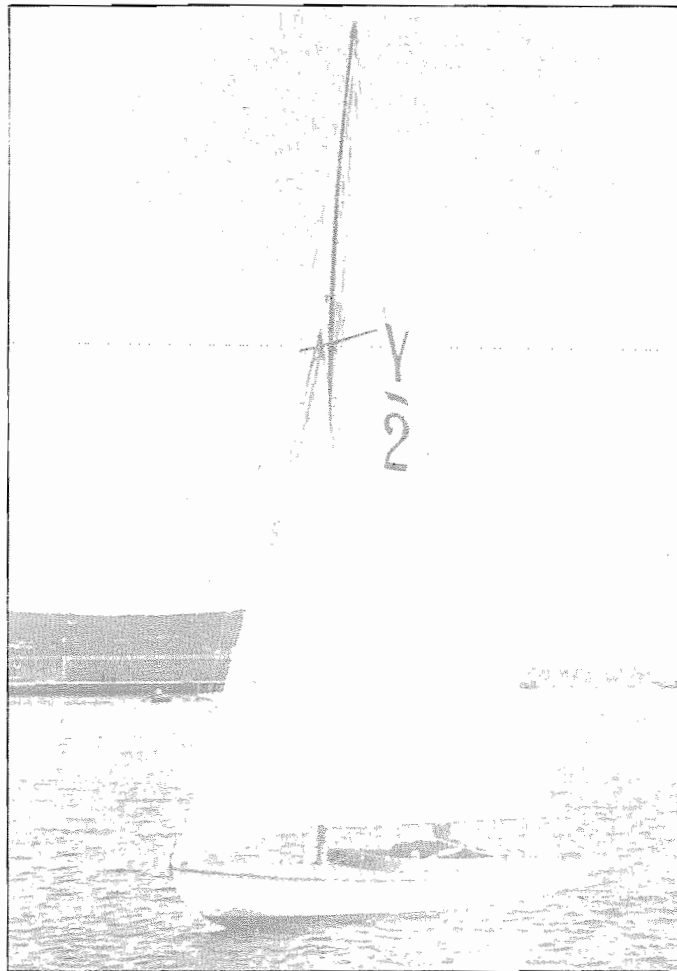
ski sport. Posade jedrilica sačinjavali su članovi više društava, a ova praksa se zadržala još nekoliko godina. Sve to je davalo značajne impulse u razvoju sporta i fizičke kulture u hercegnovskom regionu, kao i na području čitave Boke Kotorske.

BRODARSKO DRUŠTVO "JUGOLE GRAKALIĆ"

Na preporuku Prvog savjetovanja sportskog brodarstva Jugoslavije, koje je održano u Beogradu marta 1947. godine, u Herceg-Novom se formira Inicijativni odbor za sportsko brodarstvo, a 12. decembra iste godine donosi se odluka o formiranju brodarskog društva.

Pored odluke da se formira brodarsko društvo, na sastanku sportskih aktivista i Inicijativnog odbora 12. decembra 1947. godine raspravljalo se i o mogućnostima organizovanja kursa za sportsko modelarstvo, jedrenje i veslanje, kao i o mogućnostima nabavke opreme i čamaca iz sredstava koja je dodijelila Komisija za tehniku i sport Crne Gore u iznosu od 40.000 dinara. Ispred Komisije sastanku je prisustvovao **Milivoj Milošević**, a u radu sastanka učestvovali su: **Nikola Mračević**, referent fiskulture Sreskog narodnog odbora, **Franjo Trani**, u ime Gradskog narodnog odbora, **Tripo Klisura**, u ime Sreskog fiskulturnog odbora, **Đorđe Čelano- vić**, u ime Fiskulturnog društva »Jadran«, **Vaso Kršanac**, u ime Ribarskog saveza Crne Gore, zatim **Arso Cvjetković**, kao prvi polaznik kursa za sportsko modelarstvo, održanog u Splitu, potom **Petar Kršanac**, kao vrstan poznavalac jedriličarskog sporta i sportskih aktivnosti u hercegnovskom kraju, te **Martin Sager**, **Nikola Ilić** i **Ljubo Ivanišević**.

Osnivačka skupština Brodarskog društva u Herceg-Novom održana je 18. januara 1948. godine u zgradi Doma sindikata (danas zgrada Radničkog univerziteta Herceg-Novi). Na skupštini su prihvaćene aktivnosti predložene od strane Inicijativnog odbora, izabrani izvršni organi i komisije Društva. Brodarsko društvo dobilo je ime prvoborca iz ovog kraja **Jugola Grakalića**. Za prvog predsjednika izabran je **Petar Kršanac**, a za sekretara **Arso Cvjetković**, koji je tada radio kao profesionalac u Savezu za tehniku i sport Crne Gore.

Jedrilića „Lovćen“ je posebno korišćena za obuku članova JK „Jugole Grakalić“.

Tada je **Brodarsko društvo »Jugole Grakalić«**, raspolagalo samo sa jednom jedrilicom slobodne gradnje, (bivše vlasništvo ing. Sladovića!), što je u značajnoj mjeri usporavalo razmah njegovih aktivnosti. Međutim, na stalno insistiranje članova Društva, Savez za sportsko brodarstvo Crne Gore je u junu 1948. godine dao nalog **Mariju Bergmanu** (u to vrijeme je radio kao profesionalni sekretar u ovom savezu sa **Arsom Cvjetkovićem** i **Božom Navarinom**) da za potrebe »Jugole Grakalića« nabavi prvu jedrilicu klase »Zvijezda«, što je ovaj i učinio. To je, dakako, bio nov, veliki podstrek za razvoj jedriličarstva u hercegnovskom kraju. Prvi kajak (»ŠK-1«), inače, dodijeljen je od strane Pomorsko-brodarskog saveza Jugoslavije, odmah nakon osnivanja društva.

No, i ako su uslovi za rad Brodarskog društva bili prilično skromni, a za ostvarivanje programa na raspolaganju postojala simbolična sredstva, zahvaljujući entuzijazmu i pregalaštvu njegovih članova **Brodarsko društvo »Jugole Grakalić«** je na Škveru počelo da okuplja sve više mladih i obučava ih u vještinama jedrenja, veslanja i sportskog modelarstva i razvija sve intenzivnije rad.

Posebnu aktivnost u radu Društva u to vrijeme, ispoljili su njegovi članovi **Petar** i **Vaso Kršanac** (V. Kršanac je bio dugogodišnji predsjednik Brodarskog saveza Crne Gore), zatim **Nikola Dunderović**, **Đulio Martineti**, **Tomažo Pilić**, **Tonko Lazović**, **Melko Benusi**, **Simo Tomašević**, **Fredi Marsić**, **Božo Terzović**, **Đorđe Čelanović**, **Miro Pavletić**, **Marko Marjanović**, **Boško Pešut**, **Drago Perčinović**, **Mila Kosac** (blagajnica), **Ilija Pušić**, **Mato Vučetić**, **Đorđe Doklestić** (delegat u Brodarskom savezu Jugoslavije), **Andrija Saulačić** i **Vitomir Sager**. Naravno da je i aktivnost ostalih članova bila veoma zapažena.

Brod »Festina«, koji su opravili vrijedni članovi Društva, korišćen je u to vrijeme za prevoz raznog materijala, a prihodi ostvarivani na taj način u značajnoj mjeri su poboljšali materijalni položaj Društva jer su dotacije i članarina bili nedovoljni da se pokriju svi rashodi. Od Jugoslovenske ratne mornarice dodijeljene su jedrilice koje su preuređene za potrebe Društva, a u okviru Društva formira se i Sekcija za sportsko ribarstvo kojom neposredno rukovodi **Božo Terzović**.

Brodarsko društvo »Jugole Grakalić« učestvovalo je 1949. godine na **Jadranskoj regati Zadar — Rijeka**. Jedrilica sa posadom **Simo Tomašević**, kormilar i **Fredi Marsić**, mornar, u veoma jakoj konkurenciji zauzela je treće mjesto.

Iste godine u hercegnovskom zalivu održana je i jedriličarska regata uz učešće društava iz Kotora,

Vaso Kršanac, jedan od utemeljivača Brodarskog društva i dugogodišnji predsjednik Brodarskog saveza SRCG

Dubrovnika i Herceg-Novog. Takmičilo se 17 jedrilica u četiri klase. Jedriličari Herceg-Novog postigli su dvije pobjede, isto kao i dubrovački jedriličari koji su imali neuporedivo povoljnije uslove za rad i razvoj ovog sporta.

Slijedila su, zatim, nova takmičenja i nastupi hercegnovskih jedriličara. Na **Jadranskoj regati Šibenik — Split**, održanoj 1950. godine, takmičare je zahvatilo veliko nevrijeme u Bračkom kanalu i tom prilikom je potopljeno 35 jedrilica. Posada jedrilice Brodarskog društva »Jugole Grakalić« iz Herceg-Novog, u kojoj su bili **Fredi Marsić** iz Herceg-Novog i **Jovica Bosnić iz Baošića**, se spasla ali je njihova jedrilica potonula. Prema sjećanju **Marija Bergama** u ovoj nesreći se utopio član posade »L-5« **Tujković** iz Kotora. Na ovoj regati učestvovala je i posada **Đorđe Čelanović** i **Đuro Marić** iz Herceg-Novog.

Hercegnovski jedriličari, pored ostalog, bili su i inicijatori i učesnici Prvog jedriličarskog prvenstva Crne Gore, koje je održano 13. jula 1950. godine na relaciji Kotor — Ulcinj. Ova regata kasnije prerasta u **Južnojadransku regatu** i poprima savezni značaj.

Aktivnosti na Škveru, međutim, nikako ne prestaju ni u zimskom periodu. Vrše se pripreme za buduće regate, opravljaju jedrilice, najmlađi se uče vještinama sportskog modelarstva, a iskusniji članovi sami izrađuju kajake i čamce

Z A P I S N I K

o održanom sastanku inicijativnog odbora za sportsko brodarstvo u Hercegovome dana 12 decembra 1947 godine.

P r i s u t n i

U ime Komisije za tehniku i sport: drug Milošević Milivoj, član Komisije za Tehniku i sport.

U ime prestavnika raznih organizacija iz mjesta sastanku su prisustvovali slijedeći drugovi:

1/ Za Sreski omladin. odbor drug Nikola Mračević, ref. fiskultur-Sreskog nar. odbora.

2/ U ime Gradskog narod. odbora drug Franjo Trani.

3/ U ime Sreskog fiskulturnog odbora drug Klisura Tri po

4/ U ime Mjesnog sindikalnog vijeća drug Milo Janović
Od strane fiskulturnog društva Jadran drug Čelanović Djordje
Od strane Ribarskog Saveza Crne Gore drug Kršanac Vaso
Četković Arso iz Baošića prisustvovao je sastanku kao sluša-
lac nedavno održanog tromjesečnog kursa u Splitu, kao instruktor za
eventuelni kurs.

Kao poznavale jedriličarskog posrta sastanku je prisustvovao
i drug Kršanac Petar.

Sastanak je otpočeo u 16 časova.

Dnevni red

- 1/ O značaju sportskog brodarstva
- 2/ Oformiranje inicijativnog odbora
- 3/ Razno

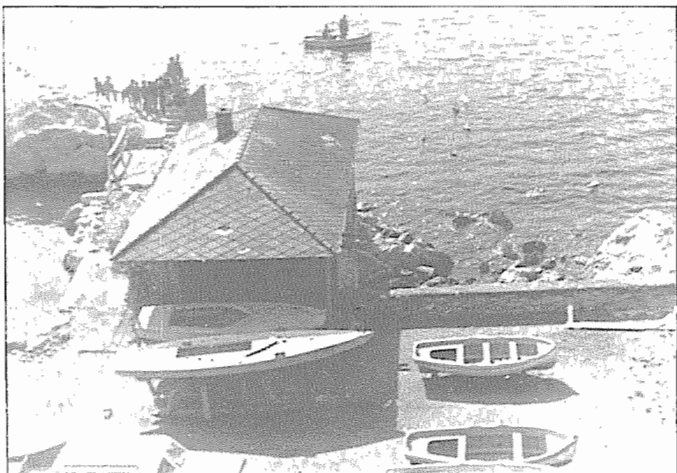
Po prvoj tački dnevnog reda drug Milivoj Milošević govori o značaju sportskog brodarstva i upozna je drugove sa zaključcima I Savjetovanja sportskog brodarstva održanog u Beogradu marta ove godine.

Nadalje drug Milošević predlaže oformljenje jednog inicijativnog odbora od prisutnih drugova, za koju svrhu su imenovani i pozvani. Ističe da bi se u Hercegovome obrazovala jedna grupa, isto tako kao i u Kotoru, Budvi i Baru i Ulcinju. Od svih ovih grupa organizovalo bi se jedno sportsko društvo za sportsko brodarstvo na Južnom Primorju sa sjedištem u mjestu gdje za to nadje najbolje skupština koja bi se sazvala od svih inicijativnih odbora grupa.

Drug Milošević iznosi da je prvi zadatak ovog inicijativnog odbora to, da ispita mogućnost održanja jednog kursa iz sportskog modelarstva, jedrenja i veslanja. U prvom dijelu modelarstvo bi se izvodilo na ovom kursu praktično, dok bi iz veslanja i jedrenja bilo teoriski. Drug Cvjetković Arso bi poslužio kao instruktor u zajednici sa Ivović Franjom. Ostale nastavno osoblje na ovom kursu dalo bi se od stručnjaka za ovu vrstu sportova. Za sporrove jedrenja i veslanje na ovom kursu izvodili bi se časovi teoriski u zimskoj sezoni, dok se ne bi kasnije prešlo na praktično kada nastupe ljepša vremena.

Drugi zadatak ovog odbora bio bi ispitivanje mogućnosti jedrenja i nabavke objekata za ovu vrstu sportova iz samoinicijativnih sopstvenih sredstava i mogućnosti, kao i ispitati potrebe za nabavku ostalih sredstava za koje nemamo sopstvenih mogućnosti.

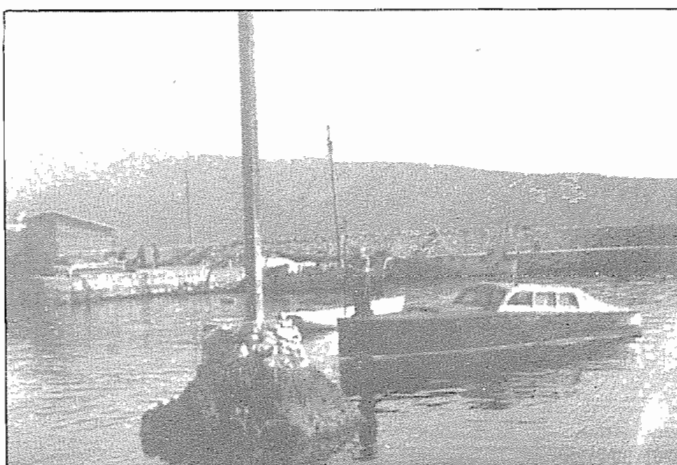
Treće, razviti propagandu medju omladinom za formiranje i ostalim masovnim organizacijama za formiranje kružoka pri školama i ustanovama i selima, kako bi se ova vrst sporta što više omasovila. U propagandi voditi linija da sport ne bude cilj već sredstvo odnosno metod za razvijanje brodarstva i to više na privrednoj bazi nego na bazi uživanja u ovu vrst sporta.

U vrijeme formiranja BD „Jugole Grakalić“ hercegnovski škver je ovako izgledao.

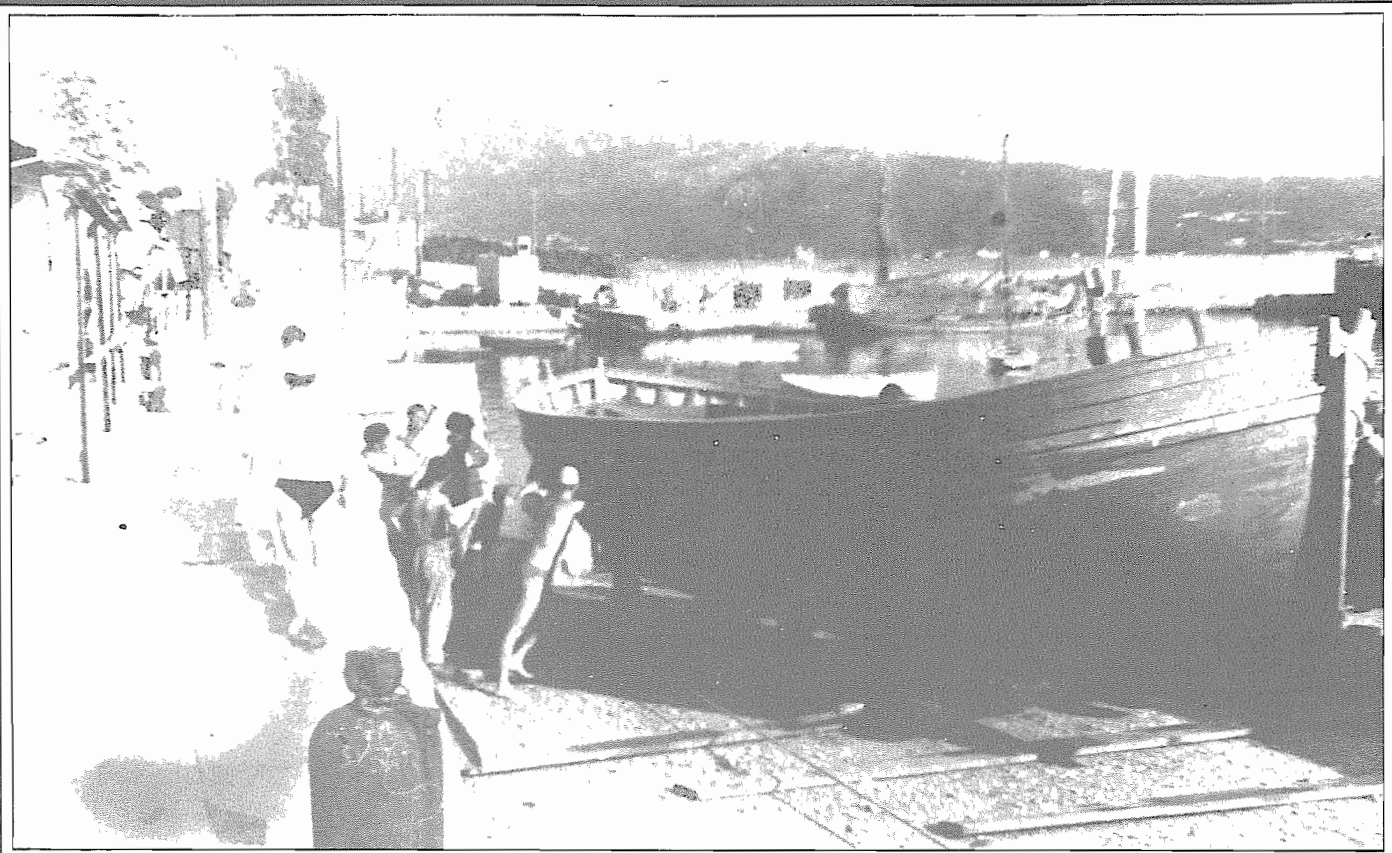
Prvi sekretar Brodarskog društva Arso Cvjetković i jedan od najboljih veslača.

Tomažo Pilić, snimljen 1949. godine, na prvom čamcu koji je bio društveno vlasništvo.

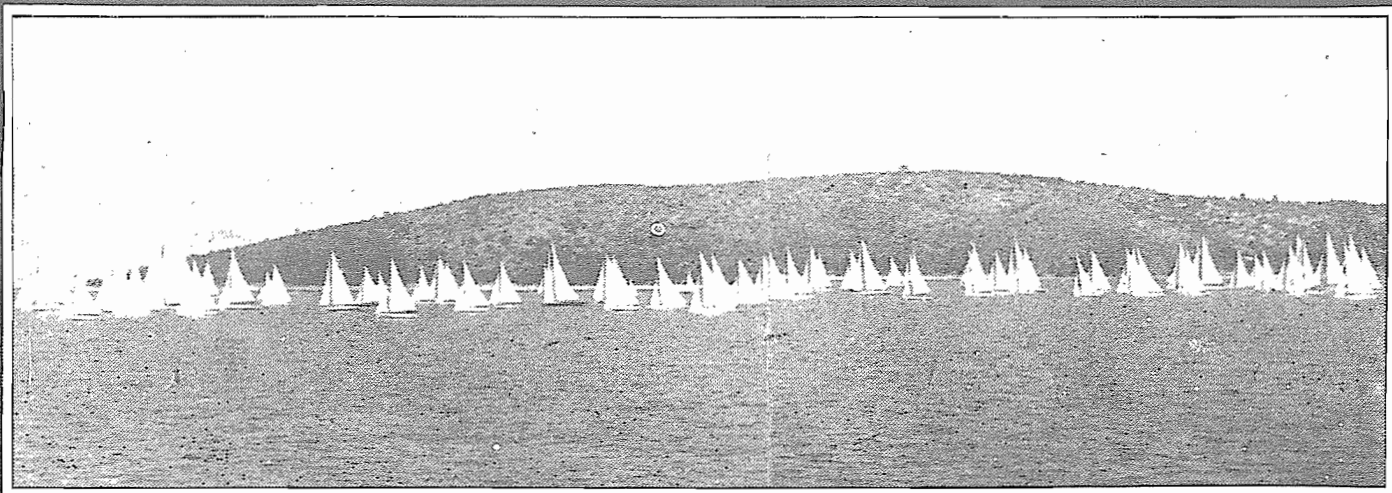
POSLANICA
KOLEKTIVNOG ČLANA:

Redni broj	Ime i prezime	Broj članstva	Godina	Broj članstva	Broj članstva	Broj članstva
1	Božidar Topić	Božidar	5	4	201	5
2	Marija Ljubić	Božidar	5		17	5
3	Marija Ljubić	Božidar			15	3
4	Marija Ljubić	Božidar			14	4
5	Marija Ljubić	Božidar			22	4
6	Marija Ljubić	Božidar			15	4
7	Marija Ljubić	Božidar			9	
8	Marija Ljubić	Božidar			9	
9	Marija Ljubić	Božidar			7	
10	Marija Ljubić	Božidar			3	5
11	Marija Ljubić	Božidar			4	
12	Marija Ljubić	Božidar			14	5
13	Marija Ljubić	Božidar			10	3
14	Marija Ljubić	Božidar			10	4
15	Marija Ljubić	Božidar			2	
16	Marija Ljubić	Božidar				5
17	Marija Ljubić	Božidar				1
18	Marija Ljubić	Božidar				3
19	Marija Ljubić	Božidar				5
20	Marija Ljubić	Božidar				3
21						3
22						3
23						
24						
25						
26						

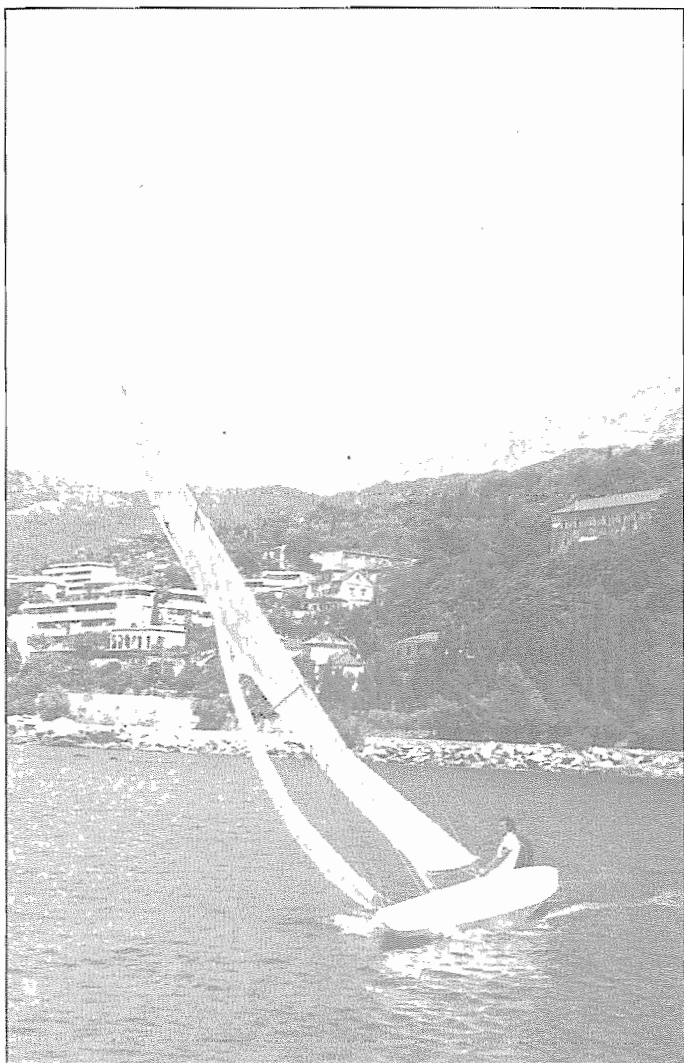

Brodic „Festina“ bio je zadugo osnovni izvor prihoda društva.

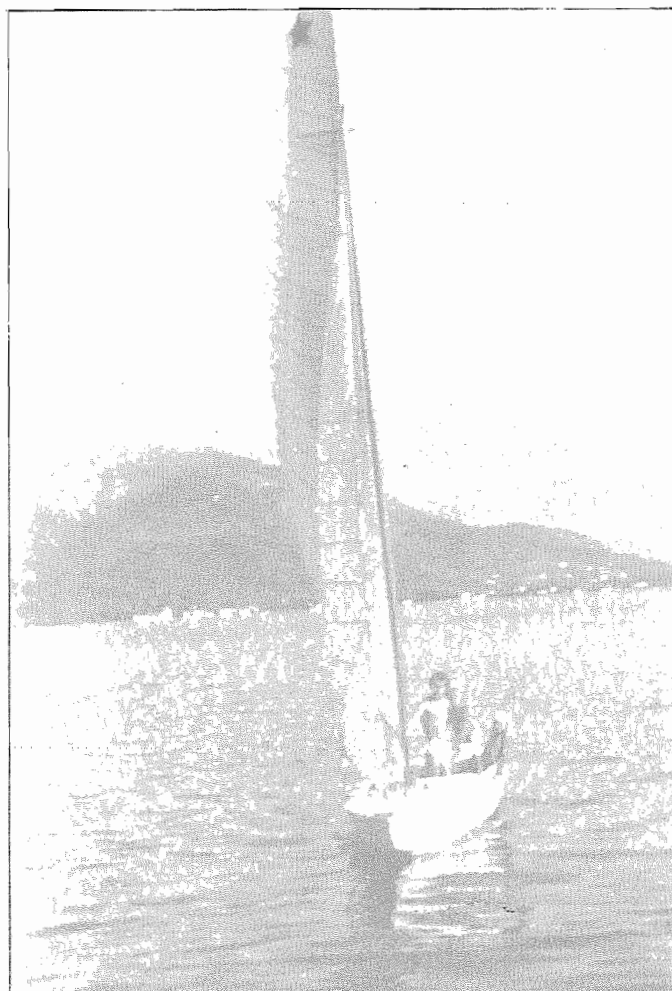
Masovni start na posljednjoj etapi Jadranske regate 1950.

Petar Kašanac, iskusni jedriličar, izabran je na osnivačkoj skupštini Brodarskog društva u Herceg-Novom, 18. januara 1948. godine, za prvog predsjednika.

Prva jedrilica iz klase „Zvijezda“ nabavljena je iz Rijeke 1949. godine.

POVODOM 25-GODIŠNJICE RADA

TURISTIČKI SAVEZ JUGOSLAVIJE

DODELJUJE

POVELJU

U ZNAK PRIZNANJA

*Jedričarskom društvu
Jugole Grakalić, Herceg-Novi*

ZA POSTIGNUTE REZULTATE NA RAZVOJU
TURIZMA I TURISTIČKE DRUŠTVENE ORGANIZACIJE

GENERALNI SEKRETAR
Vojislav Đuranović
VOJISLAV ĐURANOVIĆ

PREDSEDNIK
MILOVAN DOKANOVIĆ
Milovanović

BEOGRAD, 1978. GODINE

Kroz našu narodnu republiku

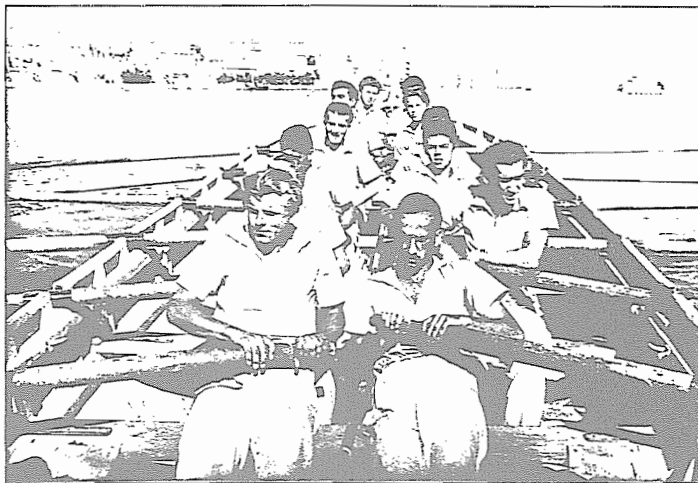
U okviru rada „Tehnike i sporta“ U SPLITU SE OSPOSOBLJUJE KADAR rukovodioca sportskog brodarstva

Kajanaštvo u Pomorsko-brodarskom društvu „Jugole Gracalnik“

Pomorsko-brodarsko društvo „Jugole Gracalnik“ u Metkovićima od svojih članova, posebno u području pomorskog brodarstva, razvijaju tradiciju od ranije. Tradicija je na pomorskim i ribarskim brodovima, a posebno u području kajanaštva. Tradicija je obilježena i mnogobrojnim natjecanjima u području kajanaštva, a posebno u području kajanaštva. Tradicija je obilježena i mnogobrojnim natjecanjima u području kajanaštva, a posebno u području kajanaštva.

Nakon toga nastupa Beata takmičarska ekipa iz 1950. godine, predvođena trenerom i kapetanom Brodarskog društva „Jugole Gracalnik“ iz Metkovića. Ekipa je sastavljena od članova Brodarskog društva „Jugole Gracalnik“ iz Metkovića i članova Brodarskog društva „Jugole Gracalnik“ iz Metkovića.

Pri nova formiranom Saveznom centru sportskog brodarstva u okviru „Tehnike i sporta“ održava se u Splitu tečaj sportskog brodarstva kako bi se putem toga osposobio odgovarajući kadar brodograditelja i konstruktora, toliko potrebnih za razvitak i izgradnju naše mornarice na moru i rijeckama.

Pelenciji tečaja sportskog brodarstva prilikom treninga u splitskoj luci

Tečaj pohađa 20 slušalaca, koji su većinom iz unutrašnjosti. Prve podne se vrši teorijska nastava, a poslije podne provodeći tečajici na praktičnom radu. Oprobanje i iskusni pomorci i stručnjaci na tečajici časovima predavaju svoje znanje na mlade; znanje koje su stekli kroz dugi niz godina rada.

Kursisti su došli iz raznih krajeva naše zemlje da prime za sada osnovno znanje kako bi kada se vrati svojim kućama, preuzeli organizaciju i bili pobornici razvoja sportskog brodarstva. Od njihove spremne stečene na kursu od njihove uvidjeli i stepena zalaganja u

mnogima će ovisiti omasovljenje ovog pokreta. Oni će biti pioniri i pokretači sportskih brodarstva u svom mjestu.

Kursisti su već bili na dugoj vožnji sa motornom jahticom. To je putovanje trajalo nekoliko dana. Obišli su Milnu, Hvar, Veliki, Komu, Biševo i Biševsku špiju.

Ovaj prvi tečaj uprkos raznih te-

koća osposobit će naše prve rukovodioca sportskog brodarstva za unutrašnjost naše zemlje.

Sada se već organizira radionica za izradu modela, a za praktične vožnje izgrade se 15 sportskih jahtica, tako da će slijedeći tečajevi trajati duže i da će oni biti programom bogatiji.

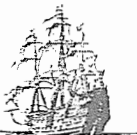
L. L.

BRODARSTVO
BASOPIS POMORSKO-BRODARSKOG SAVEZA JUGOSLAVIJE

BROJ 11

LJETA 1950

GODINA II

Andrija Čaušević

NARODNA TEHNIKA
POMORSKO BRODARSKI SAVEZ
JUGOSLAVIJE

ČLANSKA KARTA

Broj članske karte: Broj lične karte:

26

DRUGARICA

Čujetković Anselm

zanimanje: *učenik škole*

ČLAN JE

POMORSKO-BRODARSKOG

SAVEZA NR *1111*

Člansko Društvo izdalo: TEHNIKA

POMORSKO BRODARSKI SAVEZ
JUGOSLAVIJE
HERCEGOVNI

u *Herceg Novi* Predsjednik:

10.1 1950

ZLATNO DOBA VESLAČKOG SPORTA

Veslanje, kao sport, odmah po oslobođenju nije imalo mnogo pristalica. Međutim, od 1948. godine naglo se razvija u Herceg-Novom, a njegovi protagonisti postižu zapažene uspjehe i u jugoslovenskim okvirima. Ovo područje je dalo nekoliko istaknutih takmičara koji su aktivno nastupali sve do 1956. godine kada se veslanje, kao sport, u našoj sredini, na žalost, potpuno ugasilo. Ostale su prijatne uspomene i nada da će mlađi ljubitelji veslanja ponovo vratiti slavu svojih prethodnika iz pedesetih godina.

Za istoriju veslačkog sporta Herceg-Novog vrijedni su, takođe, i podaci da je prva kajakaška regata ovdje održana 1949. godine i to kao kup-takmičenje za učešće na prvenstvu Jugoslavije koje je te godine održano u Banja Luci. Učestvovala su ekipe Sarajeva, Mostara, Kotora, Baošića i Herceg-Novog. Naše boje uspješno su branili **Joko** i **Arso Cvjetković**, **Stevo Vuković**, **Nino Crnogorčević**, **Stevo Čukić** i predstavnik učenika u privredi — **Konatar**. Šteta je što zbog bolesti pobjednik sa ovog takmičenja **Arso Cvjetković** nije učestvovao na prvenstvu Jugoslavije, jer se očekivao njegov visok plasman.

Takođe, povodom državnih praznika i u drugim prigodnim prilikama veslači Herceg-Novog organizuju mnoga takmičenja i pripremaju se za republička i savezna prvenstva. Pored već pomenutih, u to vrijeme aktivni veslači su **Boško**, **Slavko** i **Krsto Vujičić**, zatim **Ilija Sijerković**, **Jovo Popović**, **Slavko Petković** i neki drugi.

Ekipe Herceg-Novog, u kojoj su bili veslači **Stevo Vuković**, **Nino Crnogorčević** i **Joko Cvjetković**, učestvovala je 1950. godine u takmičenju na rijeci (Sava Bohinjka).

Na prvenstvu kajakaša glavnih gradova naših republika **Arso Cvjetković**, koji je nastupao za eki-

pu Titograda, osvojio je prvo mjesto na 10 hiljada metara. Takmičenje je održano 1950. godine u Borovu, na rijeci Dunavu. Zahvaljujući brojnim takmičarskim uspjesima Cvjetković je pozvan da se priključi pripremama veslačke reprezentacije Jugoslavije, koja se na Paliću pripremala za Olimpijske igre u Helsinkiju 1952. godine. Međutim, zbog bolesti, Arso Cvjetković nije mogao da učestvuje na pripremama, čime je, na žalost, uskraćena mogućnost ne samo njemu već i čitavom hercegnovskom sportu da ima svog predstavnika na najvećoj svjetskoj sportskoj manifestaciji.

Kajakaši naše opštine su 1950. godine učestvovali na takmičenju koje je održano na Bledskom jezeru. Zauzeli su treće mjesto kao reprezentacija Crne Gore iza ekipa Srbije i Slovenije. Za juniorsku selekciju nastupali su **Zlatko Benusi**, **Zoran Crnić** i **Nino Sijerković**, dok su u seniorskoj konkurenciji nastupili isti takmičari koji su učestvovali na prvenstvu kajakaša u Borovu.

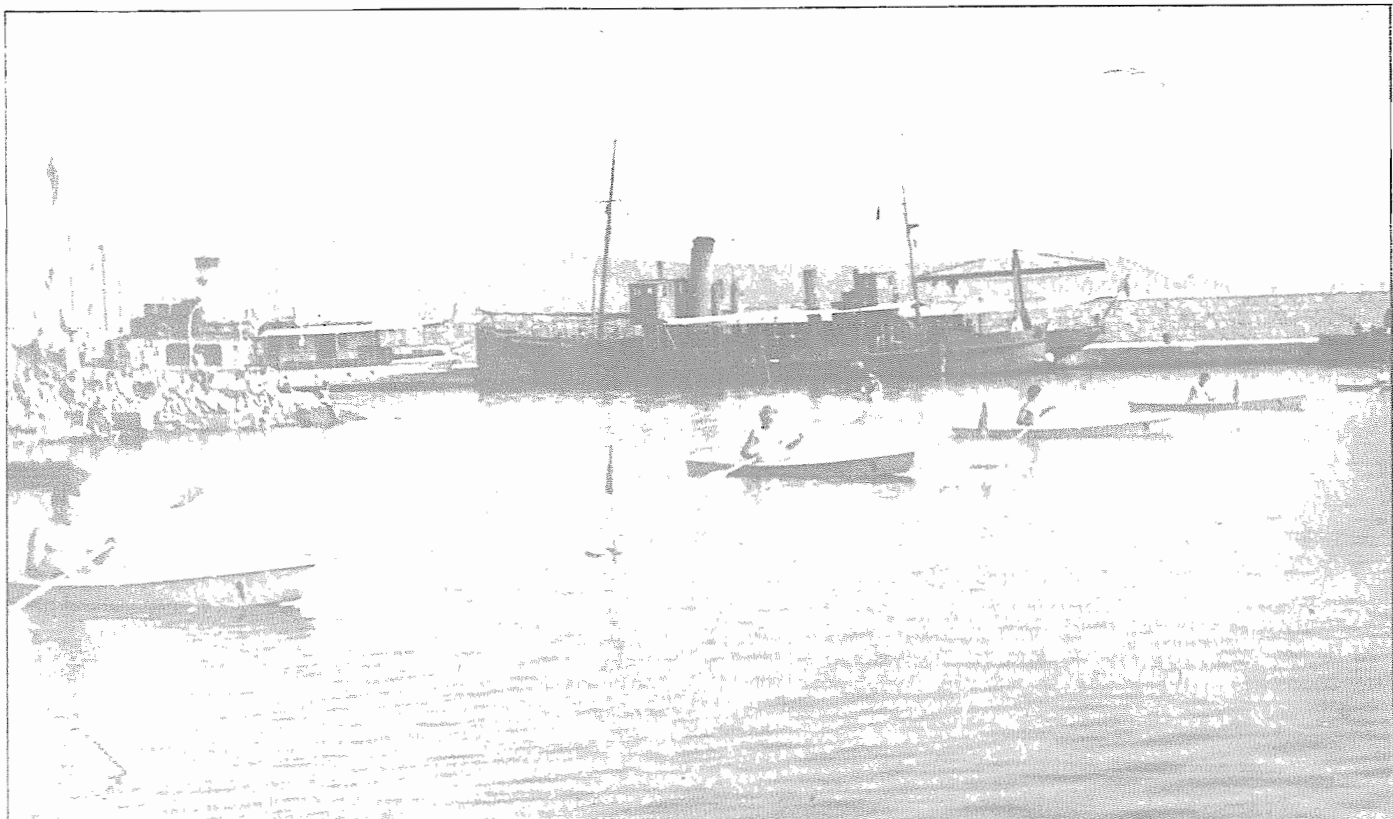
Jugo-kup je 1951. godine održan u Mostaru. Za ekipu »Jugola Grakalića« nastupali su **Stijepo Saulčić**, **Zlatko Benusi**, **Saša Zemljak**, **Zdravko Čukvas** i **Avdo Hodović**. Vođa puta bio je dugogodišnji aktivista ovog društva **Melko Benusi**.

Brodarski savez Crne Gore nabavio je te godine takmičarske kajake. Do tada se veslalo na sandolinama koje su izrađene u radionici društva.

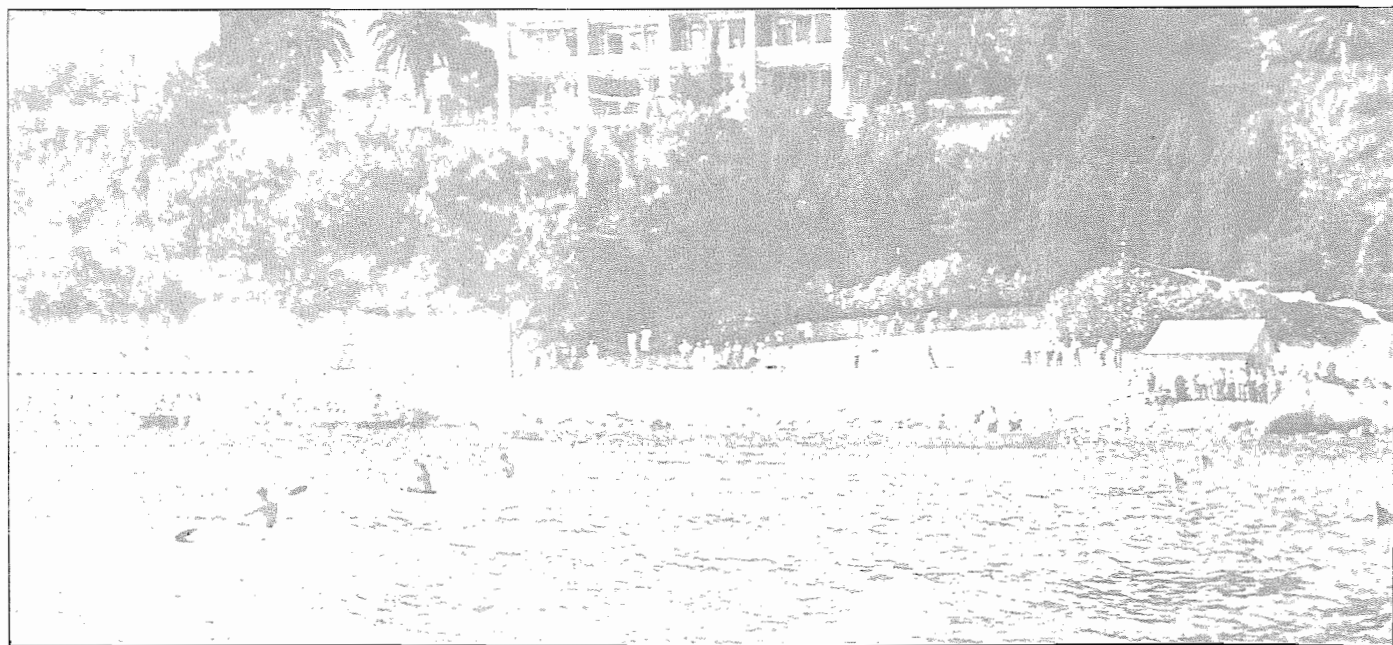
Zapaženo je učešće ekipe »Jugola Grakalića« i na prvenstvu države u kajaku na mirnim vodama, koje je održano na Ohridskom jezeru 1952. godine. Tom prilikom, uz stručnu pomoć **Boža Navarina**, u Ohridu je formirano prvo veslačko društvo.

Sa susreta reprezentacija Crne Gore i BiH u kajakarenju, koje je u Hereceg-Novom održano 1951. godine. U mornarskim majicama su članovi reprezentacije BiH. Stoje: Arso Cvjetković (prvi lijevo), predzadnji je Konatar, do njega Stevo Čukić. U prvom redu: Nino Crnogorčević (prvi lijevo), predzadnji Melko Benusi.

Sa prvenstva Crne Gore u kajaku 1950. godine, koje je održano u Herceg-Novom. Kamera je zabilježila takmičare spremne za trku na 1 000 metara. U pozadini vojni brod „Marljivi“ i putnički brod „Lovran“.

Detalj sa jednog od brojnih veslačkih takmičenja, održanih u Herceg-Novom 1950. godine.

Veslači Herceg-Novog, međutim, postižu zapažene uspjehe i u takmičenju kajaka na brzim vodama o čemu svjedoče uspjesi naših kajakaša u takmičenjima na Savi, Tari, Moraći, Drini i Neretvi. Ti se uspjesi prevashodno vezuju za nastupe naših kajakaša **Slavka i Sveta Petkovića, Boška i Slavka Vujičića**, zatim **Ilije i Joka Cvjetkovića**, te **Nikole Biberčića, Zlatka Benusija i Nedjeljka Radojevića**. Njihova imena i već pominjanih kajakaša upisana su zlatnim slovima u kratkoj, ali bogatoj istoriji kajakaškog sporta hercegnovskog kraja.

Isto tako, svake godine, za 13. jul — Dan ustanka crnogorskog naroda organizovana su kajakaška takmičenja za prvenstvo Crne Gore na kojima su aktivno učestvovali takmičari i njihove ekipe iz Kotora, Herceg-Novog i Baošića.

Vrijeme, istina čini svoje, ali ostaju imena naših sportista — kajakaša kojih se rado sjećamo. Kajakarenje kao organizovana sportska aktivnost

Snimak za uspomenu sa susreta reprezentacija Crne Gore i Makedonije, održanog u Herceg-Novom 1952. godine.

danas više ne živi u razvijenoj porodici hercegnovskih sportova. Bilo je pokušaja da ovaj sport oživi na području Boke, a posebno je na tome insistirano u Kotoru i u Baošićima. Za sada se još uvijek ta aktivnost svodi samo na rekreativno veslanje pri ugostiteljsko-turističkim sadržajima.

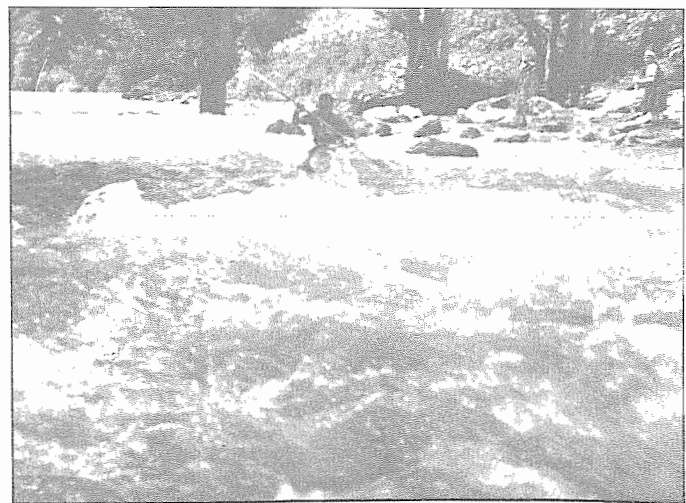
Pomorsku štafetu uvijek su nosili najbolji sportisti. Tako je bilo i 1950. godine, kada su joj svečano noćenje priredili članovi BD „Jugole Grakalić“.

Melko Benusi je sam napravio 10 kajaka na kojima su se takmičili njegovi drugovi. Na fotografiji iz 1950. (desno), u društvu sa Arsom Cvjetkovićem.

Kajakaši „Jugola Grakalića“ nijesu bili samo „specijalisti“ za takmičenja na moru, već su izvanredne uspjehe postizali i na brzim vodama. Na fotografiji jedan detalj sa takmičenja iz 1949. godine.

Stevo Vuković jedan od najuspješnijih veslača iz pedesetih godina. Snimljeno u Baošiću 5. juna 1951. godine.

Najmlađi članovi su aktivni modelari. Uz stručnu pomoć starijih oni već 1950. godine prave uspjele makete brodova . . .

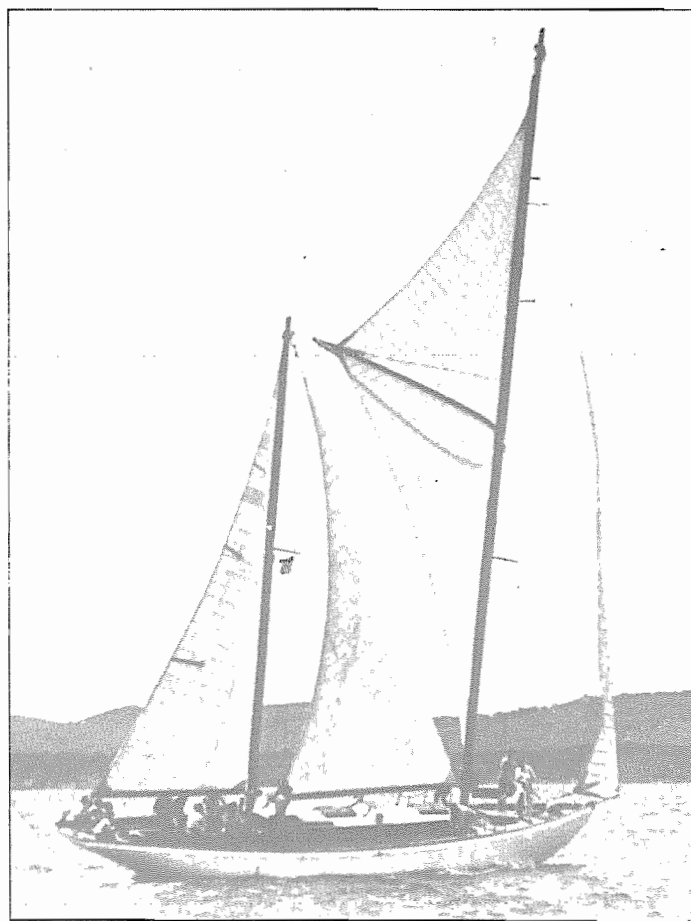
USPJESI NA DRVENIM JEDRILICAMA

Već je spomenuto da je Brodarsko društvo »Jugole Grakalić« započelo svoj rad u veoma skromnim uslovima. Međutim, zahvaljujući entuzijazmu i pregalaštvu najagilnijih članova i u periodu osjetne materijalne oskudice radilo se punom parom. Mala baračica na Skveru postala je pretijesna za mlade Herceg-Novoga i okoline koji su u sve većem broju dolazili u prostorije Društva željni jedrenja, veslanja i modelarske aktivnosti.

Modelarska sekcija dobija 1954. godine nove prostorije u zgradi »Stepenište«, 28. oktobra broj 12. Njen rad koordiniraju **Melko Benusi**, **Milo Crnčević**, **Mato Vučetić**, **Vitomir Sager** i **Duško Bajković**. Organizuju se stalni kursevi iz modelarstva za koje vlada veliko interesovanje kod mladih. Izložbe u Herceg-Novom i okolnim mjestima bile su dobro posjećene.

Zatim slijedi period naglog uspona hercegnovskog jedriličarstva i to sa drvenim jedrilicama. Najveći broj tadašnjih plovila dobijen je od Jugoslovenske ratne mornarice. Članovi Društva su ih sami preuređivali i osposobljavali za regate. I Vlada NR Crne Gore dodjeljuje Društvu krstaš »Crnogorku«, s kojim su takmičari »Jugole Grakalića« učestvovali na više regata po Jadranu, ali bez nekih većih rezultata. »Crnogorka« je 1956. godine dodijeljena Brodarskom društvu »Delfin« iz Tivta, jer je bila preskupa za održavanje. U isto vrijeme Društvo dobija i prvi gliser koji se koristi za razne akcije, a naročito je bila neophodna njegova upotreba u vrijeme organizovanja regata.

Motonautička sekcija, za čiji rad su bili neposredno zaduženi **Mijo Pavličević** i **Edi Bezjak**, u ovom periodu nije uspjela da razvije očekivanu aktivnost. Nije riječ, naravno, o pomanjkanju entuzijazma ili smisla za rad i organizaciju, već, prije svega, o nedostatku materijalnih sredstava, jer su akcije motonautičara puno koštale, tako da se u razvoju ovih aktivnosti ostalo samo na pokušajima.

Krstaš »Crnogorka«

Ț. Apirui

sa s'peduce l'p'usung odšora zrudanșor dnoștră "Țigule Gasa-
li" - Kereșuri, odișore dnoș 10. iv. 1956 god. 4 reșe acțion dnoșur
redm:

- 1) Reșe acțion f'urcșor 4 p'ancijă 22 1956 god.
- a) 72500 g'odore i' clonore f'urcșe-
- 2) - N'ea organizacjone f'urcșe.

Odluicno j' da se p'urcșor (mot. b'urcșe "Fetina", a
dnoșur l'ji z'el, un'cno b'nde p'urcșor v'f'or, un'cno i'c' na jedn
do b'urcșe. - "Fetina" un'cno 4 12³⁰ un'cno b'nde v'f'or, acționicno
b'nde i'le un'cno, un'cno b' f'ide do 11⁶ 4 dnoșur, da un'cno v'f'or
b'p'aj f'olari 4 10⁶.

Odluicno un'cno dnoștră ide 7 g'odore i' to 4
"Țigule" i' 3 4 5.

Poduce f'urcșe: 1) 4 5 - f'urcșe 18.

Komitar K'urcșe P'et'or, un'cno: 1) C'olorid f'urcșe
2) 4 5 "Galeb" 55

Komitar B'rad' f'urcșe, un'cno: 1) Car Alfred
2) f'urcșe Esticid
3) 4 5 "Delfin" 56

Komitar I'urcșe f'urcșe, un'cno: 1) f'urcșe P'et'or
2) f'urcșe f'urcșe
4) f'urcșe "B'urcșe" 84

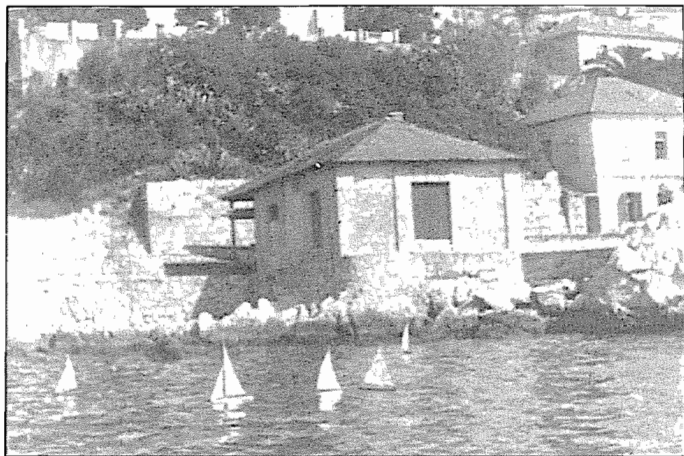
Komitar D'urcșe f'urcșe, un'cno: f'urcșe f'urcșe f'urcșe.
5) f'urcșe "L'urcșe" 85

Komitar f'urcșe P'et'or, un'cno f'urcșe P'et'or
6) f'urcșe "f'urcșe" 86

Komitar f'urcșe f'urcșe, un'cno f'urcșe f'urcșe
7) f'urcșe "f'urcșe" 83

Komitar f'urcșe f'urcșe, un'cno f'urcșe f'urcșe

Odluicno j', un'cno dnoșur o f'olom do b'p'aj un'cno 4
10⁶ (4 m'ni f'urcșe). - f'urcșe f'urcșe de a dnoșur
f'urcșe f'urcșe. -
4 f'urcșe f'urcșe dnoșur f'urcșe f'urcșe.

Za kurseve modelarstva vlada veliko interesovanje kod mladih. Na fotografiji detalj sa kursa organizovanog u aprilu 1950. godine koji je vodio Arso Cvjetković.

Jedriličarska sekcija Brodarskog društva »Jugole Grakalić« je posebno aktivna. Pored učešća na takmičenjima organizuju se kursevi za kormilare i mornare, kojima rukovode iskusni jedriličari.

Na regatama organizovanim 1954. godine (južnojadranska i republička) posade jedrilica su sačinjavali:

L-5 »Lovćen 18« — kormilar **Petar Kršanac** i mornar **Marjan Dorotić** i **Petar Grego**;

L-5 »Galeb 22« — kormilar **Fredi Marsić**, mornari **Ivica Dučić** i **Nikola Biberdžić** — **Čuko**;

Zvijezda »Nirvana 35« — kormilar **Svetozar Dabižinović**, mornar **Boro Milić**;

Zvijezda »Bokeljka 15« — **Đorđe Budeč**, kormilar i **Zoran Crnić**, mornar;

Zvijezda »Splićanka 66« — kormilar **Miodrag Nikolić** i **Dušan Bogdanović**, mornar;

Zvijezda »Savudrija 65« — **Ivo Šegnić**, kormilar i **Ilija Pušić**, mornar.

Sudije na takmičenjima najčešće su bili **Đorđe Čelanović**, **Simo Tomašević**, **Melko Benusi** i **Tomažo Pilić**.

Dakako, i ostali osposobljeni kormilari i mornari kao **Petar Grego**, **Milko Brzić**, **Božo Belić**, **Andrija Saulačić**, **Momčilo Nikolić**, **Savo Dobidžinović**, **Mišo Bogdanović**, **Đuro Musić**, **Slobodan Budeč**, **Fredi Car**, **Srećko Čolović**, **Vlado Tadijević**, **Vlao Ivanović**, **Tripo Đečević**, **Nikša Petroni** i mnogi drugi, takođe, su nastupali na regatama, o čemu je odlučivala Uprava Društva, jer nije bilo dovoljno plovnog parka da bi svi mogli učestvovati.

U istom periodu veoma se uspješno organizuju i **đačke regate** za koje su bili posebno zaduženi **Simo Tomašević** i **Tripo Klisura**.

Porodica jedrilica »Jugola Grakalića« se 1956. godine uvećava za nekoliko novih plovila. To su »L-5«, »Galeb 55« i »Delfin 56«, a u klasi »Zvijezda« — »Lastva 85«, »Vesna 86« i »Orjen 83«.

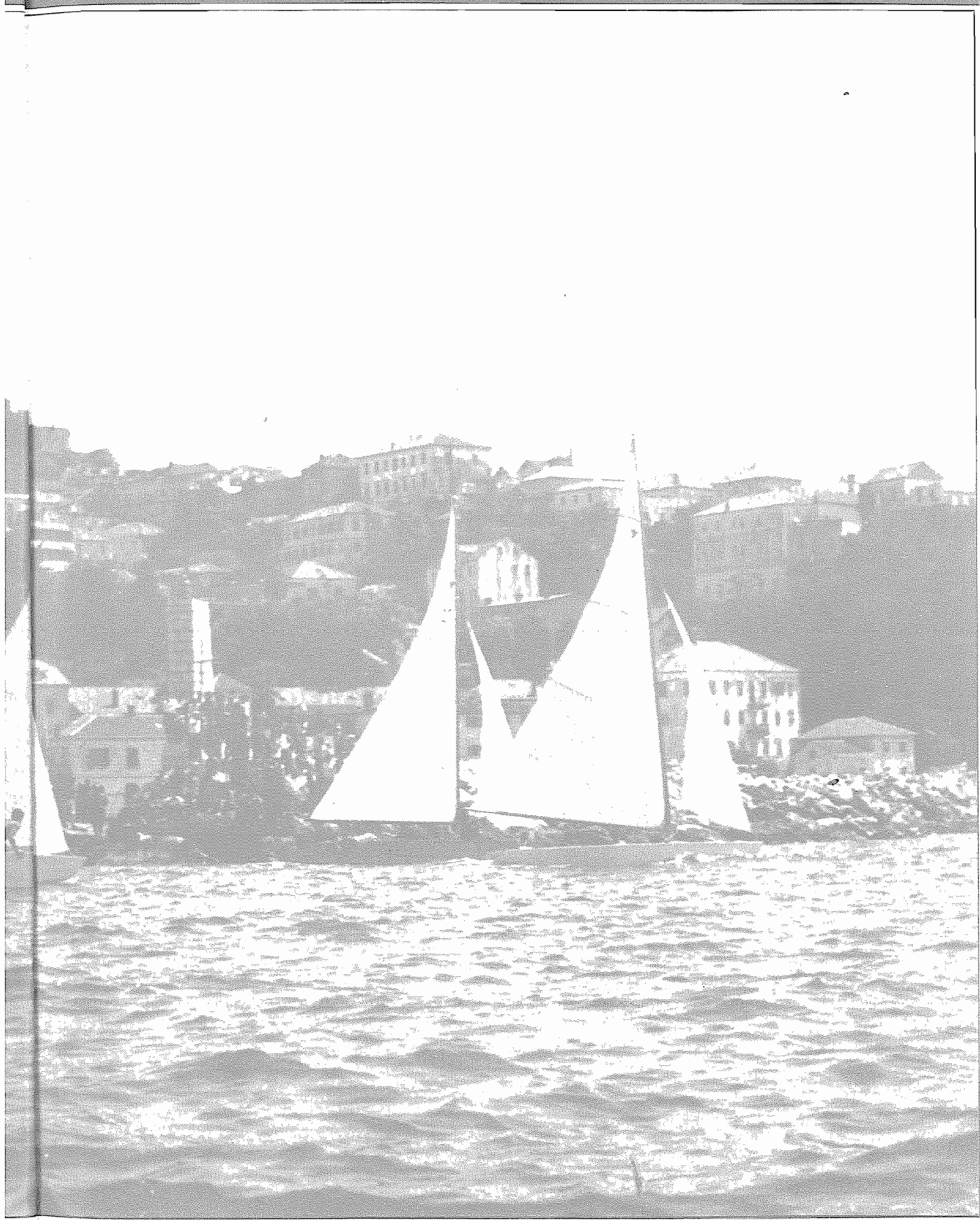
Na tim novim jedrilicama te 1956. godine naši takmičari postižu još veće uspjehe. Na Južnojadranskoj regati — prvo mjesto u klasi »L-5« i peto mjesto u klasi »Zvijezda«, dok su na republičkoj regati, takođe imali zapažen plasman — prvo mjesto u klasi »L-5« i treće mjesto u klasi »Zvijezda«.

Iste godine, u čast Dana mornarice, održana je velika regata gdje je učestvovalo sedam jedrilica »Jugola Grakalića«. Posada »Bokeljke« u sastavu **Duško Bajković**, kormilar i **Nikola Biberčić**, mornar, stigla je prva na cilj.

U čast Dana mladosti, 1957. godine, takođe je održana zanimljiva regata u Herceg-Novom uz učešće svih brodarskih društava iz Crne Gore. Opet, zapažen uspjeh naših jedriličara kao i na regati koja je održana 26. maja iste godine u Tivtu, gdje je učestvovalo sedam jedrilica sa zastavom »Jugole Grakalić«.

Na republičkoj regati, koja je održana u Tivtu 30. juna 1957. godine, učestvovalo je devet jedrilica. Takmičenje se odvijalo u klasama »Zvijezda« i »L-5«. U klasi »L-5« najbolji su bili jedriličari Herceg-Novog. Pobjednik je bio **Momčilo Nikolić**.

Državno prvenstvo u klasama „Zvijezda“ i „L-5“ održano je u Herceg-Novom 1962. godine. Na fotografiji: startna bina i regatno postolje na Karatoču.

Iste godine jedrilica »**Jupiter**« uzela je učešće na **Jadranskoj regati** koja je održana na relaciji **Zadar — Mali Lošinj — Kopar**. Posadu su sačinjavali: **Momčilo Nikolčić, Rudolf Bosnić, Miro Brzić, Petar Grego, Miro Kaštelan i Ante Matijaca**.

Te 1957. godine, u okviru Jadranskog padobranskog kupa 25. avgusta organizovana je i uspješna propagandna regata u Kotoru i Tivtu u kojoj su hercegnovski jedriličari nastupili sa devet svojih jedrilica. U isto vrijeme oni učestvuju i na Južno-jadranskoj regati koja je održana na relaciji **Budva — Sveti Stefan — Herceg-Novi — Tivat — Kotor** i to sa osam jedrilica. Brodarsko društvo »**Jugole Grakalić**« u čast Dana mornarice organizuje, takođe, veoma uspješnu regatu.

Pomenute akcije u 1957. godini najbolje ilustruju šta je sve u to vrijeme radilo Brodarsko društvo »**Jugole Grakalić**« iz Herceg-Novog i koliko je pažnje poklanjano jedriličarskim aktivnostima na ovom području.

Uspješan rad »**Jugola Grakalića**« nastavljen je i u 1958. godini. Vrlo agilni članovi Uprave, na čelu sa predsjednikom **Đorđem Čelanovićem**, organizovali su rad svih sekcija što je dalo nove rezultate. Za jedriličarsku sekciju tada su bili zaduženi **Fredi Marsić, Ante Skorin i Tomislav Crnković**; za modelarsku sekciju — **Milo Crnčević i Duško Bajković**, a za tehničke poslove **Mišo Čuković, Nikica Dunderović, Tomažo Pilić i Mato Vučetić**. Sekretar Društva u to vrijeme bio je **Vitomir Sager**, a blagajnik **Maja Popić**.

Drvena jedrilica „I.5“ „Delfin“ u slobodnoj vožnji.

Nešto kasnije u Upravi Društva su kooptirani **Momčilo Nikolić, Ante Matijaca i Đuro Musić.**

U toku jedne sedmice, na primjer, održavana su i po dva takmičenja u jedrenju, koja su istovremeno bila i trening i prilika za izbor najboljih jedriličara »Jugola Grakalića« za nastupe na većim takmičenjima. Značajna pažnja poklanjana je i radu sa najmlađima, koji su tokom sezone svakodnevno od tri do pet sati učili mornarske vještine. Komande garnizona JRM u Boki daju punu podršku svim akcijama Društva i u materijalnom i u kadrovskom smislu. Takođe, veliki broj vojnih starješina, iskusnih pomoraca, uključuje se u rad sekcija Društva.

Na Južnojadranskoj regati, održanoj od 27. do 30. juna 1958. godine na relaciji Herceg-Novi — Budva — Sveti Stefan — Herceg-Novi — Kotor učestvovala su posade 9 jedrilica »Jugola Grakalića«, koje su, takođe, učestvovala na republičkoj regati i regati organizovanoj u čast Dana mornarice. Nastup hercegnovskih jedriličara na ovim takmičenjima bio je zapažen.

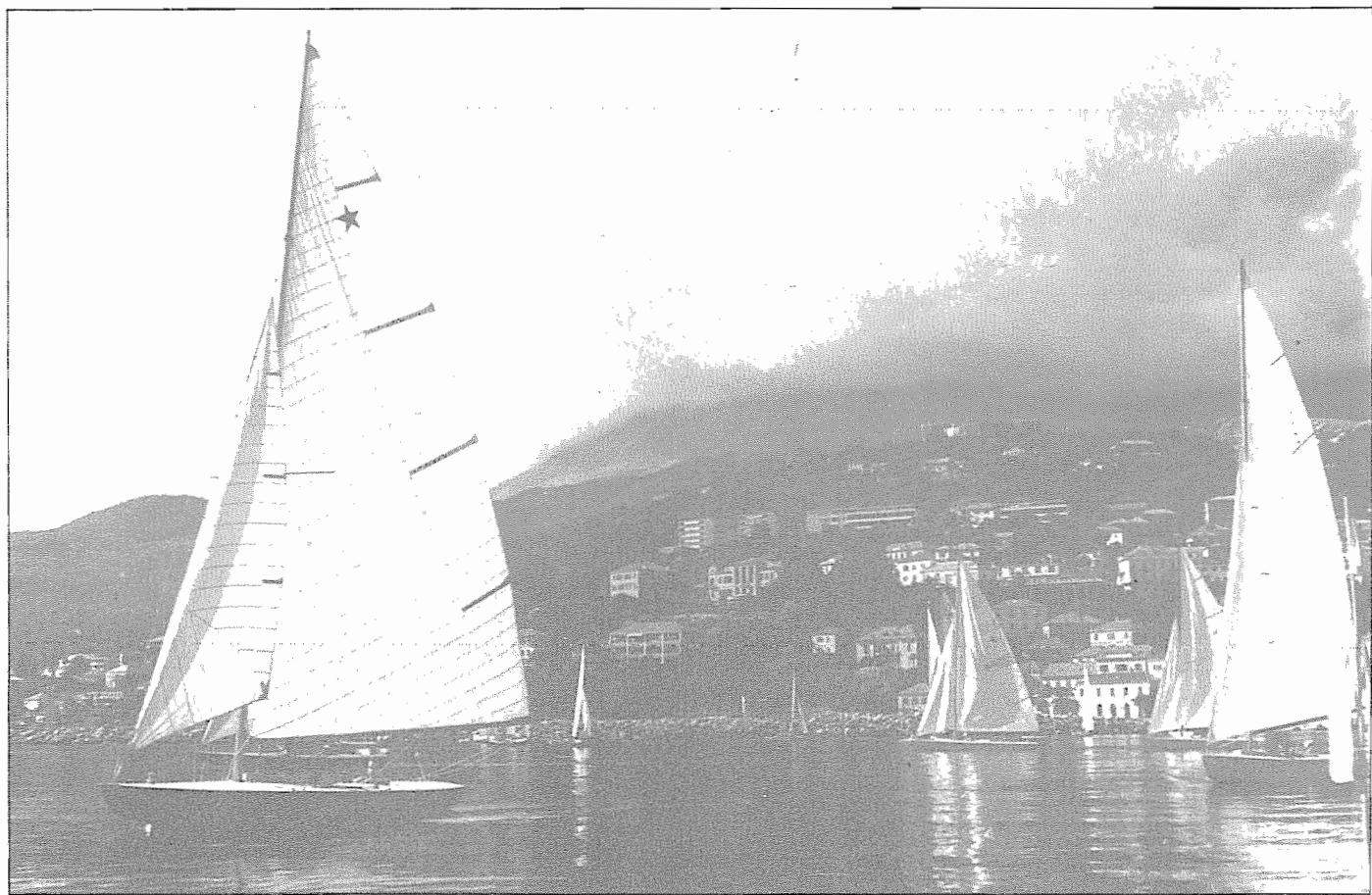
U stvaranju uslova za bolji rad Društva i posebno — jedriličara naročito se isticao **Tomislav Crnković,** koji će kasnije biti u nekoliko mandata i

predsjednik Brodarskog saveza Crne Gore i Jugoslavije. On će, međutim, i nakon penzionisanja ostati vezan za Škver gdje učestvuje u radu svih sekcija i klubova koji djeluju u okviru Brodarskog društva »Jugole Grakalić«. Na Mediteranskim igrama, održanim 1979. u Splitu, predvodio je reprezentaciju Jugoslavije u jedrenju.

Brojnim regatama najvećeg broja članova Društva obilježena je i 10-togodišnjica Brodarskog saveza Crne Gore. Centralna svečanost održana je u maju 1958. godine. Delegati ispred Društva na svečanoj sjednici bili su **Momčilo Nikolić, Vitomir Sager i Tomažo Pilić.**

I sljedeće, 1959. godina, protiče u znaku uspjeha koje na brojnim takmičenjima postižu članovi »Jugola Grakalića«. Njihove jedrilice učestvuju na svim regatama. Centralna proslava Dana JRM održana je u Kotoru, Republičko prvenstvo u Herceg-Novom, a Južnojadranska regata na relaciji: Dubrovnik — Cavtat — Budva — Herceg-Novi — Kotor.

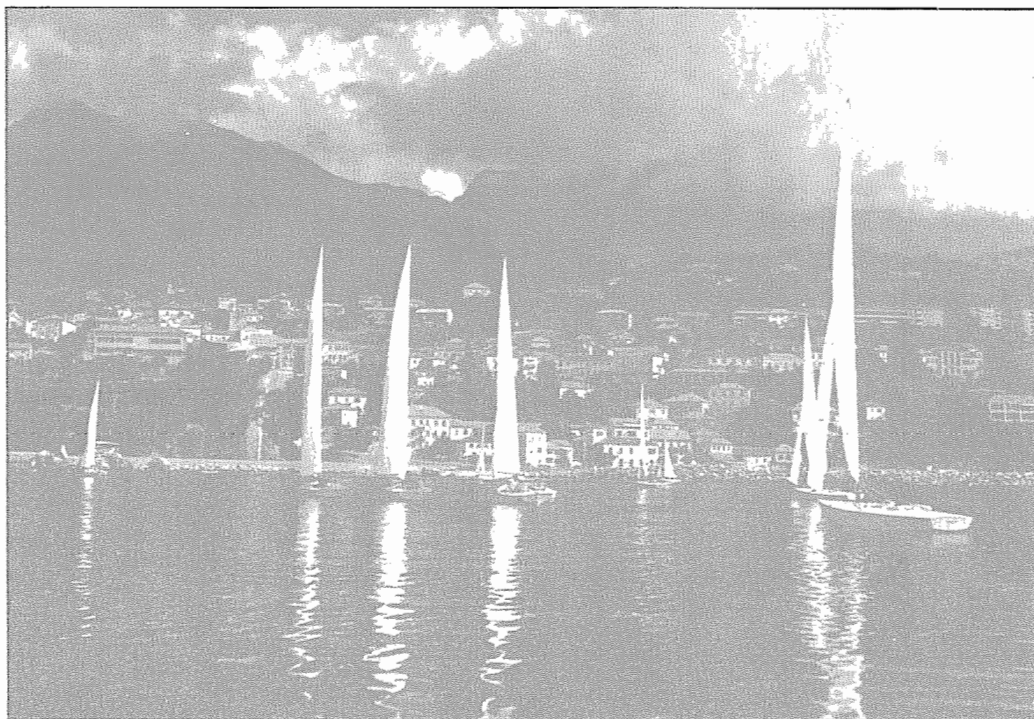
Značajan događaj te godine za ovaj kraj bila je posjeta predsjednika Tita Boki Kotorskoj. U njegovu čast organizovana je 17. septembra 1959. godine velika jedriličarska regata na kojoj su dominirali hercegnovski jedriličari.

ORGANIZATORI DRŽAVNOG PRVENSTVA

Uspjesi naših jedriličara nastavljaju se i 1960. i 1961. godine. Na Trinaestom prvenstvu Crne Gore u jedriličarstvu, održanom u Tivtu 26. avgusta 1961. godine, oni su u klasama »Zvijezda« i »L-5« zauzeli sva tri prva mjesta. Posada u sastavu **Branko Rašković**, kormilar, i **Vasko Musić**, mornar, bila je apsolutni pobjednik. Drugi je stigao **Nikola Biberčić**, a treći **Petar Njegovac**. Na ovom prvenstvu, inače, po prvi put organizovano je takmičenje i u klasi »Kadet« u kojoj su nastupali pioniri a takmičenje je proteklo u znaku uspjeha najmlađih jedriličara Herceg-Novog. I u klasi »L-5« trijumfovala je posada »Jugola Grakalića« u sastavu **Đorđe Budeč**, kormilar i mornari — **Jovan Terzić** i **Bato Todorović**.

Naredne, 1962. godine, u Herceg-Novom je održano Jedriličarsko prvenstvo SFRJ u klasama »Zvijezda« i »L-5«. Posada »L-5« »Jugole Grakalića« — **Đorđe Budeč**, **Mišo Bogdanović** i **Bato Todorović**, zauzela je peto mjesto, a u klasi »Zvijezda« — **Branko Rašković** i **Duško Bijelić** zauzeli su deveto mjesto, dok je druga posada — **Nikola Biberčić** i **Vasko Musić** zauzela deseto mjesto.

ЈЕДРЕЊЕ

ХЕРЦЕГ НОВИ ДОМАЋИН
ПРВЕНСТВА ДРЖАВЕ ОД 5. ДО
7. СЕПТЕМБРА

У Херцеговном

Завршено Једриличарско првенство

ОДРЖАНО 35. ПРВЕНСТВО ЦРНЕ
ГОРЕ У ЈЕДРЕЊУ

Четири побједе Херцеговљана

Тиват, 29. августа. — У Тиватском заливу у повољним ватеким условима, одржано је 35. првенство Црне Горе у једрењу на коме су наступили чланови бродарских друштава: „Југоле Гракалин“ (Х Нови), „Јово Дабовић“ (Лахор), „Котор“ и „Делфин“ Тиват са 30 једрилица и 80 морнара и кормилаца. Собијале пет одржаних регата. Собирањем резултата догађени су овогодшњи прваци.

Изузетак је учинен према Бивачевићу, који се као морнар такмичио у класи „Ласер“. Он најбољи па ције постао ник овогоди.

NOVLJANI — NAJBOLJI

Прваци 1. Котор, 23. августа - Три дана сама поста у Которском заливу надметали су се најбољи црногорски једриличари да би на крају сезоне ријешили питање најбољих у Републици у овој години. Но, временске прилике биле након 19 негативних.

ЧЕТИРИ ТИТУЛЕ НОВЉАНИМА

Котор, 22. јула. — У Которском заливу одржано је овогодшње првенство Црне Горе у једрењу на коме су наступили чланови бродарских друштава: „Југоле Гракалин“ (Х Нови), „Јово Дабовић“ (Лахор), „Котор“ и „Делфин“ Тиват са 30 једрилица и 80 морнара и кормилаца. Собијале пет одржаних регата. Собирањем резултата догађени су овогодшњи прваци.

ПРВЕНСТВО
ЦРНЕ ГОРЕ
У ЈЕДРЕЊУ

„ЈУГОЛЕ ГРАКАЛИЊ“ ПРВИ

Рекардан број такмичара

Херцег Нови 5. септембра - организација једриличарског клуба „Југоле Гракалин“ у Херцеговном заливу од 5. до 7. септембра одржало се државно првенство у једрењу у класи „оптимист“, класи „Ласер“ и „470“. Овакво је се највише број такмичара из целе земље, а учествоваје око 120 једрилица са 178 такмичара.

Покровитељ овогодшњег првенства за које је Нови Которски назван „град једрења“ и раскрсница борбана медицина.

ном вресу је пет ратимистички, а два - Браћа Једричари, чланови Опати драмски из класи „Калед“, а из Сплита, чије припадо је и Пасада.

Мало пажње од стране ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ДОВРА ОРГАНИЗАЦИЈА

Првенство Црне Горе у једрењу

Херцеговљани најбољи

Првенство Црне Горе у једрењу

Милешевци и Удружења туристичке развој организација Вожа из Херцеговине.

Личне одржало пет регата, а највише се олимпијски систем борио. Сва три дана такмичења понашају се као једнако.

— Град Домаћин и Једрење, Клуб „Југоле Гракалин“ и „Ласер“.

АКТИВНОСТ ЦРНОГОРСКИХ ЈЕДРИЛИЧАРА

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ У ЈЕДРЕЊУ
У КЛАСИ „LASER“

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

активност црногорских једриличара

NA PUTEVIMA NOVIH NADA

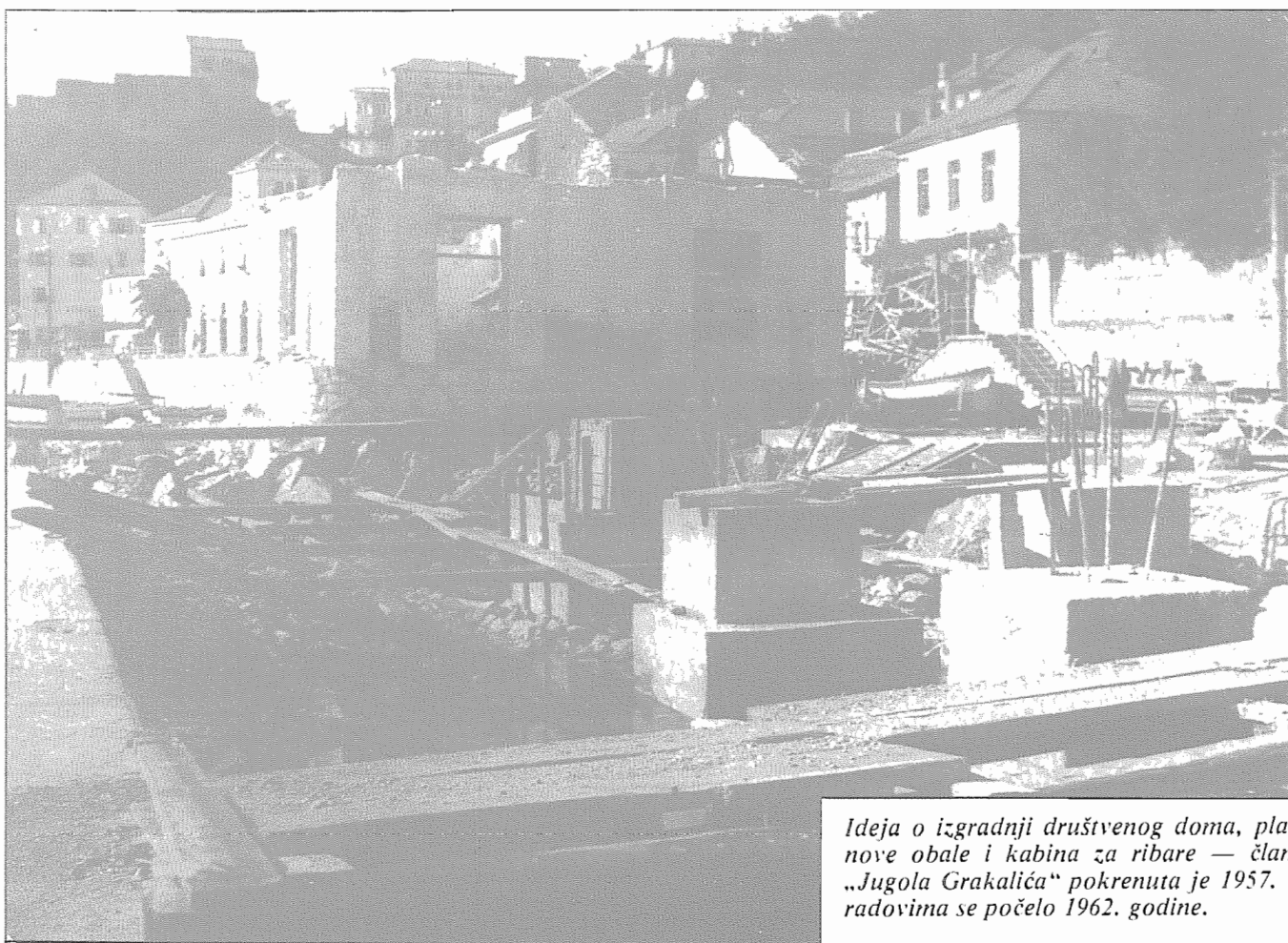
Nakon 1962. godine dolazi do izvjesne stagnacije u radu Brodarskog društva »Jugole Grakalić« iako njegovi takmičari redovno učestvuju na organizovanim regatama. Bio je to, istovremeno, i period stagnacije jedriličarskog sporta u Herceg-Novom koji je trajao sve do 1965. godine. Jedna lijepa tradicija bila je dovedena u pitanje, a osnovni uzročnici takvom stanju bili su i nedostatak potrebnog prostora, kao i drugi nepovoljni uslovi za rad Društva. Koliko su, naročito, prostorni uslovi bili loši svjedoči i podatak da je Komanda Ratne mornarice za jedno vrijeme povukla jedrilice ustupljene Društvu i vratila ih u Kumbor.

Naravno, da je sve to teško padalo poklonicima jedriličarstva i brojnim ljubiteljima ovog sporta u Herceg-Novom. Uprava Društva, međutim, i u takvoj situaciji nije klonula, već je ozbiljno počela da radi na realizaciji ideje za stvaranje boljih prostornih uslova koja je, u stvari, pokrenuta još 1957. godine. Ideja da se sa Plivačkim klubom »Jadran« otpočne izgradnja zajedničke zgrade u kojoj bi bile smještene prostorije svih društava koja su svojim aktivnostima vezana za Škver, sada je ponovo aktualizirana. Formiran je Odbor za izgradnju u sastavu: **Petar Zimić**, predsjednik i **Rudi Bašić**, **Tomo Crnković**, **Melko Benusi**, **Andrija Saulačić**, **Đorđe Budeč** i **Petar Njegovac** — članovi.

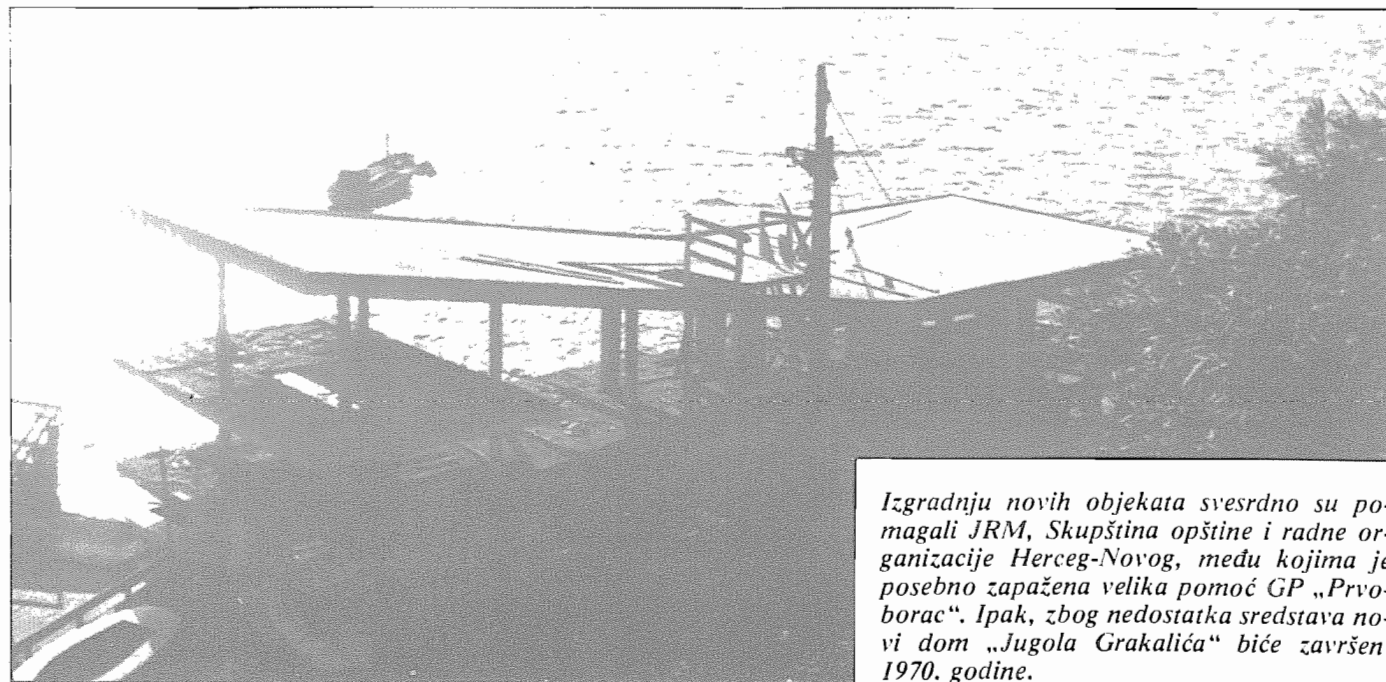
Postojeća zgrada na Škveru je srušena, a arhitekta **Milorad Petijević** uradio je projekat nove, za čiju su izgradnju sredstva obezbijedili Skupština opštine i radne organizacije Herceg-Novog. Sa radovima se počelo 1962. godine.

Međutim, i pored velike angažovanosti članova Brodarskog društva »Jugole Grakalić« i brojnih ljubitelja sportova na vodi, koji su dobrovoljnim radom uređivali teren i ugrađivali beton, zgrada nije mogla da se u predviđenom roku završi. Nedostatak sredstava, odnosno nemogućnost da se zatvori finansijska konstrukcija, uslovili su da ovaj objekat ostane nedovršen sve do 1970. godine kada je Radna organizacija »Eksportbilje« iz Herceg-Novog obezbijedila nedostajuća sredstva i završila započeti objekat u kojem je smjestila i dio svog poslovnog prostora.

Ideja o izgradnji društvenog doma, platoa, nove obale i kabina za ribare — članove „Jugola Grakalića“ pokrenuta je 1957. a sa radovima se počelo 1962. godine.

Izgradnju novih objekata svesrdno su pomagali JRM, Skupština opštine i radne organizacije Herceg-Novog, među kojima je posebno zapažena velika pomoć GP „Prvoborac“. Ipak, zbog nedostatka sredstava novi dom „Jugola Grakalića“ biće završen 1970. godine.

JEDRILIČARSKI KLUB "JUGOLE GRAKALIĆ"

Izgradnjom nove zgrade na Skveru stvoreni su i znatno povoljniji uslovi za rad Brodarskog društva »Jugole Grakalić«. Obezbijeđeni prostor u prizemlju zgrade za hangar uticao je da Skver opet okupi veliki broj bivših i budućih jedriličara. Ranija ideja da jedriličarska sekcija preraste u klub sada je dobila posebno na aktuelnosti. Izvršene su uspješno sve pripreme za osnivačku skupštinu Jedriličarskog kluba i ona je održana 6. avgusta 1965. godine uz punu angažovanost vojnog starješine **Steva Kovačevića**, koji je izabran za prvog predsjednika Kluba. Dužnost sekretara povjerena je **Branku Radanoviću**.

Ovim praktično počinje jedno novo razdoblje u razvoju jedriličarskog sporta u našem kraju koje je obilježeno masovnošću članova i zapaženim takmičarskim rezultatima. Pored predsjednika **Steva Kovačevića**, veliki doprinos u radu kluba dali su i aktivisti **Andrija Saulačić**, **Jovica Tomašević**, **Stanko Ivanovski**, **Valentino Dalčevski**, **Đorđe Budeč**, **Petar Njegovac**, **Mišo Bogdanović**, **Duško Bijelić** i **Mato Butigan**, koji su kao članovi novoizabranog Izvršnog odbora, bili nosioci i pokretači najvećeg broja akcija u Klubu. Tada se po prvi put uvodi članarina, Klub dobija svoju zastavu, aktiviraju se mladi jedriličari za koje se redovno organizuju kursevi za mornare i kormilare, a JRM opet na raspolaganje Klubu stavlja svoje jedrilice.

Rezultati rada Kluba u tom periodu su više nego dobri. Posebno do izražaja dolazi vaspitni rad sa omladinom, o članovima Kluba se govori u cijeloj hercegnovskoj regiji kao o primjeru koga treba slijediti. Naravno, uz sve te rezultate stižu i društvena priznanja. U to vrijeme Klub je raspolagao sa 15 sportskih jedrilica, od kojih su osam bile internacionalne klase, »Zvijezda« dvije nacionalne klase »L-5« i pet jedrilica internacionalne klase »Kadet«.

Na republičkoj regati, održanoj krajem juna 1967. godine u tivatskom zalivu, hercegnovski jedriličari ponovo trijumfuju. Na pobjedničkom postolju su takmičari sa zastavom »Jugole Grakalić«. Posada višestrukog šampiona Crne Gore **Đorđa Budeča**, sa posadom **Matom Butiganom** i **Lazarom Vučkovićem**, pobijedila je ubjedljivo u nacionalnoj klasi »L-5«, a **Branko Rašković** i **Milan Vilov** pobjednici su u klasi »Zvijezda«.

Regata je sve više. Organizuju se uz Dan mladosti, Dan kurira (noćna navigacijska regata), uz Dan Jugoslovenske ratne mornarice i druge značajne praznike. Memorijal »Jugole Grakalić« postaje tradicionalan, a učešće na Prvenstvu Crne Gore obavezno. Jedriličari sa Škvera postižu izvanredne uspjehe.

Republički prvaci na takmičenju održanom 1968. godine bili su jedriličari Herceg-Novog: u klasi »L-5« — **Mato Butigan**, sa mornarima **Miodragom Danjanovićem** i **Petrom Krivokapićem**, a u klasi »Zvijezda« — **Petar Njegovac** i **Anka Butigan**, koja je u to vrijeme bila jedina omladinka u Crnoj Gori koja se aktivno bavila jedrenjem.

Tokom 1968. i 1969. godine osposobljeno je 15 novih mornara i 19 kormilara, koji su zajedno sa ostalima na republičkim takmičenjima u devet održanih regata osvojili sedam prvih mjesta. Najuspješniji jedriličari Herceg-Novog učestvovali su na državnim prvenstvima, Memorijalnoj regati »Jovo Dabović« u Baošićima, te regatama u Kotoru i Dubrovniku, sa čijim jedriličarskim društvima je nastavljena ranija dugogodišnja uspješna saradnja.

Na Prvenstvu SFRJ u klasama »L-5« i »Zvijezda«, u sastavu reprezentacije Crne Gore učestvovali su i članovi »Jugola Grakalića« — **Duško Bijelić**, **Duško Kovačević**, **Mato Butigan**, **Mišo Bogdanović** i **Anka Butigan**.

D A P I S N I K
SA OSNIVANJE ODRŽANE SKUPŠTINE JEDRILIČARSKOG KLUBA U HERCEGOVINI
— dne 6.08.1965. godine —

U ponedjeljak, dne 6.08.1965. godine, u 18.00 časova, u bašti Doma
JNA, održana osnivačka skupština jedriličarskog kluba.

Radom osnivačke skupštine je rukovodio inicijalni odbor, sastavljen od drugova: kap.freg.Kovačević Stevo, poručnik.Milić Najrudin, MT potporučnik Hadžiabdić Hemiđa i drug Čaušević Miran, pisničar MT potporučnik Hadžiabdić Hemiđa, dok su svjedoci bili pripadnika MT por. Dolence Krato i san.kap.Stanke Ivanovski.

Dnevni red osnivačke skupštine je sledeći:

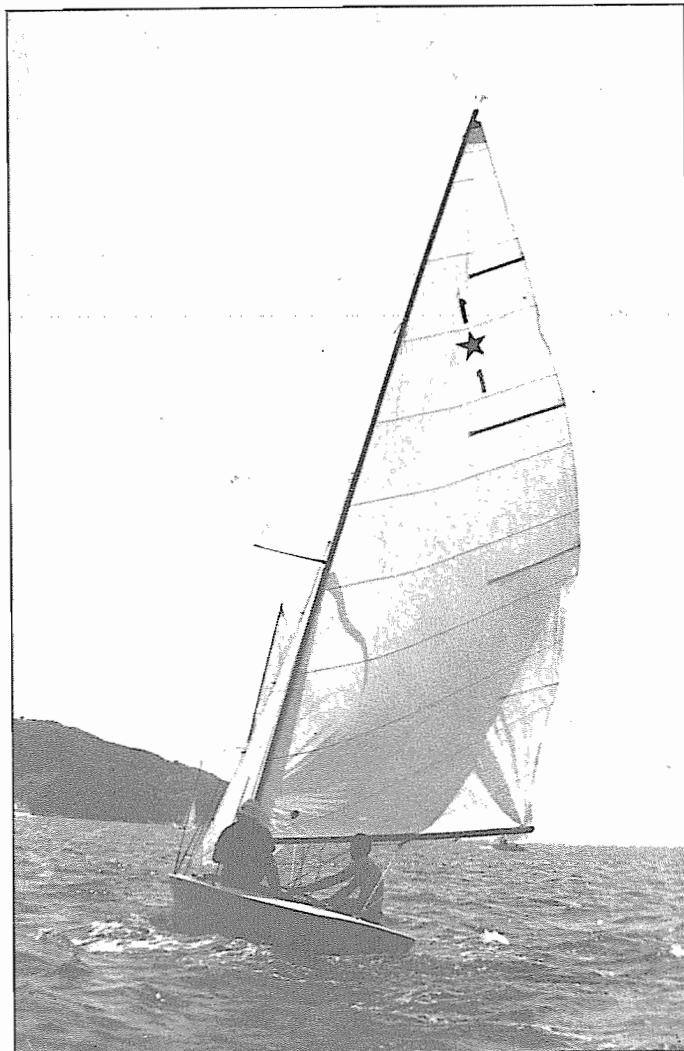
- dogovor o formiranju jedriličarskog kluba,
- predlog pravila jedriličarskog kluba i diskusija,
- izbor Upravnog odbora jedriličarskog kluba.

Ispred inicijativnog odbora jedriličarskog kluba za formiranje jedriličarskog kluba, govorio je kap.freg.Kovačević Stevo.

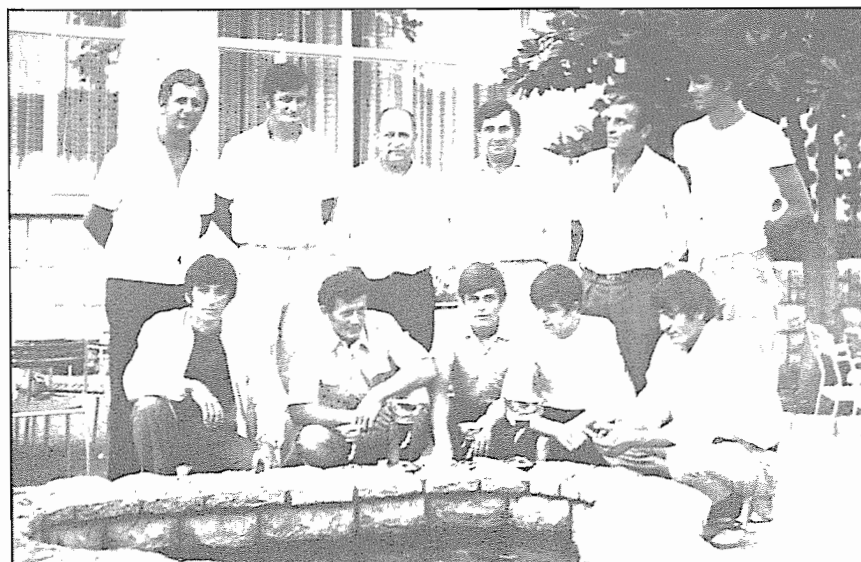
U svom uvodnom izlaganju je izneo da postoji Bredarsko društvo "JUGOLE GRAKALIĆ", koje u svom sastavu, pored nedavno formiranog kluba za podvodne aktivnosti "BOKELJ" ima i jedriličarsku sekciju "JUGOLE GRAKALIĆ" u koju su učlanjene i mnoge starešine sa područja Beke Keterske. De sada je jedriličarska sekcija djelevala uz pomoć jedrilica, koje pripadaju JRM i poželjeli su nabrojene puta mnoge značajne uspehe, zajedno sa svojim jedrilicama.

Danas, pred toga što postoje neobične interesevanje kod starešina Beke Keterske, kao i kod civilnog stanovništva sa područja Herceg-Novske opštine, postoje i svi ostali uslovi za prerastanje jedriličarske sekcije Bredarskog društva "JUGOLE GRAKALIĆ" u jedriličarski klub. Formiranje jedriličarskog kluba, postoje svi uslovi da takva sportska organizacija dobije i izvrsnu materijalnu pomoć za svoje aktivne i pozitivno djelevanje od društva i nadležnih organa JNA.

Ubuduće bi Bredarsko društvo "JUGOLE GRAKALIĆ" imalo klub za

U klasi „Zvijezda“ na prvenstvu Crne Gore 1968. godine pobijedili su Petar Njegovac i Anka Butigan, u to vrijeme jedina omladinka koja se aktivno bavila jedrenjem u Crnoj Gori.

Sa prvenstva SRCG, održanog 1968. godine uz Dan JRM u Herceg-Novom. Stoji (s lijeva): Branko Radanović, Mirko Milić, Stevo Kovačević, Vasko Musić, Mato Butigan i Miško Vuković. U donjem redu (s lijeva): Aco Velaš, Mijo Damjanović, Marjan Radojević, Duško Kovačević i Duško Bijelić.

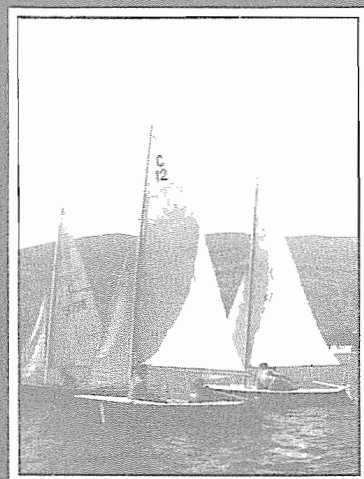
Detalj sa smotre tehničke i sportske kulture, održane u Herceg-Novom 1965. godine. Sjede u kadetu: Vaso Tabaković, Duško Bijelić. Stoje: Predrag Vlaović, Aco Njegovac, Mili Miljević, Saša Lazarević. U prvom redu: Mato Butigan, Boro Mračević, Aco Velaš, Obrad Milošević, Brane Milosavić i Spasoje Vidaković.

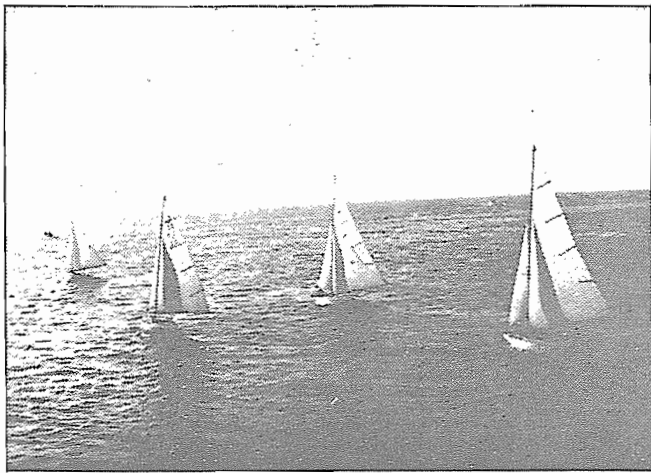
Od uspješnih rezultata i takmičara teško je izdvojiti najbolje posade i pojedince. Treba pomenuti **Miška Vukovića**, višestrukog pobjednika Crne Gore i pobjednika na više drugih regata u periodu 1965—1972. Ipak, **Mirko - Mike** Milić je po uspjesima odskakao od ostalih. Pobijedio je na nekoliko repu-

bličkih prvenstava u klasi »Zvijezda«. **Mike** je sa **Mladenom Kovačevićem** i **Acom Velašom** bio republički prvak 1971, 1972. i 1974. godine. Sa »Bokeljskom« je 1976. godine kao kormilar, uz pomoć mornara **Jadranka Kovača** i **Rajka Milosavljevića**, osvojio Plaketu Kupa Južnog Jadrana »Zlatno jedro« za

Članovi „Jugola Grakalića“ se nijesu samo takmičili, već i iskreno družili. Detalj sa jednog od prijatnih izleta, organizovanog 1968. godine . . .

Trenutak sa jedriličarske regate

Prvi: „Delfin“ i „Kadet“

Pod pokroviteljstvom organizacije Saveza rezervnih vojnih starešina opštine Herceg-Novi održana je jedriličarska regata. Inicijator i organizator te tradicionalne regate »Dan kurira« bio je jedriličarski klub »Jugole Grakolić« iz Herceg-Novog.

Takmičenje se održavalo nekoliko dana. Osim takmičarskog dela, bilo je predviđeno da se članove kluba donekle obuču i u vojnopomorskom pogledu: u izviđanju i predaji poruka.

Dnevna regata održana je na ruti: Herceg-Novi — Kumbor — Herceg-Novi. Zadatak je bio sledeći: identifikovati ratne brodove na sidrištu u Kumboru. Rezultati izviđanja bili su vrlo dobri. Identifikovano je više od polovine brodova.

Nekoliko dana kasnije noću jedriličarska regata na ruti: Herceg-Novi — Prevlaka — Rakite — Herceg-Novi uzбудila je sve učesnike. Noć je bila mračna i vetrovita, a zadatak je glasio: predati poruke na određena mesta. Takmičari su na opšte zadovoljstvo

ispunili predviđena očekivanja: sve jedrilice su stigle na određena i predale poruke.

U dnevnoj i noćnoj regati sudelovalo je 25 jedrilica sa ukupno 53 jedriličara. Prešli su ukupno oko 180 nautičkih milja, težeći da što bolje izvrše postavljene zadatke, jer su samo tako mogli da osvoje nagrade.

Naredne godine, rečeno je, zadaci takmičara biće još teži: postaviće se razna iznenađenja, prepreke i mine, koje treba uspešno izbeći.

Prvo mesto na takmičenju u klasi »L-5« osvojila je jedrilica »Delfin« sa kormilarom Mirkom Lazovićem i mornarima Goranom Beluševićem i Darkom Antolićem, a u klasi »Kadet« osvojila je jedrilica »Skuš« sa kormilarom Milenkom Vujevićem i mornarom Vjekoslavom Sagerom. Nagrade i pohvale pobjednicima predao je predsednik odbora Saveza rezervnih vojnih starešina penzionisani potpukovnik Svetozar Komadina.

Kapetan bojnog broda Stevo KOVAČEVIĆ

Mato Butigan, višestruki pobjednik sa mnogih jedriličarskih takmičenja, osvojio je naslov prvaka Crne Gore i na takmičenju 1968. godine u klasi »L-5«.

ПОВОДОМ 28. ОКТОБРА — ДАНА ОСЛОБОЂЕЊА ХЕРЦЕГ НОВОГА

ЖИРИ ЗА ДОДЈЕЛУ „ОКТОБАРСКЕ НАГРАДЕ ХЕРЦЕГ НОВОГА“

ОКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВОГ

ДОДЈЕЛУ

„ОКТОБАРСКУ НАГРАДУ ХЕРЦЕГ-НОВОГА“

ЗА 1972. ГОДИНУ

ЈЕДРИЛИЧАРСКОМ КЛУБУ „ЈУГОЛЕ ГРАКАЛИЋ“ ИЗ ХЕРЦЕГ-НОВОГА

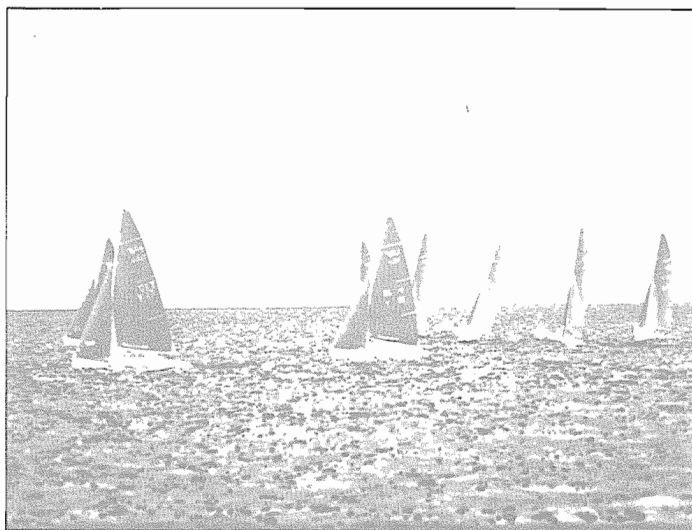
У ИЗНОСУ ОД 4.000 ДИНАРА

ЗА ОСВОЈЕНО ПРВО МЈЕСТО НА РЕПУБЛИЧКОМ ТАКМИЧЕЊУ СРЦГ И ПОСТИГНУТЕ
ЗАПАЖЕНЕ РЕЗУЛТАТЕ НА ДРЖАВНОМ ПРВЕНСТВУ У 1972. ГОДИНИ, ОКУПЉАЊУ
И ВАСПИТАЊУ ДЈЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ И ШИРЕЊУ СПОРТСКЕ КУЛТУРЕ.

Handwritten signature

Handwritten signature

Priznanje za postignute rezultate.

ИЗ ЈЕДРИЛИЧАРСКОГ САВЕЗА ЦРНЕ ГОРЕ

ПУНИМ ЈЕДРИМА У АКЦИЈЕ

Припреме за учествовање на једриличарском првенству Југославије у Задру. Формираће се једриличарски клуб у Никшићу. Првенство Црне Горе у једрењу одржаће се у Котору

Херцег-Нови, 30. марта. — На проширеној сједници чарским савезом Југославије. Речено је да је на састанку

SKUPŠTINA JEDRILIČARSKOG SAVEZA CRNE GORE
RAD - PRIMJER DRUGIMA
Jedriličarski savez Crne Gore već godinama posebno pažnju posvećuje obuci članstva u pitnom radu. Način na koji se realizuju idejno-politički i vaspitni zadaci može da služi kao primjer mnogim drugim udruženjima, posebnice u sportskoj oblasti. Savez će u narednom periodu nastaviti sa realizacijom ovog programa, koji je od izuzetne važnosti za razvoj jedriličarstva u Crnoj Gori.

SPORTSKI RIBOLOV OSNOVAN REPUBLIČKI SAVEZ

— Republički savez, čije je sjedište u Herceg-Novom, planira je osnovati za 1972. godinu. U Herceg-Novom već postoje dva sportska ribolovna društva. Osnovni ciljevi ove organizacije su, pored ostalog, podizanje nivoa i podizanje kvalitete ribolovne djelatnosti. Osnovni ciljevi ove organizacije su, pored ostalog, podizanje nivoa i podizanje kvalitete ribolovne djelatnosti.

Херцег Нови

Једриличари Црне једра

У Котору, Тивту и Баошћу обављене су све припреме за изградњу са временских једриличарских домова, а на бављено је и 20 нових једрилица. Одлучено је такође, да сваки од приморских клубова поклон по једну једрилицу Никшићу, како би се и у овом граду основао једриличарски клуб.

● За новог председника Председништва Бродарског савеза Црне Горе изабран је Умберто Нарачи из једриличарског клуба „Јово Дабовић“ из Ваошћина.

ОВОГОДИШЊЕ АКЦИЈЕ БОКЕЛЈСКИХ ЈЕДРИЛИЧАРА

Velika aktivnost

Jedriličarski savez Crne Gore, koji već godinama ispoljava vrlo kvalitetnu aktivnost posebno u obuci članstva i njihovom osposobljavanju da mogu djelovati u svim uslovima što je posebno od značaja u opštenarodnoj odbrani, donio je program ovogodišnjih aktivnosti. On će se odvijati u sklopu obilježavanja 40 godina Jugoslovenske ratne mornarice, pomorstva i rječnog brodarstva Jugoslavije. Očekuje se, da će na ovim takmičenjima uzeti učesća go tovo svi aktivni takmičari što znači da će jednovremeno startovati oko stotinu jedri-

lica. Pored republičkog prvenstva u klasama »470«, »420« »Kated« i »laser« održaće se i nekoliko zanimljivih regata. To su »Spasić i Mašera« u Ti vatskom zalivu, »Jovo Dabović« u Hercegnovskom zalivu i »Kapetan Jozo i Marko Ivanović« u Kotorskom zalivu. Svi ovi susreti bodovaće se za Južnoadrijski kup. Uz ovo najbolji jedriličari iz naše republike nastupiće i na saveznim takmičenjima kao i na regatama u Đerdapu, Zemunu i Gornjem Milanovcu. Prvenstvo države u klasi »laser« održaće se u Hercegnovskom zalivu.

VRIJEME NAJVEĆIH USPJEHA

Uspjesi i značajna društvena priznanja do-
dijeljena za ostvarene rezultate u 1972. godini bili
su nov, istinski podstrek za rad Kluba. Ali, jedri-

ličari se stalno dokazuju i jurišaju smjelo na nove
rekorde.

Људи, време, događaji

У СВЕМУ ПРИМЕРАН СПОРТСКИ КОЛЕКТИВ

**ЈЕДРИЧАРСКИ клуб „Југоле
Гракалин“** из Херцег-Новог најбољи
је у Црној Гори. Резултати које млади
херцеговачки једричари постижу на
републичким и савезним так-
мичевима, многобројне медаље, пла-
кете и признања — најбоља су потвр-
да вредности овог спортског колекти-
ва.

● Задатак — извршен

НА ИНИЦИЈАТИВУ неколико спо-
ртских ентузијаста, у Херцег-Новом
је почетком 1946. године формирано
брдарско друштво „Југоле Грака-

лин“ које је добило име по вели-
ком револуционару овог краја. У ок-
виру овог Друштва формирана је је-
дрилчарска секција, која је 1965. го-
дине прерасла у једрилчарски клуб.

Задатак клуба је био да међу гра-
ђанима Херцег-Новог, нарочито међу
радничком и школском омладином,
развија љубав према мору, као и да
их учи вештинама поморства, на-
вигације, једрења, одбране и зашти-
те на мору.

Тај задатак клуб је са успехом
извршавао. Тако је у протеклим де-
сет година кроз клуб прошло преко
400 чланова, углавном пионира и ом-

● Једрилчарски клуб „Југо-
ле Гракалин“ из Херцег-
Новог постиже изванредне
резултате на спортском по-
љу, али и у васпитању сво-
јих младих чланова ● Број
на признања и дипломе
младим једрилчарима

лазница. Они су учествовали на пре-
ко 100 разних такмичења, на којима
су превазили преко 11.000 миља и
освојили 230 похара, медаља и злат-
них знаменца. Кроз теоретску и практичну на-
ставу, 270 пионира и омлазница је
положило испит за звање морнара и
корчилара.

● Ванредни резултати

ДАНАС Клуб у свом саставу има
око 100 чланова, од којих је 67 ак-
тивних такмичара, међу којима је
29 пионира и 38 омлазница, углавном
ученика и радника.

„Југоле Гракалин“ у свом саставу
тренутно има 16 једрица — 3 кла-
се „Оптимист“ за млађе пионире, 4
класе „Кадет“ за старије пионире, 4
класе „470“ за омлазнице, 4 класе
„Звезда“ и 2 класе „1-2“ за сениоре.

Поред курсева за стручно образова-
ње такмичара, који се одржавају
у време школског распуста, велика
најна покљана се практичној обу-
ци. Тренинзи се одржавају у свим
метеоролошким условима при чему
доласи до изражаја стечено теорет-
ско знање, стрпљивост и снажан
вост такмичара.

Овакав систематски рад утицао је
да чланови „Југоле Гракалина“ по-
следњих година постижу изванредне
резултате. Тако су млади Новљани
прошле године на првенству Црне Го-
ре освојили прва два места у класи-
ма „Кадет“ и „1-2“, као и друго
и треће место у класи „Звезда“. На
прошлогодишњем државном првен-
ству у класи „Оптимист“ чланови хер-
цеговачког клуба, Периса МИРКОВИЋ,
Немад ДАВИДОВИЋ и Веселин
МИРКОВИЋ, су постигли изванредан
успех. Они су, наиме, заузели
прво, четврто и шесто место.

На првенству Југославије у класи
„Кадет“ 1972. године Периса Мирко-
вић и Лазар Вуковић су освојили

четврто и шесто место, док су исте
освојили на Светском првенству, које
је одржано у Сплиту, заузели 12.
место.

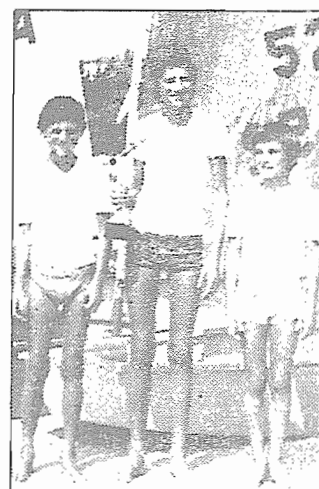
● Признања

Ови млади Новљани су освојили
свихајне међу једрилчарима из зе-
мље и иностранства не само изван-
редном вештином једрења, него и сво-
јим скромношћу, виталношћу и кар-
ектним односом према противнику.

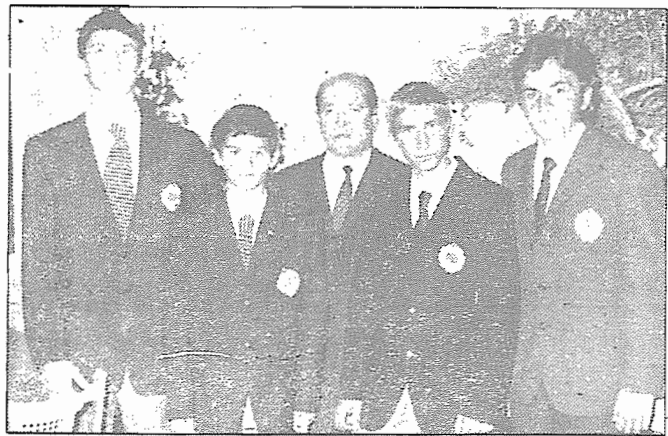
За ове успешне резултате чланови
„Југоле Гракалина“, Заједница за
физичку културу општине Херцег-
Нови је клубу покљонила 4 једрил-
чарска једра. За постигнуте успехе
и примеран васпитни рад са младим
члановима, Скупштина општине Хер-
цег-Нови је клубу доделила „Окто-
барску награду града“.

З. МИЛОВИЋ

СУПРА: Једрилчарима неопходна
помоћ

ВЕЛИКИ USPЕХ: једрилчари који
су тријумфовали на државном првен-
ству прошле године у класи „Оптимист“ — с лева на десно — Периса
Мирковић (прво место), Веселин Мир-
ковић (четврто) и Немад Давидовић
(шесто)

ЧЕТА ОЛАБРАНА: Чланови „Југоле Гракалина“ у репрезентацији Југославије
на Светском првенству у Сплиту 1972. године — с лева на десно — Вуковић,
Мирковић, председник клуба Ковачевић, Сарделић и Вујовић

Po povratku sa Svjetskog prvenstva na prijemu kod predsjednika Skupštine opštine Herceg-Novi Petra Stijepčića.

Veoma je uspješna i 1973. godina kada su organizovane četiri klupske regate, a jedriličari »Jugola Grakalića« imali su i uspješan nastup na tri republičke, jednoj saveznoj i tri međuklupske regate. Na ovim regatama učestvovalo je 245 takmičara koji su prevalili preko 2.000 nautičkih milja.

Na međuklupskim i republičkim regatama u 1973. godini, od 18 mogućih, članovi »Jugola Grakalića« osvojili su 10 prvih mjesta u klasi »Kadet«. Na prvenstvu Jugoslavije u Puli kormilar **Lazar Vučković** i mornar **Perića Mirković** zauzeli su sedmo mjesto, dok su kormilar **Dragan Kojčinović** i mornar **Vlado Gardašević** na istom takmičenju, u konkurenciji 30 jedrilica, zauzeli 17. mjesto.

Tokom 1973. godine u Klubu počinju da djeluju novoformirani Savjet kormilara, Aktiv članova Saveza komunista i Aktiv Saveza socijalističke omladine što u znatnoj mjeri utiče na još odgovorniji odnos prema sredstvima s kojima se raspolaže i na ukupan rad Kluba. Do izražaja posebno dolazi briga oko održavanja i čuvanja plovnog parka.

Naredna 1974. godina donosi nove uspjehe Klubu »Jugole Grakalić«. Tada ima preko 100 stalnih članova, a od njih 71 su aktivni jedriličari. Učlanjeno je i 26 novih članova iz redova omladine i pionira, dok 28 starijih članova stiče zvanje kormilara, a 19 zvanje mornara.

Te godine organizovano je ukupno šest klupskih regata, a po prvi put i regata za »Dane mimoze«. Takođe, članovi Kluba su aktivno učestvovali na četiri međuklupske regate, na tri republičke regate, na Prvenstvu odreda kadeta SRCG, u jedrenju za sve klase, na Dužinskoj regati povodom Dana JRM i pomorstva SFRJ, na tradicionalnoj regati u Dubrovniku, dok su tri posade »Jugola Grakalića« u klasi »Optimist« nastupile na Prvenstvu SFRJ. Uspjesi su bili iznad svih očekivanja.

Na republičkoj regati u klasi »Zvijezda« prvo mjesto osvojila je posada — **Mirko Mikić**, kormilar i **Aco Velaš**, mornar.

Petar Mirković, kormilar, u klasi »Optimist« te godine na prvenstvu Jugoslavije osvojio je prvo mjesto, njegov brat Veselin Mirković — četvrto, a Nenad Davidović zauzeo je šesto mjesto.

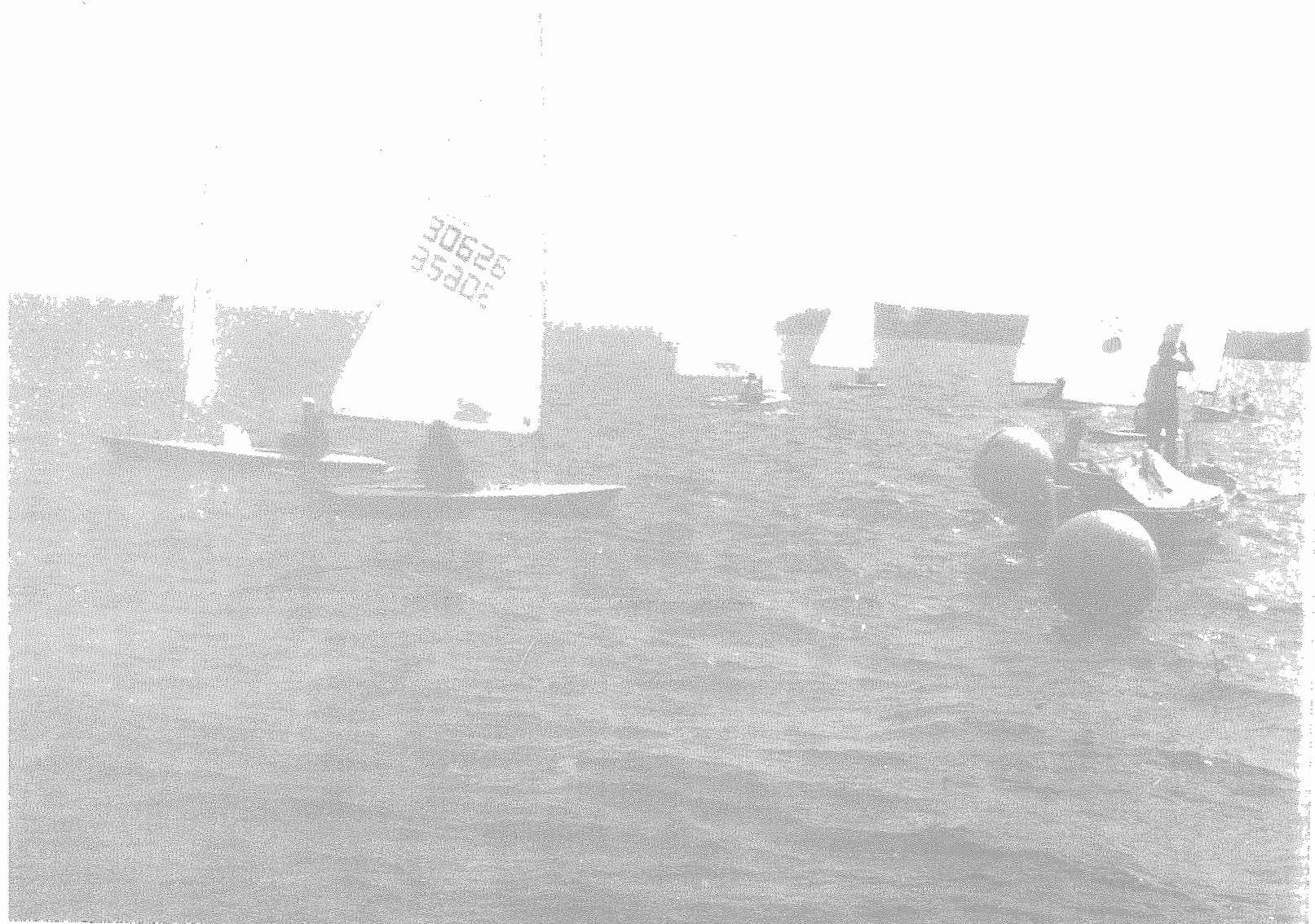
Iste godine na međuklupskim i republičkim takmičenjima od 21 mogućeg osvojili su 15 prvih mjesta (7 u klasi »Kadet«, 5 u klasi »Zvijezda« i 3 u klasi »L-5«).

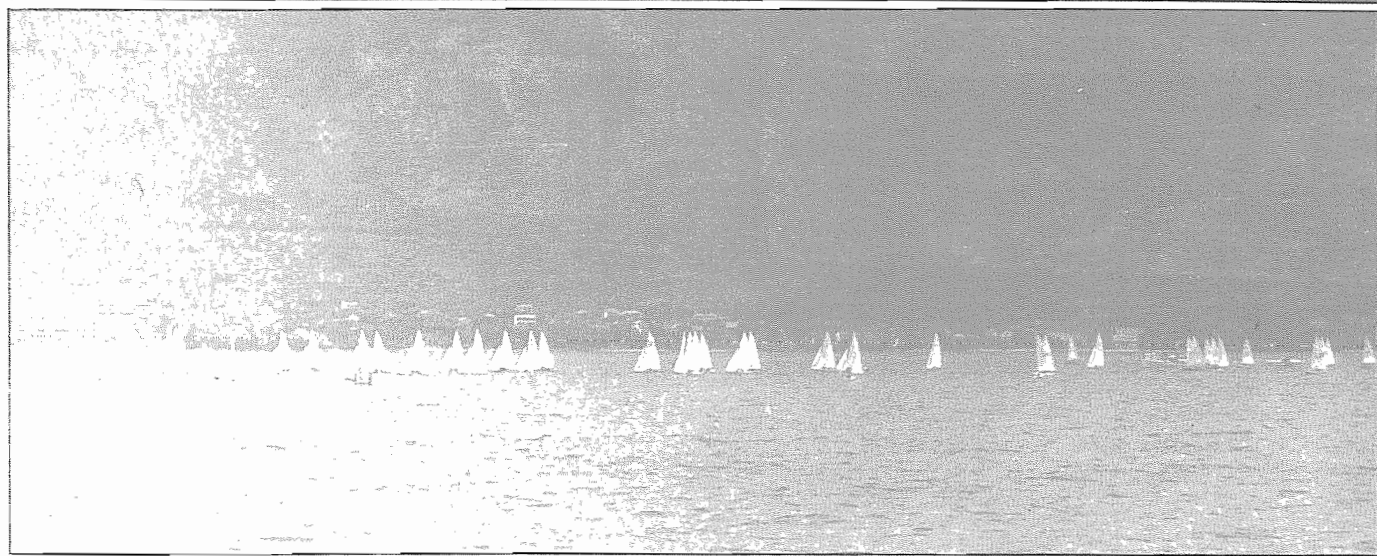
Uspjeh mladih hercegovačkih jedriličara na prvenstvu države doprinosi ne samo afirmaciji i ugledu matičnog kluba, već i ugledu crnogorskog jedriličarstva uopšte na jugoslovenskim i širim prostorima. Jedriličarstvo kao sport postaje sve popularnije kod djece i omladine tako da se sljedećih godina u Klub »Jugole Grakalić« upisuje veliki broj djece sa kojom rade na obuci i vaspitanju iskusniji jedriličari. Sve to je doprinijelo da Klub spremno dočeka svoju desetogodišnjicu i obilježi je nizom uspješnih manifestacija. Jubilej Kluba 1975. godine proslavio je 116 aktivnih članova, od kojih su trojica tada imala zvanje brodoinstruktora, a njih

Pored takmičenja članovi »Jugola Grakalić« su posvećivali posebnu pažnju ONO i DZS. Ovo je snimak polaznika sa jednog od kurseva na kojem su najmlađi sticali potrebne vještine za »borbu na moru«, organizovanog 1972. godine. U sredini je Stevo Kovačević, dugogodišnji predsjednik.

šest zvanje jedriličarskog sudije. Između ostalog, organizovan je i uspješan kurs odbrane i zaštite na moru koje je pohađalo i s uspjehom završilo 38 članova Kluba.

U jubilarnoj godini (1975) organizovan je i rekordan broj regata. Održano je šest klupskih regata, a članovi Kluba su učestvovali na devet međuklupskih regata, koje su te godine organizovane u Ulcinju, Baru, Budvi, Tivtu, Kotoru, Baošiću, Dubrovniku, Kraljevici i Herceg-Novom. Posebno je značajno njihovo učešće i postignuti rezultati na četiri republičke regate (Prvenstvo odreda kadeta SRCG, »30 godina oslobođenja Jugoslavije«, Prven-

„Jugole Grakalić“ je bio domaćin državnog prvenstva 1976. u klasama „Laser“ i „470“.

Detalj sa svečanog proglašenja pobjednika. Govori Zoran Saulačić

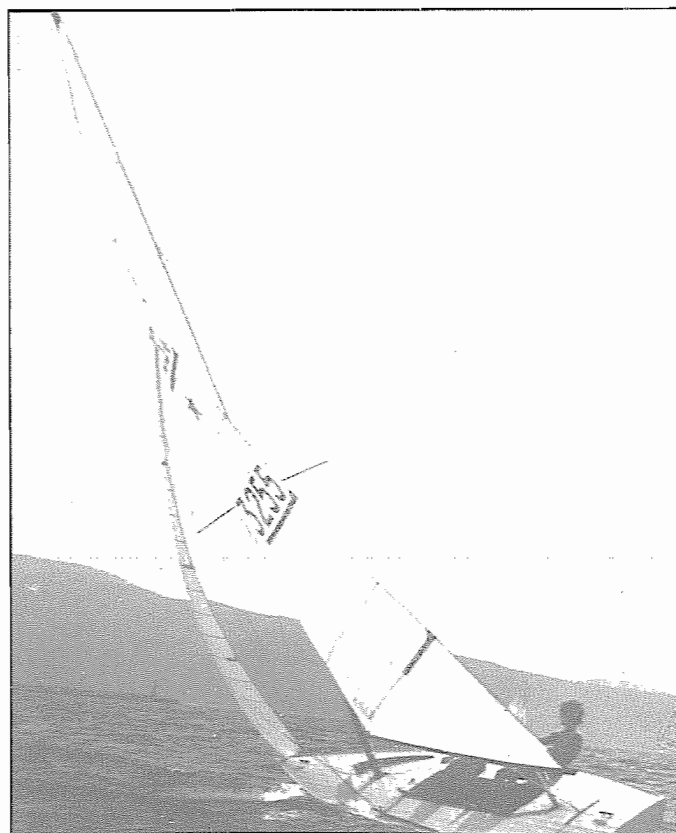
Pored uspjeha takmičarskih posada, veliku pažnju izazivaju i nastupi „veterani“ koji redovno organizuju i svoje regate. Ovo je snimak sa regate „Veterani“, održane 24. avgusta 1975. godine.

1977. godine organizovana škola jedrenja sa 54 pionira. Teoretsku obuku uspješno je savladalo 26 kadeta, 10 mornara i 5 kormilara. Takođe, organizovano je i 60 slobodnih jedrenja na kojima je učestvovalo preko 100 članova Kluba i 50 rekreativaca, mahom starijih jedriličara. Klub je učestvovao i na osam međuklupskih regata organizovanih te godine u Herceg-Novom, Baošiću, Kotoru, Tivtu, Dubrovniku, Zvorniku, Zemunu i na Hvaru.

Nije, naravno, izostalo ni učešće na brojnim republičkim i saveznim regatama na kojima Klub nastupa sa više posada. Bile su to regate u čast Dana Mladosti, Prvenstvo Crne Gore u Kotoru i Baošiću, te regate povodom 35-togodišnjice JRM i pomorstva SFRJ u Herceg-Novom i još neke. Na prvenstvu države u Šibeniku u klasi »Optimist« nastupile su tri posade »Jugola Grakalića« i osvojile 13, 27. i 32. mjesto. U klasi »Kadet« hercegnovska posada je zauzela 21. mjesto, a po dvije posade u klasi »Laser« i »470« učestvovala su na prvenstvu Jugoslavije u Portorožu i Puli.

Bila je to još jedna uspješna takmičarska godina jedriličara JK »Jugole Grakalić«, za koji se kaže u Biltenu Jedriličarskog saveza Crne Gore da je realizovalo veliki broj akcija i da važi za jedan od najuspješnijih klubova u ovom sportu u našoj zemlji.

LISTA NAJBOLJIH

1. RAJKO BRAJOVIĆ (vaterpolo)
2. MILIVOJE RADULOVIĆ (vaterpolo)
3. PERICA MIRKOVIĆ (jedrenje)
4. ZORAN GOPČEVIĆ (vaterpolo)
5. ANTON SLOVNIKAR (fudbal)
6. SLOBODAN MATKOVIĆ (fudbal)
7. BORIS MRAČEVIĆ (vaterpolo)
8. MARIO DUMANIĆ (sportski ribolov)
9. ŽELJKO TUJKOVIĆ (rukomet)
10. MIODRAG PROROČIĆ (automobilizam)

Perica Mirković

Rođen 1960. godine, član Jedriličarskog kluba „Jugole Grakalić“. Iz Herceg-Novog od 1970. godine, u 1974. godini prvak SRCG u klasi „Kadeti“ i prvi prvak SFRJ u klasi „Optimist“. Ukupno na 9 regata osvojio je 9 prvih mjesta.

Na pomoračkom održavanju svoje jedrilice i opreme, dao je oko 500 radnih časova. U potpunosti je savladao osnovne pomoračke radove na jedrilicama.

Na treninzima, regatama i slobodnom jedrenju, u različitim meteorološkim uslovima, najčešće po vjetru jačine 2-4 Bofera, prevario je preko 310 nautičkih milja. Osposobio se za upravljanje sa jedrilicama u svim meteorološkim uslovima. Osvojio je prva mjesta na klubskim regatama: „Dan mladosti“ i „Dan kurira“, na međudruštvenim regatama: „Memorial Jugole Grakalića“, „Memorial Jova Dabovića“, „Memorial Spasića i Mašera“ i na Republičkim regatama: „Prvenstvo odreda kadeta SRCG“, „Prvenstvo SRCG u jedrenju klase kadet“, „Dan RM i pomorstva SFRJ“.

Na prvom prvenstvu SFRJ u jedrenju klase „Optimist“ u Splitu, na kome je učestvovalo 36 jedrilica istih tehničkih osobina, po vjetru jačine 3-5 Bofera, u pet teških regata, osvojio je prvo mjesto i postao prvi prvak SFRJ u ovoj klasi.

Još kao dječak počeo se baviti sportskim ribolovom. Kao aktivni oficir, a zatim kao penzioner, bio je član Kluba za sportski ribolov i podvodne aktivnosti „Jugole Grakalić“ u Herceg-Novom. Redovno je učestvovala u svim društvenim takmičenjima i akcijama, gdje je pokazao vanredne sposobnosti i znanje kao sportski ribolovac, zbog čega je uvijek sa zapaženim uspjehom predstavljao svoj klub.

Mario Dumanić bio je ove godine u ekipi Kluba „Jugole

Grakalić“ na prvenstvu Jugoslavije, koje je održano u Splitu 26. juna u kome je učestvovalo 15 ekipa sa čitavog jadranskog područja. U ovom takmičenju, Dumanić je osvojio drugo mjesto, dok je ekipi „Jugole Grakalić“ pripalo treće mjesto.

Kao drugoplasirani sportski ribolovac u SFRJ u ovoj godini, Dumanić je izabran za člana ekipe SFRJ koja se takmičila na prvenstvu Evrope u sportskom ribolovu na Siciliji u Milacu. Ovdje je ekipa SFRJ, u kojoj je bio i Dumanić, osvojila značajno treće mjesto, a on je kao pojedinac, bio najbolji u toj ekipi.

Mario Dumanić

U TIVATSKOM ZALIVU

REGATA „SPASIĆ - MAŠERA“

Memorijalna regata „Spasić i Mašera“ održana je u Tivtu uz učešće ekipa: „Jugole Grakalić“ — Herceg-Novog, „Jovo Dabovića“ — Baosici, „Lahor“ — Kotor i „Delline“ — Tivat, koji je i organizator ove regate čiji se takmičarski rezultati bojuju za „Kup južni Jadran“.

Prije početka takmičenja, u kome je učestvovalo 80 takmičara i četrdesetak brodova, učesnici regate položili su vijenac na mjestu potapanja razarača „Zagreb“ u Tivatском zalivu, mjestu pogibije narodnih heroja Milana Spasića i Sergeja Ma-

šere a u Klubu mladih otvorena je izložba o razvoju i dostignućima Pomorsko-brodarskog društva „Delfin“.

U Memorijalnoj regati „Spasić i Mašera“ najviše uspjeha postigli su takmičari iz Herceg-Novog osvojivši prva mjesta u sve 4 kategorije: Goran Sterniša i Mišo Četković u klasi 470; Vlatko Bakica i Mirko Suković u klasi 420; Vladimir Gardasević u klasi „LASER“ i Ivana Saulačić u klasi „OPTIMIST“.

K. T.

ЈЕДРИЛИЧАРСКА РЕГАТА У БОКИ КОТОРСКОЈ

Новљани без премца

НА ТРАДИЦИОНАЛНОЈ једриличарској регати „Спасић — Маšера“ која је одржана у Тиватском заливу, највише успеха имали су Новљани. Учествовало је 50 једрилица са 80 кормилара и морнара из Херцег-Новог, Котора, Бањика и Тивта. Сва прва мјеста припала су члановима Једриличарског клуба „Југоле Гракалић“ из Херцег-Новог. Такмичили су се у класи 470 „оптимист“ и „Ласер“. (С. Г.)

ЈЕДРЕЊЕ НА ВОДИ

СВА ПРВА МЈЕСТА НОВЉАНИМА

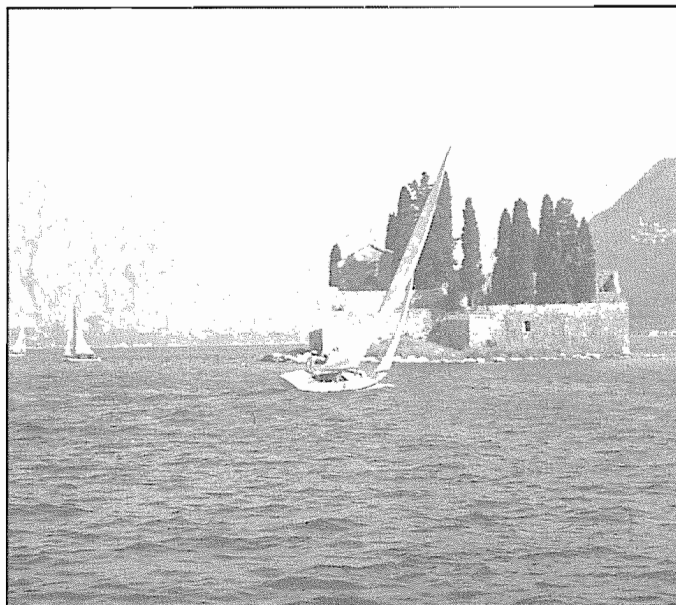
У Тиватском заливу одржан је традиционални меморијал у једрењу, регата „Спасић — Маšера“, у којој су учествовали такмичари из Једриличарског клуба „Југоле Гракалић“ из Херцег-Новог, „Лажор“ Котор, „Јово Дабовић“ — Баошићи и „Делфин“ — Тиват, са укупно 50 једрилица и 80 кормилара и морнара.

Једриличари су прије такмичења на мјесту потапања разарача „Забрег“ одали дужну пошту народним херојима Милану Спасићу и Сергеју Маšери. Сва прва мјеста припала су једриличарима из Херцег-

Новог. У класи „470“ најбоље резултате постигли су Горан Стерниша и Мишо Четковић, у класи „420“ Влатко Бакица и Мирко Шукловић, у класи „Оптимист“ Ивана Саулачић, а у класи „Ласер“ Владо Гардашевић.

Најбољим такмичарима уручени су пехари и дипломе. Учесници ове регате посјетили су и изложбу „Златна једра“ коју је организовао Бродарско друштво „Делфин“ из Тивта са експонатима досадашњег рада и развоја овог друштва.

В.С.

ОДРЖАН ДЕВЕТИ МЕМОРИЈАЛ КАПЕТАНА МАРКА И ЈОЗА ДАБОВИЋА

Которани најуспјешнији

Успјела регата, масовно учешће такмичара Једрено је у шест класа

Котор, 26. јула. — У Которској заливи одржана је традиционална дебата по реду регата „Меморијал капетана Марка и Јоза Дабовића“.

ОКО 100 ТАКМИЧАРА

Учешће преко 60 бродова из Београда, Новог и Котора

НАЈБОЉИ ДОМАЋИНИ

На Меморијалу учешћем из Тивта, Фоча, Херцег-Новог, Једрина и клубова из околине.

У Hercegovskom zalivu одржана је Једриличарска регата „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

ХЕРЦЕГ-НОВИ: ОДРЖАН 29. ЈЕДРИЛИЧАРСКИ МЕМОРИЈАЛ „ЈУГОЛЕ ГРАКАЛИЋ“

НОВАЉАНИ КОНКУРЕНЦИЈА

Они су освојили пет првих, четири друге и једну трећу у свим класама. Учествовали су у регати „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

ОДРЖАНА ЈЕДРИЛИЧАРСКА РЕГАТА „МЕМОРИЈАЛ ЈОЗА ДАБОВИЋА“

НОВАЉАНИ НАЈУСПЕШНИЈИ

УЧЕСТВОВАЛИ ЈЕДРИЛИЧАРИ ПЕТ ДРУШТАВА, А ПРВИ ПУТ И ПРЕДСТАВНИЦИ ОРСАНА ИЗ ДУБРОВНИКА

У ОРГАНИЗАЦИЈИ Бродарског друштва „Јосиф Дабовић“, а под надзором Туристичког друштва и друштвених-политичких организација из Баошћина у Баошћинском заливу одржана је 29. Меморијална ре-

гата „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора. Учествовали су у регати „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

гата „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора. Учествовали су у регати „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

Регата је као и увек до сада, добро организована, а први пут признање на фер и спортистичкој борби треба одати такмичарима из Дубровника.

М. КОЧЕТАНОВИЋ

ЈЕДРИЛИЧАРСКА РЕГАТА У ХЕРЦЕГ-НОВОМ

ДОМАЋИНИ БЕЗ ПРЕМЦА

У меморијалном такмичењу учествовали спортисти из пет градова. Херцегновљани најмоћно триумфирају.

Херцег-Нови

ОДРЖАНА ЈЕДРИЛИЧАРСКА РЕГАТА

У ХЕРЦЕГНОВОСКОМ ЗАЛИВУ је у недељу одржана традиционална Једриличарска регата „Меморијал Јоза Дабовића“ коју сваке године организује такмичарски клуб из Херцег-Новог. Учествовали су такмичари из Београда, Новог и Котора. Учествовали су у регати „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

ДОМАЋИНИ

Учествовали су у регати „Југоле Гракалић“ у којој су учествовали такмичари из Београда, Новог и Котора.

ОДРЖАНА ЈЕДРИЛИЧАРСКА РЕГАТА „МЕМОРИЈАЛ ЈОЗА ДАБОВИЋА“

НОВАЉАНИ БЕЗ ПРЕМЦА

Херцег-Нови, 9. августа. — У част 40-годишњице Југословенске ратне морнарице и поморства Југославије у Баошћинском заливу одржана је 35. традиционална меморијална регата „Меморијал Јосиф Дабовић“. Учествовало је 90 такмичара из друштава „Јахор“, „Делфин“, „Гуле“, „Југоле Гракалић“ — Тиват, Херцег-Нови и Баошћина.

„Гракалић“ Ивана Саулчић, Аким Копривица („Југоле Гракалић“), Бруно Јанковић, Ани Медуллин („Јахор“).

Класа „Ласер“: Горан Стерниша („Југоле Гракалић“), Душко Лучић („Јахор“).

MEMORIЈАЛ „ЈОЗА ДАБОВИЋА“

NOVLЈANI PRVI

Једриличари су одржали још једну регату предвиђену планом активности.

Веома је вјетар средње јачине, тако да су једриличари морали да покажу сву своју вјештину да би успјешно завршили трку. Најбољи су били такмичари из Дубровника.

OTVORENO
PRVENSTVO
SOCIJALISTIČKE
FEDERATIVE
REPUBLIKE
JUGOSLAVIJE

OTVORENO PRVENSTVO
SOCIJALISTIČKE FEDERATIVE
REPUBLIKE
JUGOSLAVIJE

Herceg Novi

KLASE
4770

HERCEG - NOVI
3. - 5. 09. 76.

U

OTVORENO
PRVENSTVO
SOCIJALISTIČKE
FEDERATIVE
REPUBLIKE
JUGOSLAVIJE

U

Herceg Novi **Herceg Novi**

KLASE

4770

Herceg Novi

HERCEG - NOVI
3. - 5. 09. 76.

KLASE

4770

HERCEG - NOVI
3. - 5. 09. 76.

HERCEG - NOVI
3. - 5. 09. 76.

„ZLATNO JEDRO“ JUŽNOG JADRANA

Da ta ocjena ima svoje puno opravdanje i da proizilazi iz rada i aktivnosti članova Jedriličarskog kluba »Jugole Grakalić« potvrdio je i plasman njegovih takmičara na regatama koje su održane u proteklih pet godina, kao i najveće priznanje — nagrada »Zlatno jedro Južnog Jadrana«, dodijeljeno ovom klubu 1978. godine za postignute uspjehe u klasama »420« i »470«.

● Na regatama održanim 1978. godine, od jedriličara najviše uspjeha u klasi »420« imali su **Vlado Gardašević** i **Jovica Rašović**. Oni su osvojili »Zlatno jedro« kao najuspješnija posada te godine.

U klasi »Optimist« 1979. godine bili su najbolji i najuspješniji **Predrag Vukčević** i **Zoran Durutović**, a u klasi »Kadet« — **Goran Sterniša** i **Mirko**

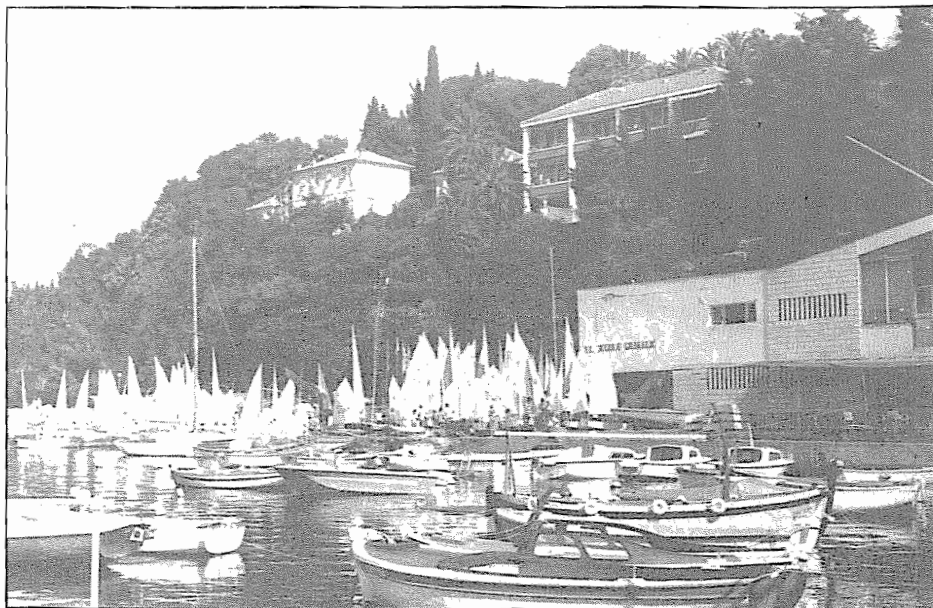
Šuković, dok su u klasi »420« bili najuspješniji **Petrica** i **Vesko Mirković**. Zimska odijela, koja su po prvi put nabavljena za potrebe Kluba, omogućile su trening i po jačim vjetrovima tokom cijele godine, pa će to rezultirati i novim velikim uspjesima hercegovačkih jedriličara.

Jedriličarski klub »Jugole Grakalić« bio je 1980. godine uspješan domaćin i organizator **Državnog prvenstva u klasama »Optimist«, »Laser« i »420«,** a njegovi takmičari su postigli izvanredan plasman.

— **Lazar Vučković** je bio treći u klasi »Laser« među 42 takmičara iz cijele zemlje.

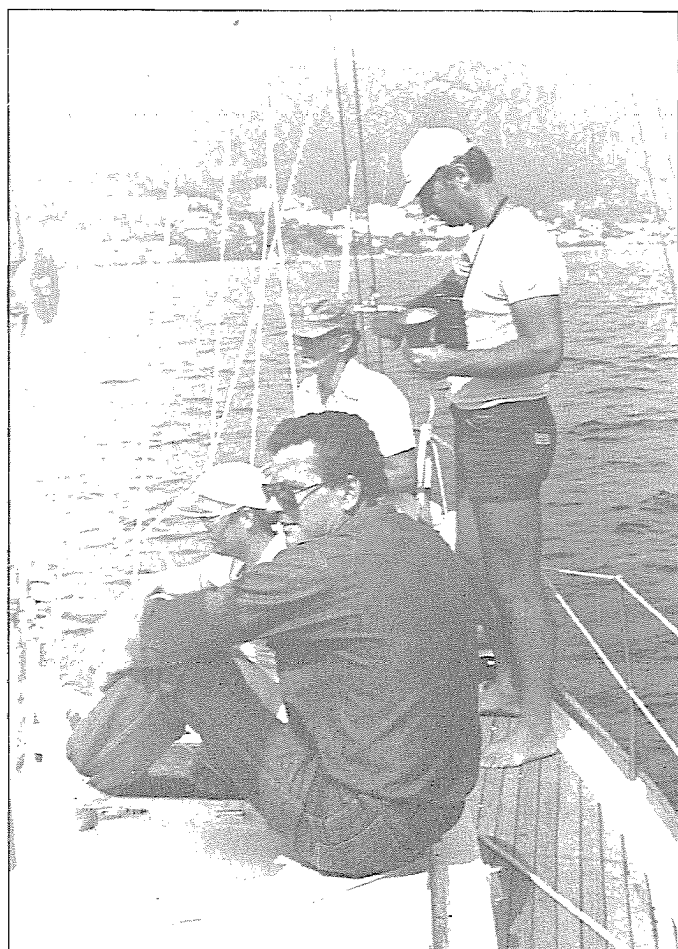
— U klasi »Laser« još jedan naš takmičar — **Vlado Gardašević** zauzeo je peto mjesto (u omladinskoj konkurenciji III mjesto), dok je **Goran Sterniša** osvojio šesto mjesto.

Prvenstvo SFRJ u jedrenju održano je 1980. godine, u Herceg-Novom. Takmičenja su se odvijala u klasama „Optimist“, „Laser“ i „420“ . . .

U klasi „Laser“ među 42 takmičara iz čitave zemlje Lazar Vučković je zauzeto treće mjesto, Goran Sterniša šesto, a Vlado Gardašević u omladinskoj konkurenciji — treće mjesto . . .

Regatni odbor sačinjavali su Janko Kosmina, Zlatan Zoričić, Zvonko Kovačić i Miloš Vukčević.

— Od takmičarki »Jugola Grakalića« u klasi »Optimist« najviše uspjeha imala je **Ivana Saulačić**. Ona je na Državnom prvenstvu, održanom u Herceg-Novom 1980. godine zauzela 12. mjesto i bila jedina jugoslovenska jedriličarka — učesnik ovog prvenstva.

Ivana je, inače, nekoliko godina bila najbolja takmičarka Crne Gore u pionirskoj konkurenciji (u jedriličarstvu se ne izdvajaju muške i ženske kategorije).

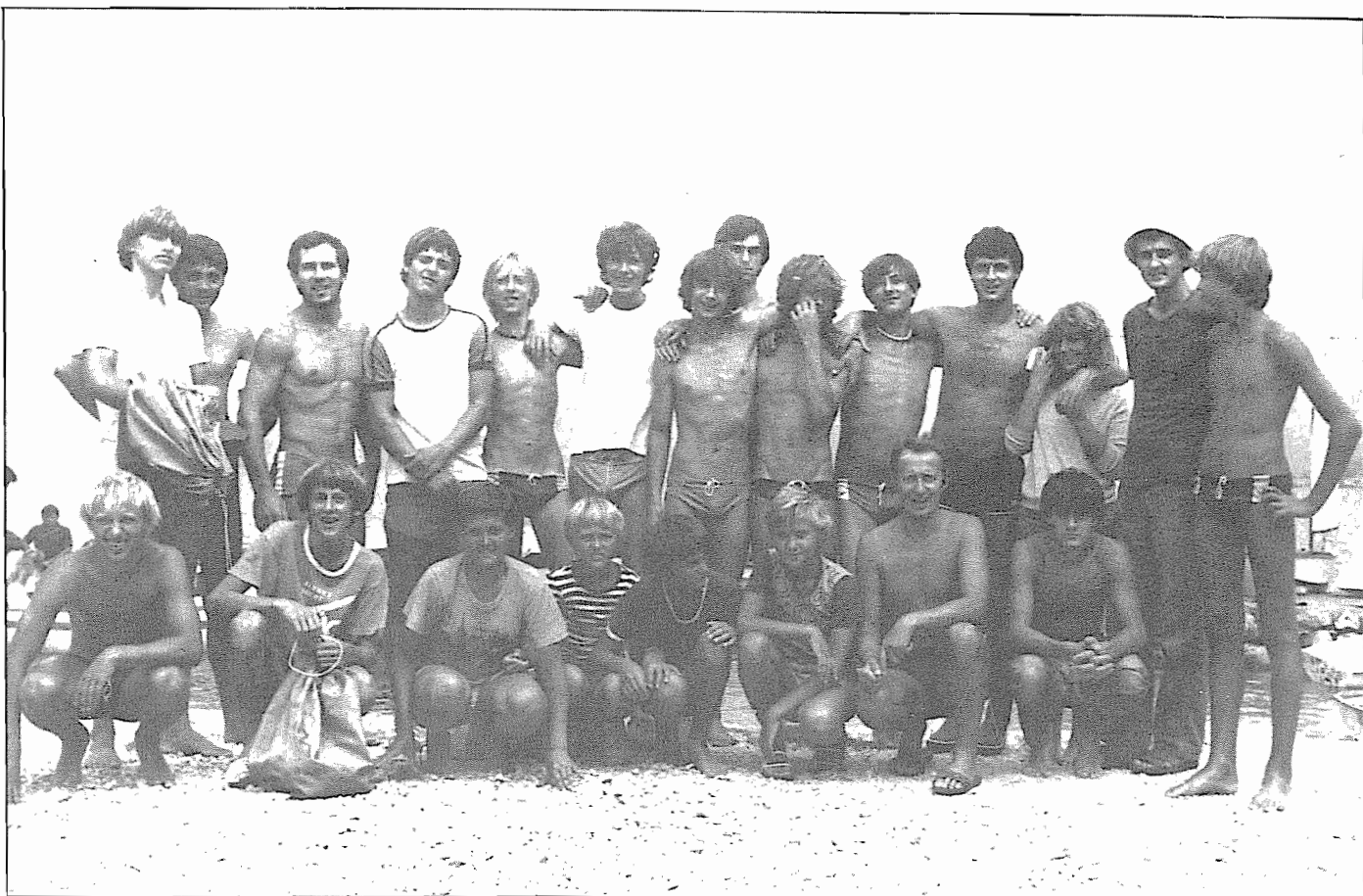
Ovu regatu uspješno su završili i hercegnovski takmičari **Antoniје Pušić** i **Saša Keković**, koji su u klasi »420«, među 29 učesnika, zauzeli treće mjesto.

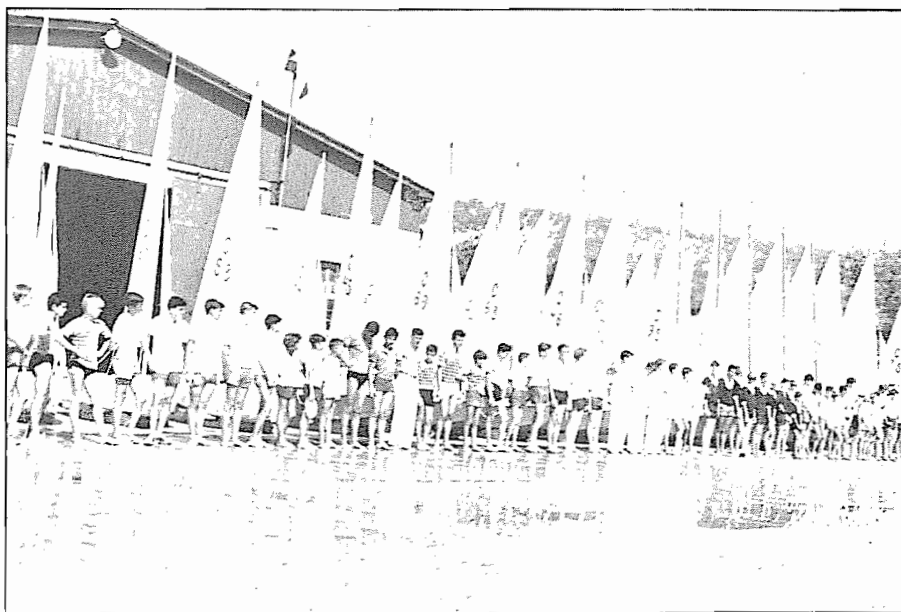
Na državnom prvenstvu 1980. godine, održanom u Herceg-Novom, u klasi „420“ takmičari „Jugola Grakalića“ Antonije Pušić i Saša Keković, među 29 učesnika, osvojili su treće mjesto. Naredne godine na međunarodnoj regati „Kup Đerdapa“ osvojili su prvo mjesto.

JK „Jugole Grakalić“ pored ostalih priznanja dobio je i Plaketu „Boris Kidrič“ Narodne tehnike Jugoslavije, koju je na svečan način uručio Anđelko Stjepčević, predsjednik NT Crne Gore. U ime Kluba primio je Rajko Milosavljević, dugogodišnji srkretar „Jugola Grakalića“ . . .

Članovi „Jugola Grakalića“ bili su ekipni pobjednik završne regate na „Memorijalu Braće Ivanović“ u Kotoru 1981. godine.

Na državnom prvenstvu u klasi „Kadet“, održanom u Splitu 1970. učestvovala je i ekipa „Jugola Grakalića“.

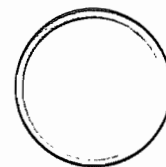

Herceg-Novi je bio cilj učesnika južnojadranske regate 1977. koja je počela u Dubrovniku.

KONFERENCIJA NARODNE TEHNIKE
 -SAVEZ ORGANIZACIJA ZA TEHNIČKU
 KULTURU JUGOSLAVIJE

DODELJUJE
NAGRADU
 ›BORIS KIDRIČ‹
ZLATNU PLAKETU

Brodarskom društvu „Jugole
 Grakalić“ - Herceg Novi
 ZA OSOBITE ZASLUGE
 U ŠIRENJU TEHNIČKE
 KULTURE

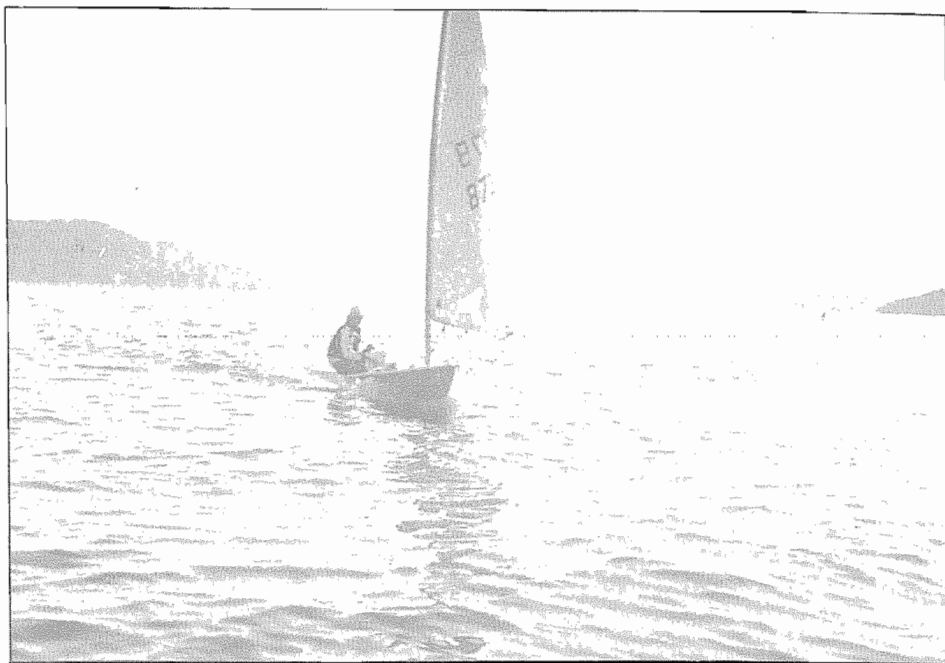
PREDSEDNİK,

BEOGRAD, 29. NOVEMBRA 1977. GODINE

Zajednički dogovori bili su osnova svih akcija i aktivnosti.

Stefan Sterniša na velikoj regati Jadrana 1985. godine osvojio je peto mjesto.

● Dobro uvježbani tandem **Pušić — Keković** nastavio je da ređa svoje uspjehe u klasi »470«. Tako su 1981. godine na međunarodnoj regati »Kup Đerdapa«, i u veoma jakoj konkurenciji od 35 takmičara, osvojili prvo mjesto, a 1982. godine, u juniorskoj konkurenciji zauzeli su drugo mjesto, odnosno četvrto mjesto u seniorskoj konkurenciji na Državnom prvenstvu u Rovinju. Inače, Pušić i Keković su već duže vremena na republičkim i memorijalnim regatama nepobjedivi.

Pored ovih takmičara, po zapaženim uspjesima ostvarenim u posljednjih nekoliko godina mogu se izdvojiti još neki članovi JK »Jugole Grakalić«.

● Posada **Predrag Vukčević** i **Boris Kovačić** osvojila je 1982. godine treće mjesto na međunarodnoj regati »Kup Đerdapa« kod Donjeg Milanova.

● **Stefan Sterniša**, u klasi »Laser« na Hvarskoj regati 1984. godine među 100 učesnika bio je dvanaesti. Na Velikoj regati Jadrana 1985. godine, koja je održana u Splitu, među 40 učesnika osvojio je peto mjesto, dok je na regati **Settimana Velica internazionale di Roma** učestvovao kao državni reprezentativac i zauzeo 36. mjesto.

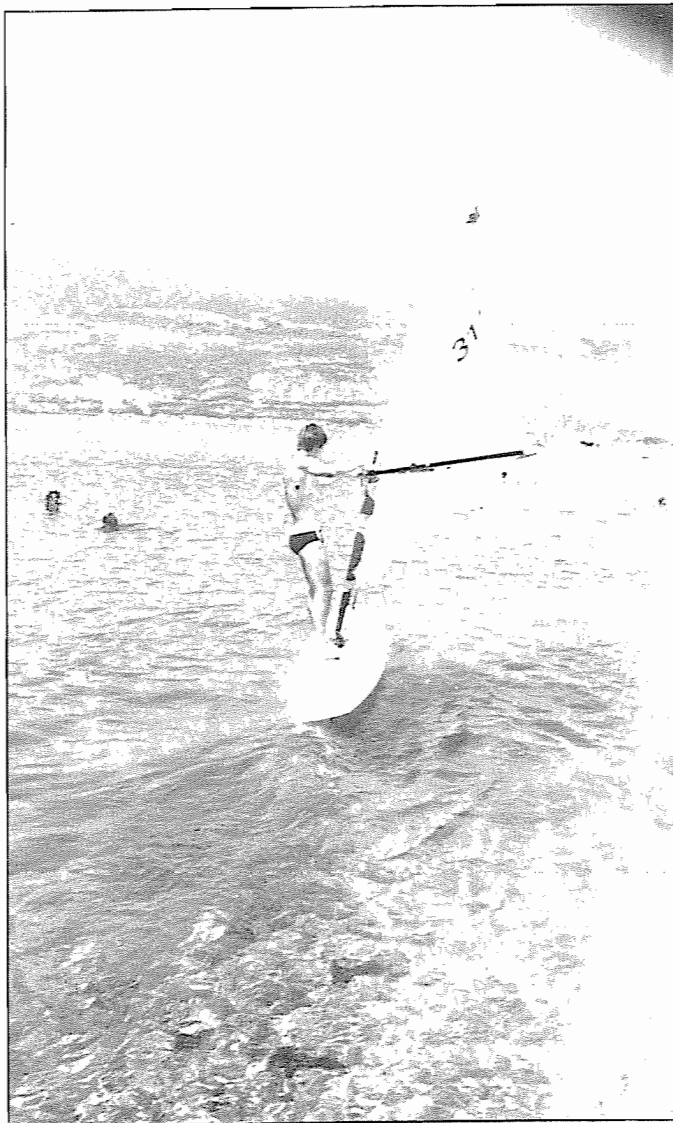
— **Milovan Četković** je na Državnom prvenstvu 1985. godine, održanom u Ohridu, gdje su nastupila 42 takmičara bio treći.

— **Boris Benusi** je na Državnom prvenstvu, održanom u Zadru, u klasi »Optimist« među 80 takmičara zauzeo 15. mjesto, a na Internacionalnom kupu »Samson« u Turskoj, gdje su učestvovala 42 jedriličara — peto mjesto.

Posljednjih nekoliko godina Klub je znatno ojačao svoju materijalnu i kadrovsku bazu pa su tako stvoreni potrebni uslovi za rad i organizaciju škole jedrenja, po čemu se »Jugole Grakalić« svrstava među najuspješnije jedriličarske kolektive u Crnoj Gori, ali i na širim prostorima.

Dakako, ovdje nije moguće pomenuti sva imena onih velikih entuzijasta koji su u proteklih 40 godina nesebično doprinikli uspješnom razvoju jedriličarstva na našem području, ali uz one o čijem je radu i uspjesima već govoreno, nužno je naglasiti da u red onih koji imaju posebne zasluge za razvoj i afirmaciju ovog sporta na našem području, naročito u posljednjih nekoliko godina, spadaju: **Zvonko Kovačić**, **Vasko Musić**, **Tonko Klisura**, **Milo Bakrač**, **Mladen Kovačević**, **Miloš Vukčević**, **Aleksandar Velaš**, **Vojo Stanić**, **Rajko Milosavljević**, **Dragan Mitrović**, **Branko Rašković**, **Đorđe Budeč**, **Mišo Čatović**, **Đoko Lepetić**, **Duško Kovačević**, **Duško Bijelić**, **Savo Vidaković**, **Mirko Lazović** i mnogi drugi.

Sačuvane fotografije sa brojnih akcija kao ekipna i pojedinačna priznanja, koja se čuvaju u vitrinama Kluba, govore o bogatoj aktivnosti hercegovačkih jedriličara koja je bila, koja traje i koja se nastavlja na Skveru...

Daska postaje omiljena zabava i dobija sve više pristalica.

ХЕРЦЕГ-НОВИ

ЈЕДРЕЊЕ НА ДАСКАМА

Херцег-Нови, 20. јула — У организацији Једриличарског клуба „Југоле Гракалић“ и УТРО „Бока“, у овогодишњој сезони туристи који бораве у Херцег-Новом имају још једну веома занимљиву спортско-рекреациону понуду. За њих је отворена школа једрења на даскама.

Школу похађају туристи смјештени у објектима УТРО „Бока“ а све је више и других гостију који желе да се обуче у

овој атрактивној спортској дисциплини на води. Са кандидатима раде два инструктора једрења и то у хотелу „Ривијера“ у Њившима и хотелу „Топла“ гдје се обучавају и гости смјештени у Игалу.

Обука се врши са 20 дасака опремљених једрима, а цијена је приступачна.

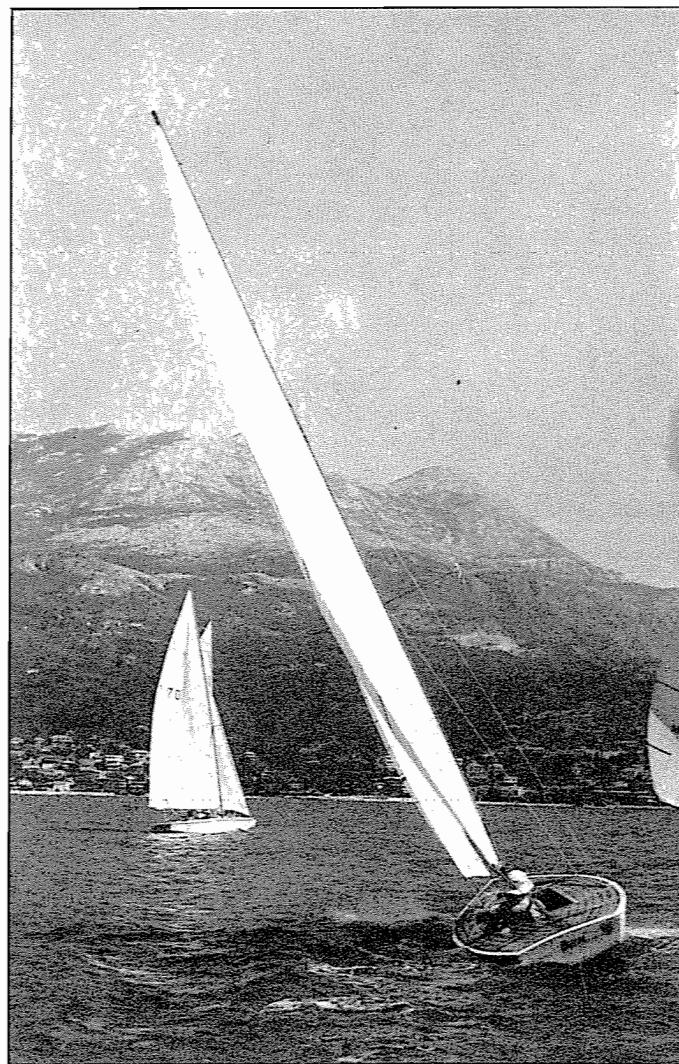
В.С.

PRIZNANJE JK „JUGOLE GRAKALIĆ“ OMLADINCI U REPREZENTACIJI

Jedriličarski klub »Jugole Grakalić«, dobro organizovanim stručnim radom i organizacijom rada u kolektivu, već godinama postiže zapažene sportske rezultate. Njegovi članovi su prošle godine, kao i niz ranijih osvojili najviše trofeja u crnogorskom jedrenju i skoro u svim klasama dominirali na regatama i prvenstvima Crne Gore.

Posebno raduje saznanje, da se sve uspješnije uklapaju u borbe i na saveznom nivou, tako da se počinju isticati ne samo kao dobri organizatori nego i jedriličari.

Prije kratkog vremena među kandidate za naš najbolji jedriličarski sastav među omladinama uvrštena su i trojica članova Jedriličarskog kluba »Jugole Grakalić«: Vlado Gardašević, Antonije Pušić i Saša Keković.

ПОМОГАО ГЛАВНОМ РИВАЛУ

● Антонио Пушић дао флок са своје једрилице највећем фавориту трке, Кубанцу Гвардији али је ипак успео да тријумф Кековићем

Диван гест двојице једриличара

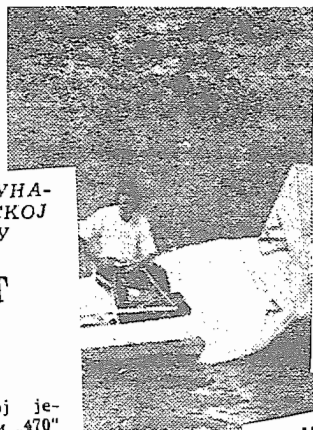
КАДА се ове године буре бирао спортиста који је учинио племенит гест на такмичењу, неће се сигурно заборавити млади једриличар Антонио Пушић, члан ЈК „Југоле Гракалиц“ из Херцег-Новог.

Он је на великој међународној ЗАБЕЛЕЖЕНО НА МЕЂУНАРОДНОЈ ЈЕДРИЛИЧАРСКОЈ РЕГАТИ НА БЕРДАПУ

Гест младог спортисте

На великој међународној једриличарској регати у класи „470“ одржаној на Бердапском језеру код Доњег Милановца, водиле су се огорчене борбе између 58 такмичара из Кубе, Мађарске и 16 клубова из целе земље! Међу присутним стручњацима који су гледали један гест младог једриличара из Херцег Новог заслужује похвалу.

Када је установљено да је једном од фаворита, посади Гвардија — Гомез из Кубе, изгубљен флок једрилице („Флок“) који је међу осталим међународним такмичарима из Кубе, Мађарске и 16 клубова из целе земље! Међу присутним стручњацима који су гледали један гест младог једриличара из Херцег Новог заслужује похвалу.

ПРАВИ СПОРТИСТА

наше земље, по Пушић (крмилачсковић (сувозач) и нови првак међу једриличарске реге „470“ у класи „470“.

На великој међународној једриличарској регати „Куп Бердапа 81“, одржаној од 26. до 29. августа на Бердапском језеру код Доњег Милановца, у класи „фин“ и „470“ водиле су се огорчене борбе између 58 такмичара Кубе и Мађарске и 16 клубова из наше земље!

Међу присутним стручњацима и многобројним гледаоцима, један гест младих једриличара из Херцег-Новог заслужује посебну пажњу.

Наиме, када је установљено да је фаворитима у „470“, Кубанцима Гвардији — Гомезу, на аеродрому изгубљен флок једрилице („Флок“) сви су занијемљиви! Међутим, његов директни конкурент, крмилар Антонио Пушић и члан његове посаде „470“ Саша Кековић, иначе чланови ЈК „Југола Гракалиц“ — Херцег-Новог од краја раја „Флок“ че

„470“, Кубанцима Гвардији — Гомезу, на аеродрому изгубљен флок једрилице („Флок“) сви су занијемљиви! Међутим, његов директни конкурент, крмилар Антонио Пушић и члан његове посаде „470“ Саша Кековић, иначе чланови ЈК „Југола Гракалиц“ — Херцег-Новог од краја раја „Флок“ че

ANTONIO PUŠIĆ

Члан је Једриличарског клуба „Југоле Гракалиц“ из Херцег-Новог већ годинама најбољег sportskog kolektiva ове врсте у нашој republici, који је освојио бројне трофеје на crnogorskim regatama и у Купу јужног Јадрана а успјешно је наступао на разним saveznim и међународним regatama. Ове године најбољи једриличар, међу доста успјешних једриличара из Херцег-Новог био је Антонио Пушић. Овај такмичар, који је тек закорачио међу квалитетне једриличаре, има 18 година и своју каријеру је почео као pionir у Klubу. Стицао је iskustva и osvajaо трофеје у свим klasama: најpriје у „kadetu“ и „Laseru“ а kasnije у већим tipovima једрилица. Ове године забилежио је мно

LISTA NAJBOLJIH SPORTISTA GODINI

Antonio Pušić, jedrenje, Zora polo, Zvonko Drašković, rukopolo, Zdravko Karadžić, fudbal, Zeljko Kolar, ronjenje, Veselin Marić, ronjenje, jedrenje, Dragan Počanić, jedrenje, Sasa Kelavnić, šah

НАЈБОЉИ СПОРТИСТИ БОКЕ КОТОРСКЕ

Антонио Пушић прије свих

Котор, 2. јануара. Лист | на државном првенству као и једној регати на

ЗАВРШЕН СЕДМИ МЕЂУНАРОДНИ КУП БЕРДАПА У ЈЕДРЕЊУ

ТРИЈУМФ ЈУГОСЛОВЕНА

Доњи Милановац, 30. августа. — На Бердапском језеру, после четвородневних борби, завршен је традиционални Међународни куп Бердапа у једрењу у класама „фин“ и „470“. Учествовале су репрезентације Кубе, Мађарске, Југославије и екипе из Београда, Ријеке, Херцег Новог, Суботице, Новог Сада и Земуна са укупно 38 бродова и 58 једрилица.

Регата је одржана на Бердапском језеру, на олимпијској стази дужој 14 километара, а вођено је пет регата.

ГЕНЕРАЛНИ ПЛАСМАН: класа „фин“: Бранимир Вановац (Бродарца, Београд) 3, Борђе Васола (Мађарска) 6, Габријел Идолог (Куба) 27 негативних бодова; класа

„470“: Анте Пушић и Саша Кековић („Југоле/Гракалиц“, Херцег Нови) 3, Гвардија — Гомез (Куба) 11, Девестри — Рихтер (Мађарска) 24.

Организатори ове традиционалне манифестације — хотел „Лепенски вил“, Златара Мајданпек, Туристичко друштво „Дунав“ из Доњег Милановца и Једриличарски савез Југославије доделили су велике пехаре и плакете златне, сребрне и бронзане, као и комплете сребрњака.

— Организација Међународног седмог купа Бердапа у једрењу била је одлична — изјавио је председник организационог одбора Драган Маројевић.

Ј. ОРЛОВИЋ

ајбољих још се Гопчевић и Веић, ватерполист Драшко-таш Котора, вић ватерполи-Здравко Баку-иц из Тивта, вић фудбалер Ђељко Кокеза риморја, Јасна ица с перајама вог, Драган По-чар из Котора, левић бућар из губа Калиман и новић шахиста

А.Д.

ЈЕДРЕЊЕ

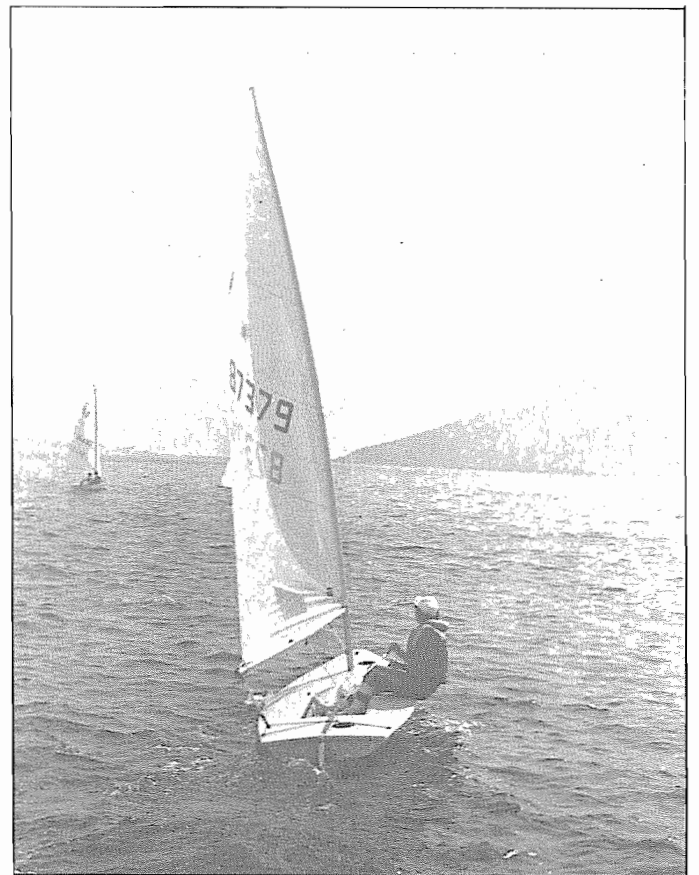
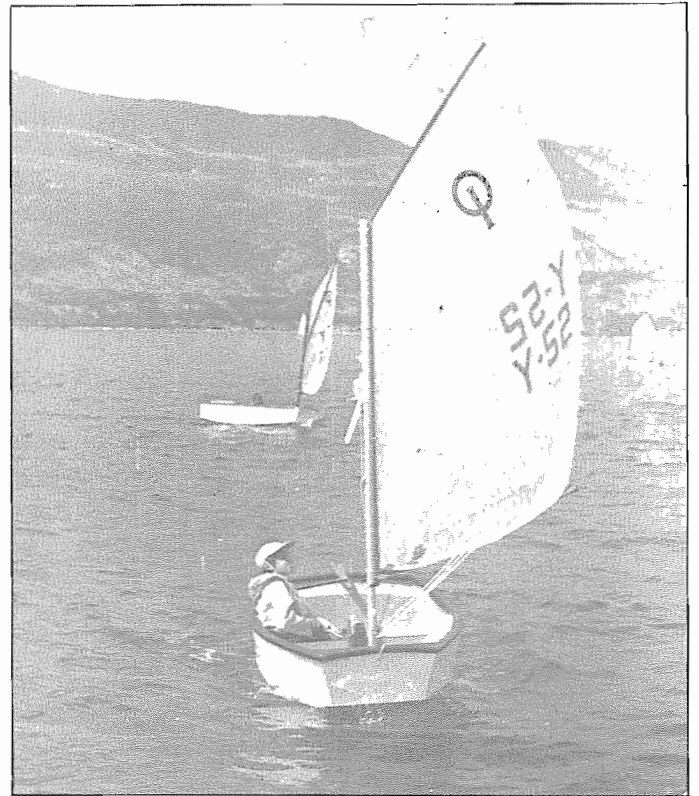
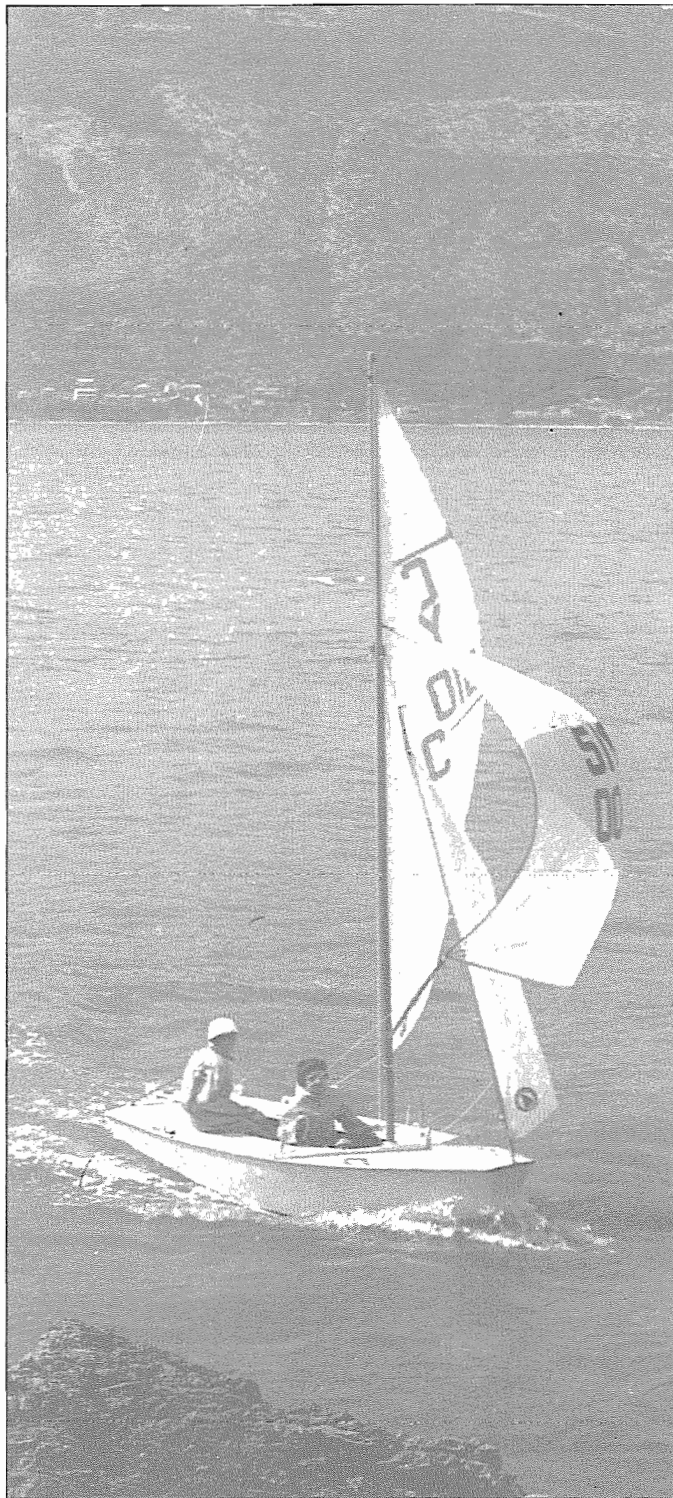
СЕДМИ КУП БЕРДАПА

Успех домаћина

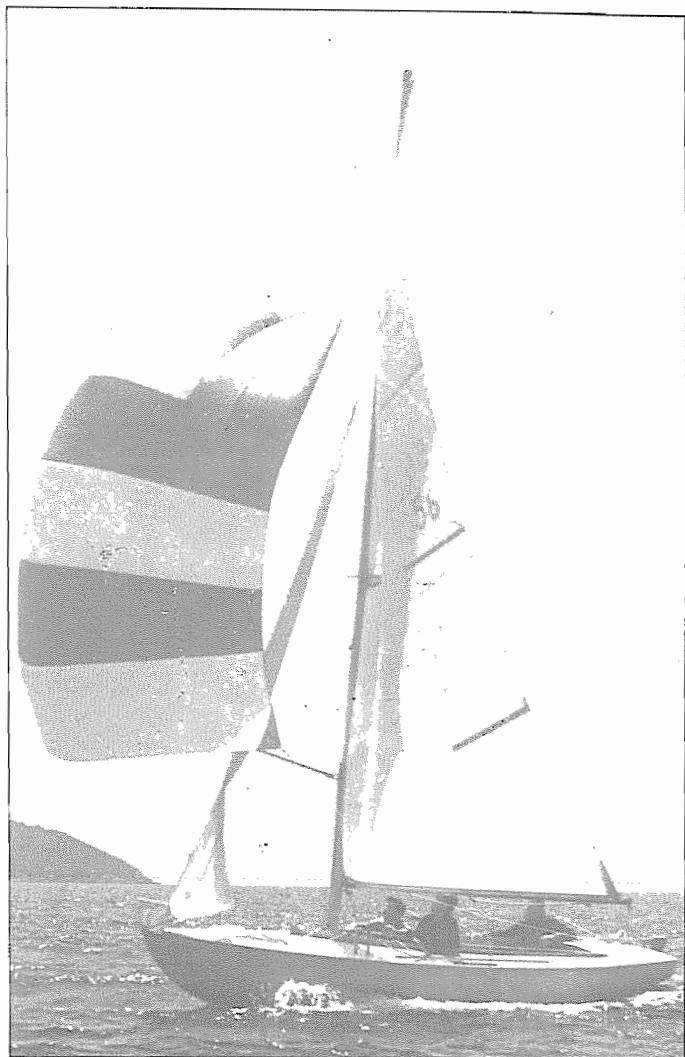
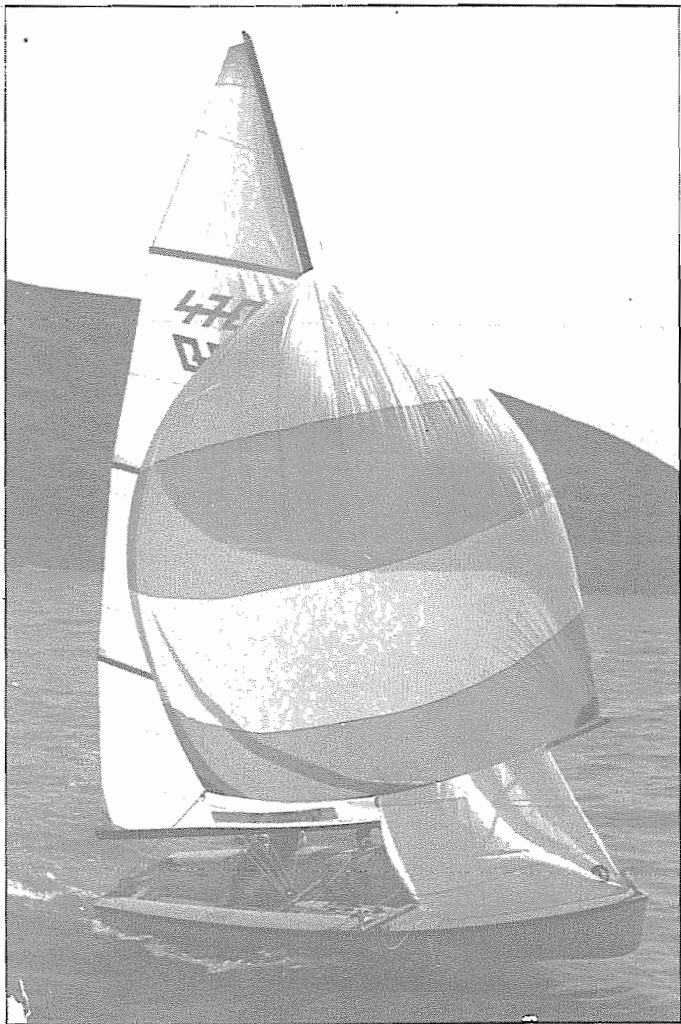
Доњи Милановац, 29. августа. — У претпоследњој регати, која је отурила 38 једрилица са 58 једриличара, поново су тријумфовали југословенски такмичари. На стази дужој осам миља сви са временом испод три сата, били су заиста успешни.

Уочи данашње последње војње у летој регати генерални пласман изгледа овако: класа „Фин“: Бранимир Вановац (Југославија) 3 поена, Ђеђ Масапа (Мађарска) 18, Габријел Хидолог (Куба) 27, Петер Воднар (Мађарска) 37, Фехер Миклош (Мађарска) 38 поена.

Класа „470“: Пушић — Кековић (Југославија) 3, Гвардија — Гомез (Куба) 11, Девестри — Рихтер (Мађарска) 24, Мичић — Димчић (Југославија) 27, Конјанин — Клементић (Југославија) 27, 3 поена. Ј. ОРЛОВИЋ

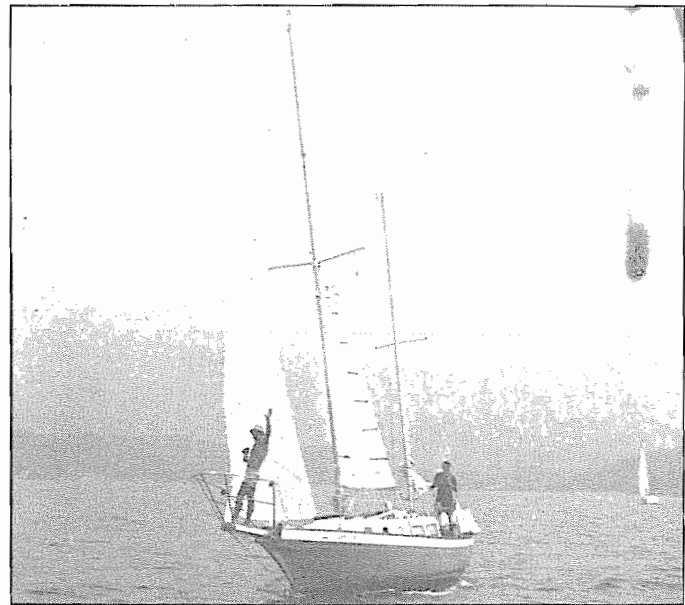
- »Kadet«
- »Optimist«
- »Laser«

»470«

»L-5«

»Krstaš«

MUTNA VODA
NIJE PRIKLADNO OGLEDALO

PODvodNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV

Brojni su razlozi zbog kojih je čovjek silazio u vodene dubine. Nekada je to bila potreba traganja za hranom, kasnije radoznalost, zatim želja da se upozna prekrasni podvodni svijet, da se u njemu kreće i uživa. Iz takvih je pobuda danas, uz upotrebu savremene tehnike i opreme, ponikao i masovni interes ljudi našeg vremena za podvodnim sportskim aktivnostima.

Podvodne sportske aktivnosti razvile su se iz vjekovnih iskustava ribara i lovaca.

Naučna istraživanja podmorja i morskog dna počinju tek u XX vijeku. Godine 1938. intenzivnije se počinje razvijati sportski podvodni ribolov na jadranskoj obali, o čemu je u to vrijeme pisao i **Hans Nass**. Već naredne godine u velikom broju mjesta duž obale pojavljuju se sportski ribolovci sa maskama koje su bile improvizovane i pravljene od unutrašnjih automobilskih guma, sa pračkama, a nešto kasnije sa puškama na oprugama. Poslije oslobođenja kod nas se počinju osnivati udruženja za podvodne sportove i sekcije podvodnih ribolovaca uz pojedina sportska društva.

Tih godina, ili tačnije 1937. godine u Sušaku i Dubrovniku sportski ribolovci bilježe prve uspjehe u lovu ribe. U isto vrijeme u našoj sredini, u Zelenici, **Karlo Bauman**, pored jedriličarstva, bavi se i ronjenjem. Tvrdi se da je on bio i jedan od prvih Jugoslavena koji je prilikom odlaska u morske dubine koristio laku ronilačku opremu, a što ga svrstava u red začetnika ovog sporta. Kao inženjer brodogradnje, nakon završetka drugog svjetskog rata **Bauman** organizuje izvlačenje potopljenih brodova. U jednoj od takvih akcija on je i izgubio život.

Intenzivniji razvoj podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova počinje od osnivanja Saveza za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti Jugosla-

vije 1953. godine. Kasnije dolazi do osnivanja Saveza sportskih ronilaca i ribolovaca SR Crne Gore sa sjedištem u Herceg-Novom (1971. godine).

Svakako, u ukupnim aktivnostima na moru posebno mjesto pripada sportskom ribolovu. Ovo tim prije, što za bavljenje sportskim ribolovom, osim podvodnim, praktično nema dobnih granica. Dok su drugi sportovi vezani za godine i fizičku kondiciju, dotle se ribolovom mogu baviti ljudi svih doba starosti. Najrašireniji, a po mišljenju mnogih i jedini pravi oblik sportskog ribolova je udičarenje, tj. ribolov udicom, gdje ribolovac putem pribora ostvaruje dodir sa ribom.

Sa razvojem tehnike i opreme namijenjene za ronjenje i ribolov razvijalo se i interesovanje za ove oblike djelovanja. Sa pojavom toplih odijela broj zainteresovanih toliko narasta da se počinje sa osnivanjem velikog broja klubova u svim sredinama. To je uticalo na bolju organizaciju postojećih udruženja, društava, klubova, sekcija i drugih oblika organizovanja.

Prva sportska takmičenja u nas održana su 1954. godine, a deset godina kasnije, u toku samo jedne godine održano je preko 700 takmičenja u kojima je učestvovalo preko 25 hiljada ribolovaca.

Prvo naše nacionalno takmičenje u sportskom ribolovu organizovano je 1958. godine u Poreču. Na tom takmičenju su učestvovala društva iz Poreča, Rijeke, Lovrana, Kostrene i Zadra. Iste godine u našoj zemlji se organizuje Evropsko prvenstvo u udičarenju koje je održano u mjestu Sali, na kojem su naši reprezentativci **Splivalo**, **Repanić** i **Svorinić** postigli izvanredan uspjeh i zvanje ekipnih pobjednika. Naredne godine naša reprezentacija je bila prva na takmičenju koje je održano u Italiji, a **Nino Splivalo** je postao prvak Evrope.

Naš savez je 1957. godine bio organizator svjetskog prvenstva u podvodnom ribolovu koje je održano na Malom Lošinju. Naša reprezentacija je tada osvojila drugo mjesto, dok je reprezentativac **Matko Armada** osvojio srebrnu medalju, a **Zvonko Belanović** bronzanu.

Inače, prvo državno prvenstvo u udičarenju održano je 1957. godine u Splitu. Mnogo godina kasnije počinju se organizovati i zvanična takmičenja u podvodnoj orijentaciji, brzinskom ronjenju i plivanju perajama. Godine 1964. u Portorožu se organizuje prvo državno prvenstvo u podvodnoj orijentaciji, a 1966. godine u Rijeci se sastaju najbolji takmičari u plivanju s perajama.

SEKCIJA ZA SPORTSKI RIBOLOV

U sastavu Brodarskog društva »Jugole Grakalić«, odmah nakon osnivanja, formirana je i sekcija za sportski ribolov, a za njen rad, ispred uprave Društva zadužen je bio **Božo Terzović**. Ova sekcija je imala zadatak da okuplja ljubitelje sportskog ribolova sa područja hercegnovske opštine. I pored činjenice da je sekcija imala čisto rekreativni karakter, postigla je zapažene rezultate. Najaktivniji članovi u tom periodu bili su: **Fredi Marsić, dr Svetozar Živković, Simo Tomašević, Marko Marjanović,**

Mirko Crnić, Mato Dorotić, Rudi Bašć, Petar Zimić, Đorđe Čelanović, Bogumil Roje, Dušan i Boro Čorović, Kirac Nikola, Dušan i Petar Kršanac i drugi.

U vrijeme kada se počelo sa izgradnjom društvene zgrade i lučice, rad ove sekcije se počinje gasiti. Istina, zvanično nikada nije prestala sa radom, ali se cjelokupna aktivnost svela na obezbjeđenje članskih karata, koje su važile kao dozvola za bavljenje sportskim ribolovom, što ni u kom slučaju nije bio cilj sekcije.

Z A P I S N I K

SA OSNIVAČKE SKUPŠTINE KLUBA ZA PODVODNU AKTIVNOST "BOKELJ"

HERCEG-NOVI

U ponedjeljak, dne 2.08.1965.godine u 18,00 časova u bašti Doma JNA-Herceg-ⁿⁱovi, održana je osnivačka skupština kluba za podvodnu aktivnost .Dnevni red je bio slijedeći:

- biranje radnog predsjedništva,
- predlog pravila kluba za podvodnu aktivnost "Bokelj"-Herceg-
Novi
- diskusija po predlogu pravila kluba za podvodnu aktivnost,
- biranje radnih tijela kluba za podvodnu aktivnost i
- razno.

Da bi osnivačka skupština kluba za podvodnu aktivnost mogla početi sa svojim radom, izabrano je radno predsjedništvo u koje su ušli slijedeći drugovi: MT pukovnik Klemenc Viljem, kap.kor.Todorović Vaso, i drug Saulačić Zoran, zapisničar MT potporučnik Hadžiabdić Hamdija i ovjeravači zapisnika p.b.b. Višković Petar i MT por. Dolenc Krsto.

Nakon izbora radnog predsjedništva, pročitano je predlog pravila kluba za podvodnu aktivnost.

Predloženo je i jednoglasno usvojeno da klub nosi ime "BOKELJ".

Za konačno preciziranje i usvajanje člana 3. predloženih pravila kluba za podvodnu aktivnost, određena je komisija od tri člana u koju su ušli slijedeći drugovi: MT por. Dolenc Krsto, st.vod.Štajković Lazar i drug Kovačević Ivo. Imenovana komisija od tri člana će do slijedećeg sastanka kluba za podvodnu aktivnost, predložiti članovima zastavu, značku i pečat kluba. Slijedeći sastanak se održava na istom mjestu i u isto vrijeme tj. u ponedjeljak, dne 9.08.1965.godine kada konačno treba da budu završena pravila kluba za podvodnu aktivnost.

Što se tiče člana 21. predloženih pravila kluba za podvodnu aktivnost, predloženo je i usvojeno jednoglasno, da

OSNIVANJE KLUBA ZA PODVODNE AKTIVNOSTI

Inicijativa za formiranje kluba za podvodne aktivnosti potekla je 1963. godine od strane starješina Ronilačke jedinice Ratne mornarice u Kumboru. Na preporuku Saveza za sportski ribolov Jugoslavije i podvodne aktivnosti SFRJ ovaj klub je trebao da objedini rad sportskih ribolovaca i ronilaca po uzoru na Savez. Od početnih aktivnosti do formiranja kluba »Bokelj« ipak je prošlo pune dvije godine, da bi isti bio formiran 2. avgusta 1965. godine.

Sve poslove oko formiranja kluba obavile su starješine Ratne mornarice iz VP 6877 — Kumbor, uz pomoć članova Brodarskog društva »Jugole Grakalić«. Održana je osnivačka skupština na kojoj je izabran Upravni odbor u sastavu: **Viljem Klemenc**, predsjednik, **Vaso Todorović** i **Ivo Kovačević** (potpredsjednici), **Nikola Brnin** (sekretar), **Krsto Dolenc** i **Hamdija Hadžiabdić**. Za ostale oblike programskog djelovanja zaduženi su: **August Prga**, **Petar Višković**, **Novak Rosić**, **Mato Butigan**, **Zoran Saulačić** i **Lazar Stojković**.

Akcije kluba za podvodne aktivnosti u to vrijeme mogli bismo, međutim, podijeliti na: **sportsko ronjenje na dah**, **podvodna orijentacija**, **podvodna fotografija**, **sportski ribolov**, **zaštita podmorske arheologije**, **flore i faune**.

Ipak, entuzijizam osnivača Kluba nije mogao nadoknaditi slabe uslove za rad; nedostatak finansijskih sredstava, ronilačke opreme i svega ostalog što je neophodno za razvoj jednog takvog kluba, pa je to dovelo do stalnog opaanja broja članova. Posljedice svega toga su slabi rezultati i svega 17 članova kluba u 1966. godini. Naredne godine broj članova se povećao na 25. Posredstvom Saveza za

sportski ribolov i podvodne aktivnosti SFRJ od strane Državnog sekretarijata za narodnu odbranu Klub je krajem 1965. godine dobio četiri dvobocna aparata sa četiri plućna automata, što je bila i prva ronilačka oprema. Krajem 1967. godine Klubu su dodijeljena još dva aparata sa plućnim automatima i dva kompletna »morska« ronilačka odijela.

Do formiranja Kluba ronilačkim sportom su se, uglavnom, bavili malobrojni članovi — starješine JNA koji su imali položene ispite za bavljenje ronilačkim sportom, što je bio i razlog da se u tom periodu ne bilježe neki značajniji takmičarski rezultati. Tek krajem 1967. godine organizuje se prvi kurs za obuku članova u osnovnim vještinama ronilačkog sporta sa 12 polaznika. Teška materijalna situacija i nepovoljni uslovi za rad doprinijeli su da se privremeno prekine sa radom ovog kursa.

Naime, Komanda garnizona je uskratila pomoć u punjenju aparata, a Klub nije imao svoj kompresor, što je dovelo do toga da se nastava prekine. Iako polaznici nijesu završili obuku, oni su postali glavni nosioci svih aktivnosti na polju daljeg razvoja ronilačkog sporta u tom periodu na čitavom ovom području. U radu i aktivnostima su prednjačili **Novak Rosić**, **Božidar Kuneć**, **Lazar Stojković**, **Novo Vračar** (instruktor), zatim **Petar Višković**, **Hamdija Hadžiabdić**, **Mirko Ramadanović**, **Predrag Vlahović**, **Mato Butigan**, **Aleksandar — Saša Lazarević**, **Zoran Kolman** i **Miloš Mikulić**, dok su im se kasnije pridružili i **Branko Bakočević**, **Boro Vuković**, **Milorad Tafra**, **Branko Samardžić**, **Čedo Baničević**, **Jovo Vujačić**, **Savo Vujić**, **Zoran Kovačević**, **Slobodan Stijepčić**, **Božidar Kišić**, **Milan Đurišić** i drugi.

SAVEZ ZA SPORTSKI RIBOLOV NA MORU I PODVODNE AKTIVNOSTI JUGOSLAVIJE

FEDERATION YOUGOSLAVE DE LA PECHE SPORTIVE MARITIME ET DES ACTIVITES SUBAQUATIQUES

R I J E K A

Broj: 1726/65-S

KLUB ZA PODVODNU AKTIVNOST
"BOKELJ"
HERCEG NOVI

RIJKA, 16. 12. 1965.
UL. M. GUSCA 2
JUGOSLAVIJA

Predsjedništvo Izvršnog odbora Saveza za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti SPRJ na svojoj 10. sjednici dana 07. 12. 1965. pod toč. 3.4. povodom prijave Kluba za podvodnu aktivnost "BOKELJ" Herceg Novi (Sav. br. 1700/S od 22. 11. 65) za upis u članstvo Saveza, temeljem čl. 10 st. 5 Pravilnika Saveza doneslo je

R J E Š E N J E

Klub za podvodnu aktivnost "BOKELJ" Herceg Novi prihvaća se za redovnog člana Saveza za sportskiribolov na moru i podvodne aktivnosti SPRJ.

Glavni tajnik:
(Medni Josip)

O tome obavijest:
EPA "Bokelj" Herceg Novi
Registar društava.....75
Arhiva

Predsjednik:
(Medni Josip)

U Herceg-Novom je 1969. godine održano i prvo državno prvenstvo u podvodnoj tehnici. Na fotografiji: Karlo Benusi, predsjednik "Bokelja" i Danilo Mitrović, sekretar, predaju pehar u ime domaćina Slavku Laiću, pobjedniku grupe II kategorika iz "Uljanika" — Pula . . .

Sve to, zacijelo, doprinosi da iz godine u godinu aktivnosti Kluba postanu sve intenzivnije. Povećava se broj novih članova, a sadržaji Kluba postaju sve interesantniji.

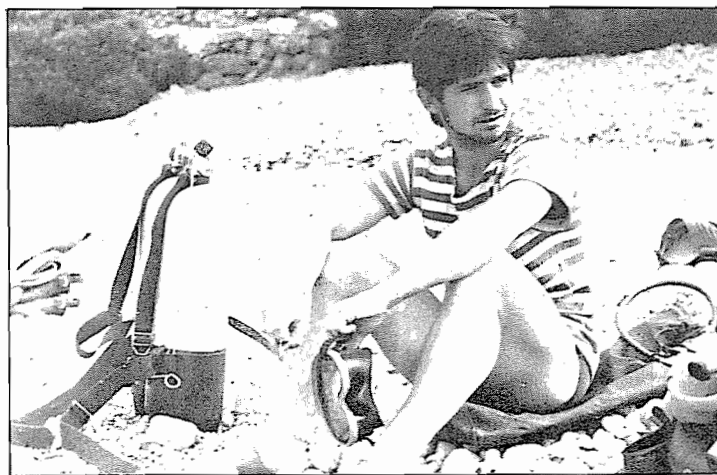
Naredne, 1968. godine izabrana je i nova uprava u kojoj je od starih članova ostao samo **Viljem Klemenc**, koji je izabran za predsjednika. Dužnost sekretara Kluba preuzeo je **Danilo Mitrović**.

Sa novom upravom došli su i novi sadržaji rada, nova organizacija i nov kvalitet u ukupnom djelovanju i aktivnostima. S pravom se, stoga, može konstatovati da od tada počinje i pravi razvoj Kluba. Nastavljena je aktivnost stalnog omasovljavanja povećanjem broja članova, uspostavlja se čvršća saradnja sa društveno-političkom zajednicom, radnim i drugim organizacijama. Sve to rezultira stvaranjem boljih uslova za rad i bitno utiče na podizanje kvaliteta ukupnih programskih aktivnosti. Riječ je, dakle, o pravom procvatu podvodnih aktivnosti.

U 1968. godini Klub ima 80 stalnih članova, a već naredne — 230, od kojih su preko 60 sportski ronionci sa položenim ispitima. Od usluga koje su pružane radnim i drugim organizacijama vrši se stalno obnavljanje opreme za ronjenje, nabavljen je i čamac sa ugrađenim motorom, a organizuje se i redovna zdravstvena zaštita članova.

Sve to, a posebno stvoreni povoljni uslovi za rad, bitno je uticalo da se u Herceg-Novom 1969. godine organizuje i prvo državno prvenstvo u podvodnoj tehnici. U to vrijeme, uz pomoć SSNO-a Klub nabavlja i svoj prvi kompresor.

Pošto su stvoreni svi uslovi za normalan rad i razvoj Kluba, postignut je dogovor da se i u Baru formira društvo za podvodne aktivnosti, što je i učinjeno iste godine. Novoformiranom klubu daju ime »Jug« i opremaju ga sa najneophodnijom opremom, a organizuje se i obuka članova sa trenažnim ronjenjem.

Odmora ima malo, jer je program raznovrstan, a aktivnosti brojne. Ipak . . .

NOVO IME I NOVI KLUBOVI

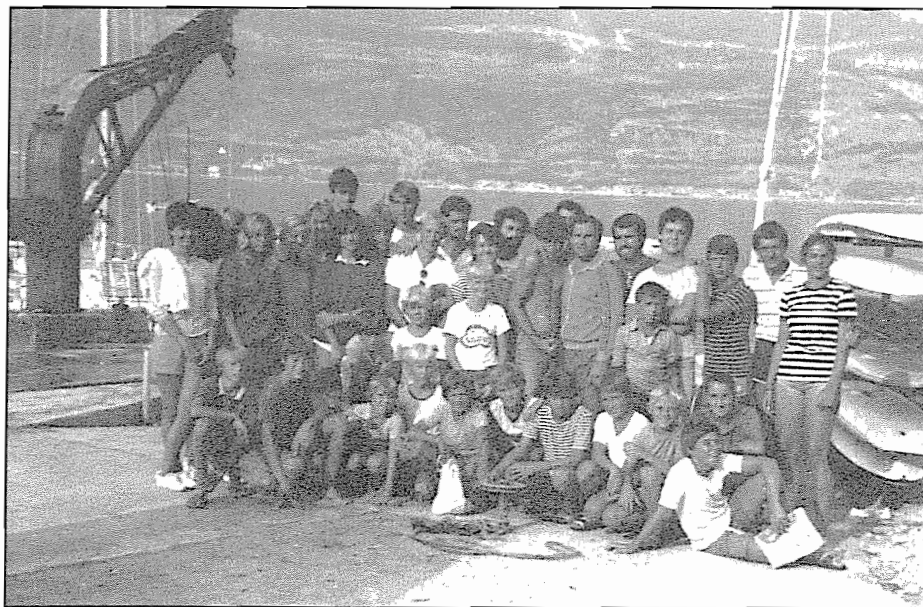
Sa završetkom izgradnje zgrade Brodarskog društva »Jugole Grakalić« za Klub dolaze bolji dani. Klubu se ustupa dio prostorija u kojima će se odvijati buduće aktivnosti. Članovi donose odluku da se promijeni ime Klubu, pa Klub za podvodne aktivnosti i sportski ribolov dobija novo ime »Jugole Grakalić«.

To je bio na neki način i novi podsticaj za rad.

Organizovano se radi na daljem omasovljavanju i popularizaciji podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova. U želji da se njihov uticaj osjeti na čitavom području, članovi »Jugola Grakalića« iniciraju osnivanje društava duž Rivijere u čemu i uspijevaju. Godine 1971. dolazi do osnivanja društva u Baošiću, 1979. godine u Zelenici i 1984. godine u Bijeloj. Danas ova društva okupljaju preko 750 članova.

Pored inicijative za osnivanje društava, Klub za sportski ribolov i podvodne aktivnosti »Jugole Grakalić« inicira osnivanje Republičkog saveza sportskih ronilaca i ribolovaca SR Crne Gore sa sjedištem u Herceg-Novom. Osnivačka skupština je održana 3. jula 1971. godine, a za prvog predsjednika izabran je **Marko Matković**.

Ono što posebno treba istaći jeste činjenica da su ronilački instruktori Kluba »Jugole Grakalić« bili prvi i jedini učitelji mladih sportskih ronilaca u Crnoj Gori i upravo njima pripada najveća zasluga što su postavljeni temelji ronilačkog sporta ne samo u Zelenici, Baošiću i Bijeloj, već i u Kotoru, Tivtu, Budvi, Baru, Ulcinju, Titogradu i Nikšiću. Pored instruktora **Novaka Rosića**, **Božidara Kunka**, **Radivoja Đukanovića**, **Milana Milića** i **Jadranka Kovača**, za razvoj ronilačkog sporta posebno su zaslužni i članovi Kluba.

РОНИОЦИ У СИСТЕМУ ОПШТЕНАРОДНЕ ОДБРАНЕ

Разноврсне активности

Клуб за подводне активности у Херцег-Новом и Баошићу постоји већ преко десет година. Све већи број обучених људи жаба:

— Тек што стану зимски буре које називамо фале ових дана они су ту! Свеје врштине, подводно оријентацију, ронила на дах, саобраћање, разнао препрека, „боатске“ дисање у духу овог лијепог и друштвено-корисног спорта где долази до каракара одржења повезаност и другарство, готово свакодневно провејавају кроз практичне активности. Посебно су били залажени у акцији „Јединствами у одбрани и заштити“, а своју праву спре-

раду да и не говоримо, какамак Радивоје Ђукановић, руководилац ронилачке секције и стари знаменити емитер тилине. Довео је и своје дивне ћеркице — већ и роне и тако жели да код многих родитеља разбије онај страх „подморја“. Јер, све то утиче на чланство и развијање све активности. Има случајева да се са успјехом заврши обука, а тиме престају све даљње активности!

— О свему строго водимо рачуна.

САВЕЗНО МЕМОРИЈАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ У СПАСАВАЊУ НА ВОДИ

ЕКИПА ИЗ ХЕРЦЕГ-НОВОГ У ОХРИДУ

Херцег-Нови, 14. јуна. — У организацији Првог хрста Југославије у Охриду ће се 27. јуна одржати савезно меморијално такмичење, под покровитељством Првог хрста Македоније у спасавању људских живота на води.

Општинској конференцији Првог хрста у Херцег-Новом, испред Организације

Првог хрста Југославије и Црне Горе упућен је предлог да из клуба за подводне активности „Југола Гракалића“ из Херцег-Новог, изабољег у Црној Гори, пошаље тројну такмичара који ће представљати екипу Црне Горе у овој значајној спорској манифестацији.

В.С.

Чланови „Југола Гракалића“ били су учесници маневра „Слобода 71“.

Високу спремност и обученост у војним вјештинама потврдили су и на маневру „Подгора 72“.

I Kurs ronjenja 1973. godine.

ТРЕНУТАК СА РАДИВОЈЕМ ЂУКАНОВИЋЕМ

Друговање са дубинама

Овог црномањастог човјека, средњег раста, озбиљног погледа знају добро сви рониоци. Иако је још увијек млад, по ронилачком радном стажу, спада у ветеране. По искуству стеченом у свом дугогодишњем друговању са мрачним дубинама он то стварно и јесте. Говори тихо, што је у складу са његовом професијом, јер „доље” се нема што рећи. Море приче не дозвољава. Само се покретима може споразумијевати. Срећом смо га у Кумбору. Разговор је текао неусиљено.

— Шта за тебе значи роњење?

— Роњење је моја професија, мој занат, мој живот. Определио сам се рано, као дјечак, за овај позив и као што видите овдје остао до дана данашњег.

— Је ли тешко на послу?

— Када је човјек спреман и није. Све зависи од физичке кондиције, знања, искуства и жеље да се изврши задатак. Ја све то имам. Ипак, треба радити, припремати се.

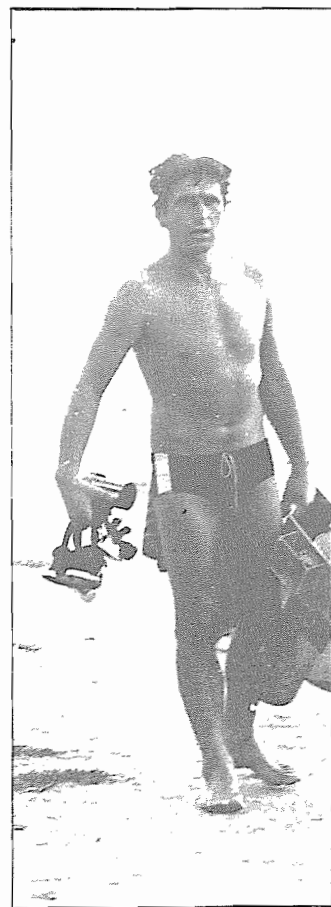
— Када те позову негдје да пружиш помоћ да се спасу материјална добра?

— Ту нема избора. Одлазим скупа са друговима. Када добијемо позив знамо да то други не могу. Ово значи, да није лако. Ипак, долазимо јер је то наша обавеза.

— Шта је са спортским роњењем, да ли се стигне?

— Када се хоће све се може. У предању између професионалних задатака радим са млађим у Клубу „Југоле Гракалић” а ето ме и другдје гдје ме позову. Радује ме што имамо све више ронилаца, што све више младића и дјевојака другује са дубинама и мраком који доље влада.

Тако говори Радивоје Ђукановић бивши репрезентативац у роњењу, црногорски првак, један од најбољих које смо имали у овом спорту. Отишао је на задатак. Поздравили смо се.

REZULTATI I AKCIJE

Masovnost, jačanje materijalne i kadrovske osnove Kluba i stvaranje zdravih sportskih odnosa, bili su osnova sa koje su usmjeravali sve akcije i aktivnosti članova Kluba. Ipak, izdvojicemo neke:

— **Propagiranju podvodnih aktivnosti i sportskog ribolova** poklanjana je posebna pažnja u svim prilikama i svim oblicima. Za mlade se organizuju razgovori, predavanja, prikazivanje filmova i zajednički izleti sa ronjocima. U gradu su postavljani **foto-panoi Kluba** (u izlogu Gradske biblioteke i čitaonice) putem kojih se prezentiraju postignuti rezultati i afirmišu aktivnosti i akcije koje se vode u Klubu. Pored toga, foto-panoi služe i kao informativno sredstvo putem kojih su se članovi i ostali ljubitelji ovog sporta upoznavali sa najvišim dostignućima i novostima iz tog sporta, počev od rezultata rada članova Kluba do novih sredstava, opreme, rekvizita i sl.

Na mjestima okupljanja većeg broja omladine, kao što je plivalište »Jadrana«, organizuju se **demonstraciona ronjenja**. Pored toga, svaki član Kluba bio je pretplaćen na časopis »More«. Organizovani su stalni izleti za članove i prijatelje Kluba u Rose i Žanjice na kojima se okupljalo i do 200 izletnika. Naročito su bile, a i dalje su, popularne »Ribarske večeri« koje se, počev od 1968. organizuju svake godine. Na ovim večerima se okupi i do 700 članova i prijatelja Kluba.

Sve su to akcije i aktivnosti koje su imale za cilj da ovaj sport što više približe ljudima svih uzrasta.

Akcije na uređenju gradske lučice takođe su imale veliki značaj i naišle na široko odobravanje, kako od članova tako i od ostalih građana Herceg-Novog.

Najboljima u brzinskom ronjenju i plivanju perajima nagrade je uručio admiral Josip Černi.

Predsjednik Skupštine opštine Herceg-Novi Petar Stijepčić predaje pehar Miloradu Radu Tafri kapitenu ekipe „Jugole Grakalić“, ekipnom pobjeniku u podvodnom lovu na državnom prvenstvu, održanom u Herceg-Novom 1971. godine.

Količina ulovljene ribe bila je nagrada i za pobjednike, učesnike i posmatrače . . .

Dragana Spajić na
pobjedničkom postolju . . .

**JASNA
MARIĆ**

Društvo za podvodne aktivnosti „Iugole Garkalić“ iz Herceg-Novog posljednjih godina jedno je od najaktivnijih i najboljih u najaktivnij-ovoj godini u republici. U zapažene rezultate je veoma stvu ronjenju i plivanju u Prven- ma, koje je održano u brzinskom ronjenju i plivanju s peraja- ceg-Novom, ubjedljivo je peraja- vojeno prvo mjesto u Her- nom plasmanu. Svakako, naj- zaslužnija za ubjedljiv tri- jurni svok Kluba bila je om- ladinika Jasna Marić, koja je os- la pobjednik u disciplinama na 100 metara u disciplinama perajama, zatim na plivanju s 25 metara u brzinskom ronje- nju na dasci. Veoma talentovana Jasna Marić, inače vr- svoj plivačica, takode je vr- vojeno deveto mjesto za os- žavnom prvenstvu održanom u Dubrovniku.

NABOLJI SPORTISTI BOKE KOTORSKE U 1981. GODINI

Ribarske večeri.

Mario Dumančić

Još kao dječak počeo se baviti sportskim ribolovom. Kao aktivni oficir, a zatim kao pensioner, bio je član Kluba za sportski ribolov i podvodne aktivnosti »Jugole Grakalić« u Herceg-Novom. Redovno je učestvovao u svim društvenim takmičenjima i akcijama, gdje je pokazao vanredne sposobnosti i znanje kao sportski ribolovac, zbog čega je uvijek sa zapaženim uspjehom predstavljao svoj klub.

Mario Dumančić bio je ove godine u ekipi Kluba »Jugole Grakalić« na prvenstvu Jugoslavije, koje je održano u Splitu 26. juna u kome je učestvovalo 15 ekipa sa čitavog jadranskog područja. U ovom takmičenju, Dumančić je osvojio drugo mjesto, dok je ekipi »Jugole Grakalić« pripalo treće mjesto.

Kao drugoplasirani sportski ribolovac u SFRJ u ovoj godini, Dumančić je izabran za člana ekipe SFRJ koja se takmičila na prvenstvu Evrope u sportskom ribolovu na Siciliji u Milacu. Ovdje je ekipa SFRJ, u kojoj je bio i Dumančić, osvojila značajno treće mjesto, a on je kao pojedinac, bio najbolji u toj ekipi.

U tim akcijama su završene kabine i uređeni prostori za izvlačenje brodova, dok je ostala kao obaveza uređenje veza i izgradnja novog lukobrana.

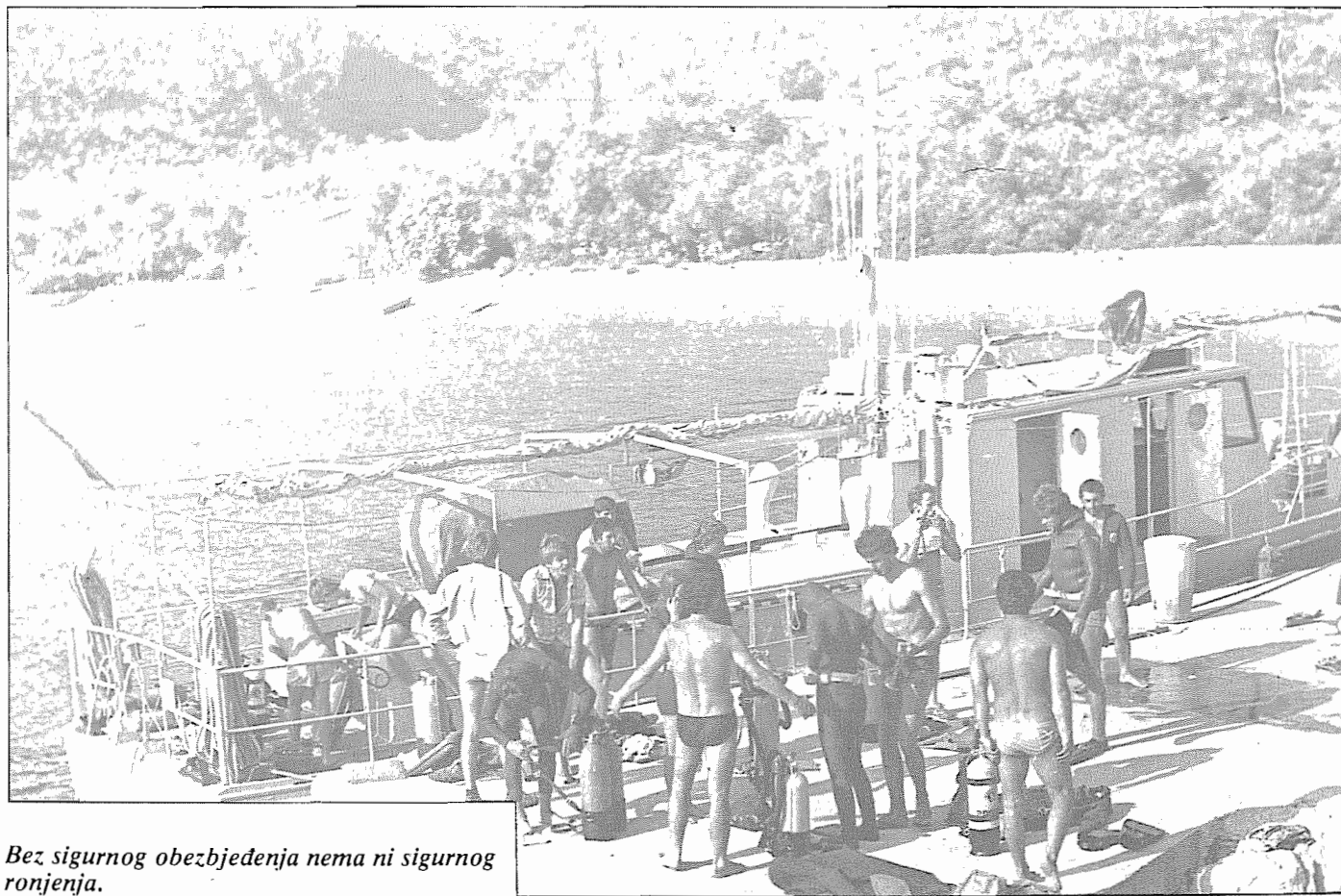
Zaštita podmorske flore i faune i borba protiv ribokradica bili su posebni zadaci koji su nailazili kako na odobravanju svih članova tako i građana. Rezultat tog angažovanja jeste i dobijeno odobrenje od strane Skupštine opštine Herceg-Novi da Klub vodi brigu o zaštiti mora. S tim u vezi Klub je preuzeo određene mjere koje su podržane i prihvaćene od strane Skupštine opštine, a od velikog su značaja za očuvanje ribljeg fonda. Između ostalog, donijeta je Odluka o zabranjenim zonama za ribolov, uspostavljena inspeksijska služba na moru, organizovana je evidencija lica koja se bave ribolovom, zatim, polaganje ispita za upravljanje plovnim objektima i bavljenjem sportskim ribolovom i niz drugih aktivnosti.

Klub je iz dana u dan postajao sve masovniji što je dovodilo do stalnog jačanja njegove materijalne i kadrovske osnove. Na drugoj strani, postignuti rezultati govore u prilog činjenici da u Klubu vladaju pravi društveni i zdravi sportski odnosi. To je dovelo i do značajnih rezultata na velikom broju takmičenja.

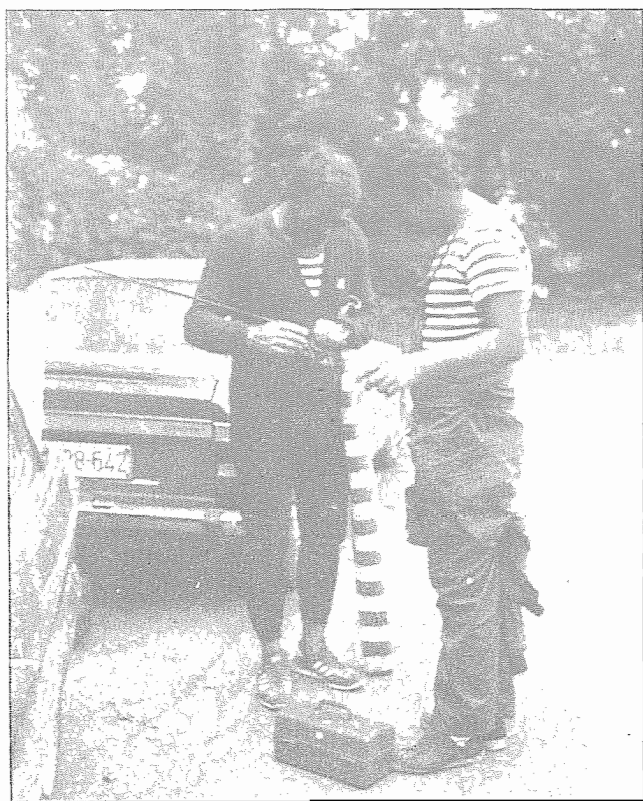
Članovi Kluba učestvovali su na brojnim državnim prvenstvima u podvodnim aktivnostima i sportskom ribolovu, a bili su i veoma uspješni organizatori sličnih manifestacija. Recimo, u Herceg-Novom je 1969. godine održano prvenstvo u podvodnim vještinama na kojem je ekipa »Jugola Grakalića« zauzela šesto mjesto. Od pojedinaca, **Slobodan Stijepčić** bio je četvrti u disciplini brzinskog ronjenja na dah.

Dvije godine kasnije (1971. godine) organizovano je državno prvenstvo u plivanju perajama na kojem je učestvovalo 12 ekipa. Članovi »Jugola Grakalića« osvojili su sedmo mjesto. Iste godine Klub je organizator državnog prvenstva u podvodnom lovu za vankategornike, na kojem je u ekipnom plasmanu zauzeo prvo mjesto. Boje »Jugola Grakalića« na tom prvenstvu branili su **Ante Škunca** i **Dragan Biga**.

Ekipe »Jugola Grakalića« učestvovala su i na državnim prvenstvima u podvodnoj orijentaciji i plivanju perajama (Dubrovnik, Bled, Rijeka, Split, Beograd...) i osvajale značajne trofeje. Od 1973. godine uz mušku ekipu na takmičenjima nastupa i ženska ekipa. Prve takmičarke **Lidija Avakumović** i **Dragana Spajić** imale su zapažene uspjehe.

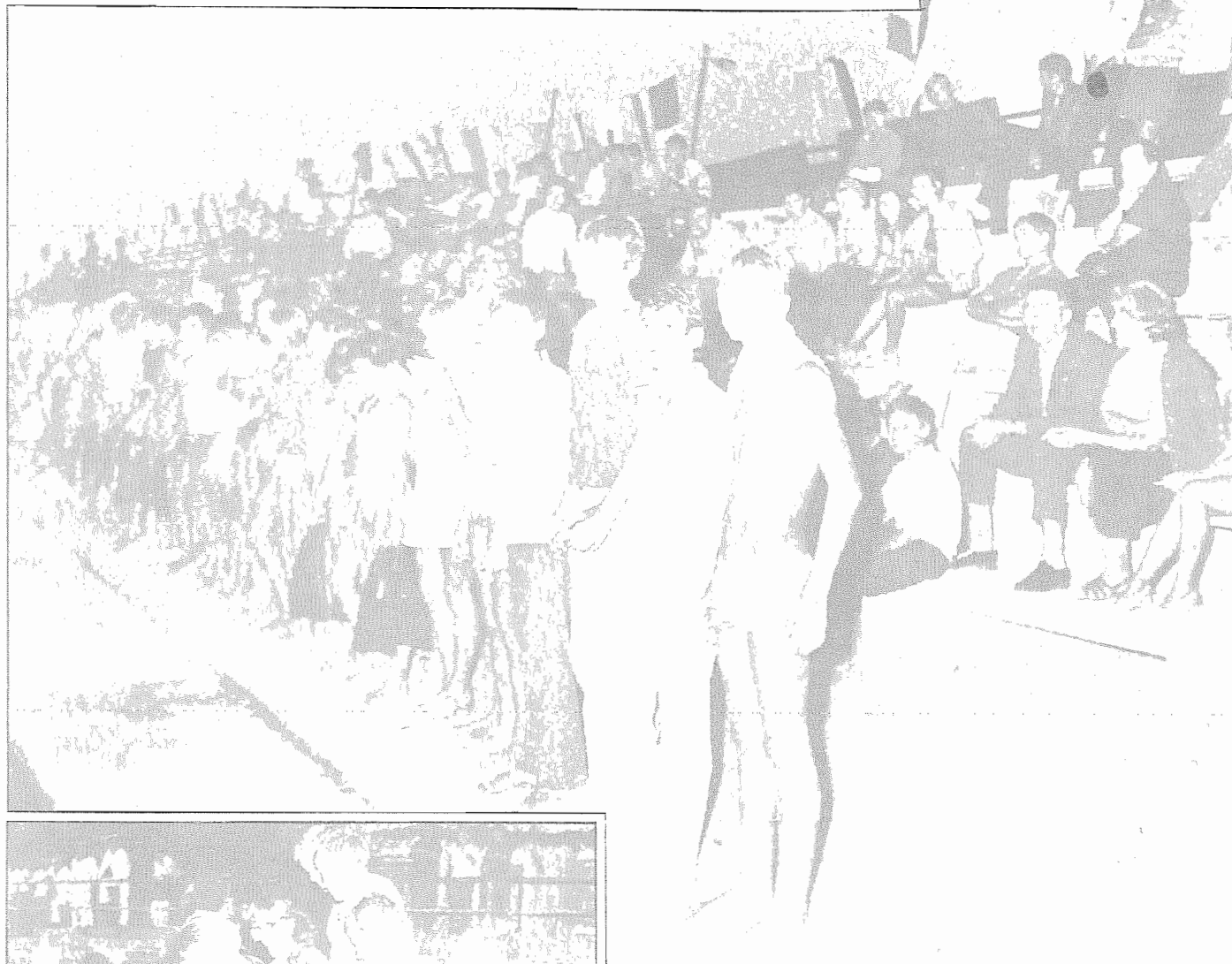
Bez sigurnog obezbjeđenja nema ni sigurnog ronjenja.

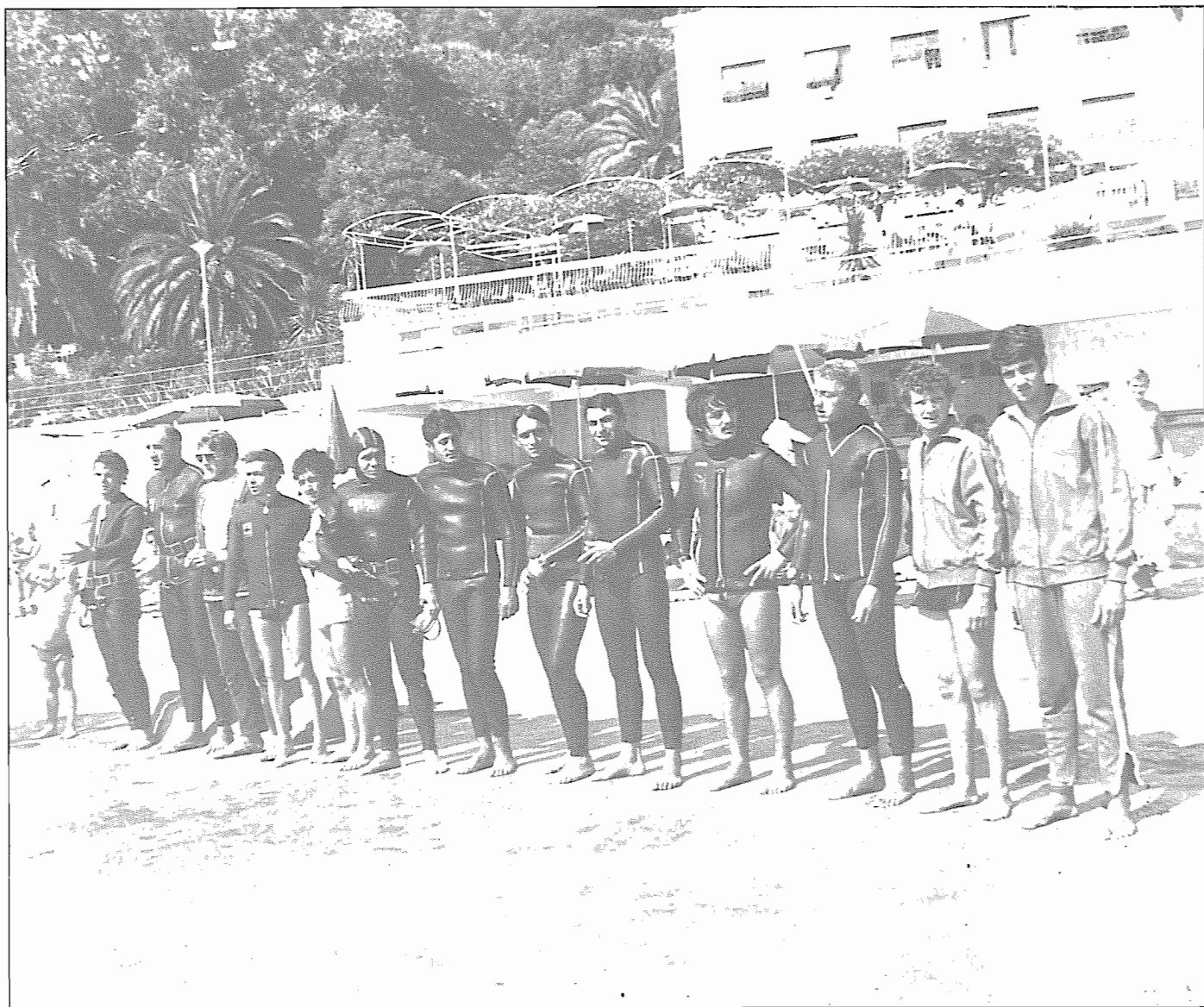
Na svjetskom prvenstvu u udičarenju, održanom u Zapadnoj Njemačkoj 1981. godine, najmlađi član jugoslovenske reprezentacije (na fotografiji nosi transparent sa imenom svoje zemlje) bio je takmičar iz Herceg-Novog Ante Arapović.

Ante Arapović i Srđe Vukotić na prvenstvu SFRJ, održanom u Tivtu 1980. godine, zauzeli su kao ekipa drugo mjesto . . .

Od 1971. godine Klub organizuje i Memorijal Slobodana Stijačića na kome nastupaju najbolji ronionci. Detalj sa ostvaranja Memorijala iste godine . . .

Tadašnji predsjednik kluba Radivoje Terzić uručuje medalju na Memorijalnom takmičenju „Slobodan Stjepčić“.

Sa I memorijalnog takmičenja „Slobodan Stijepčić“ 1971. godine.

Na takmičenjima organizovanim u udičarenju, »Jugole Grakalić« postiže najbolji ekipni plasman od svih učesnika. Na državnom prvenstvu koje je održano 1974. godine osvojeno je treće mjesto u ekipnom plasmanu. Takmičari »Jugola Grakalića« **Mario Dumanić** u pojedinačnom plasmanu bio je drugi i postao član reprezentacije Jugoslavije. Kao reprezentativac učestvovao je iste godine na svjetskom prvenstvu koje je održano u Italiji gdje je, takođe, osvojio drugo mjesto. Kao najbolje plasirani Jugosloven dobio je pehar, koji se zajedno sa priznanjem za II mjesto na prvenstvu SFRJ, poželji samog Dumanića, čuva u vitrinama Društva.

Na državnom prvenstvu u podvodnom ribolovu, koje je »Jugole Grakalić« organizovao 1975. godine, njegovi članovi **Marko Đurasović** i **Sveto Danilović**, ekipno su osvojili prvo mjesto, a **Đurasović** je bio pojedinačni pobjednik u svojoj kategoriji.

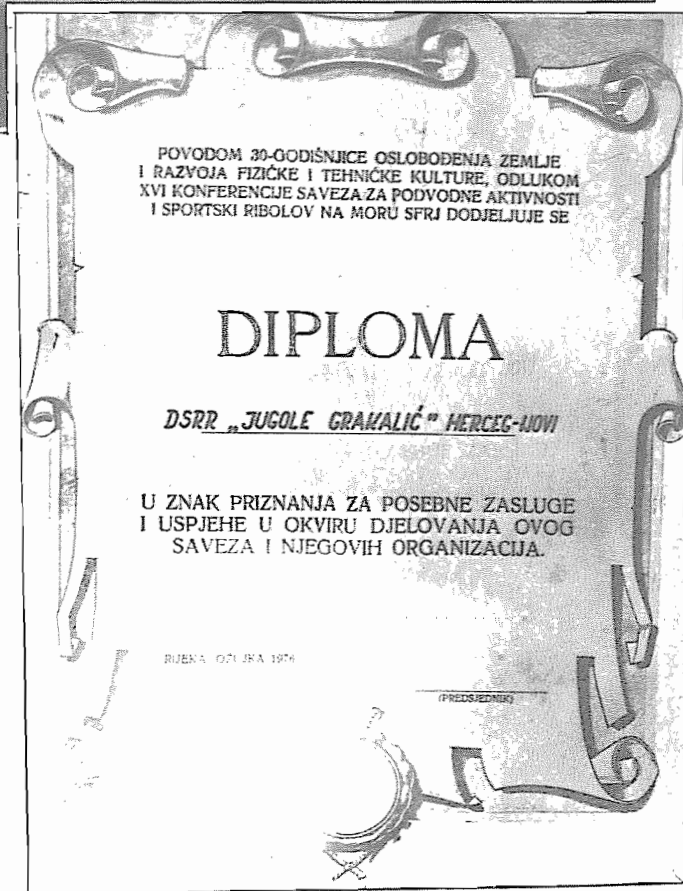
U Herceg-Novom je 1978. godine održano državno prvenstvo i ponovo su članovi »Jugola Grakalića« postigli izvanredan uspjeh osvajanjem drugog mjesta, dok je takmičar **Ivica Munković** osvojio drugo, a **Srđe Vukotić** četvrto mjesto. Za ekipu su tada nastupali još **Karlo Šalko** i **Čedo Banićević**.

Prijatni susreti, izleti i svakodnevna druženja su uspomene koje se najduže pamte . . .

Na prvenstvu SFRJ, održanom u Tivtu 1980. godine, Ante Arapović i Srđe Vukotić zauzeli su kao ekipa drugo mjesto, a Arapović je kao četvrtoplasirani osvojio mjesto u reprezentaciji Jugoslavije. Na svjetskom prvenstvu održanom u Zapadnoj Njemačkoj 1981. godine, inače, naša reprezentacija je zauzela drugo mjesto čemu je u mnogome doprinio i hercegnovski takmičar Arapović.

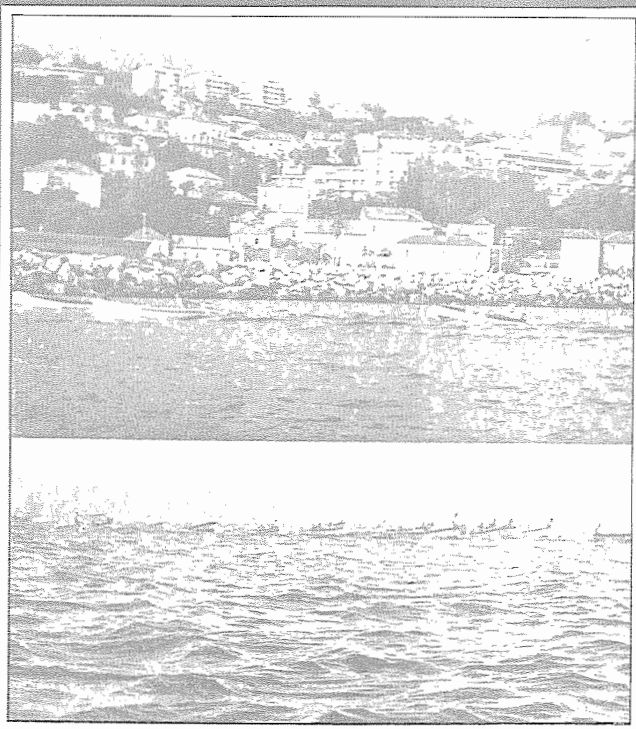
Na republičkim takmičenjima članovi »Jugola Grakalića« su bez premca u svim disciplinama sem sportskog ribolova. Pored takmičenja za nastup na prvenstvu Republike i državnom prvenstvu, Klub redovno organizuje i takmičenja u ronilačkim disciplinama pod nazivom »Memorijal Slobodana Stijepčića«.

Na ekipnom prvenstvu države u podvodnom ribolovu 1975. godine prvo mjesto osvojila je ekipa „Jugola Grakalića“ u sastavu Marko Đurasović i Đorđe Danilović. Na fotografiji: na pobjedničkom postolju.

Lidija Avakumović, jedna od prvih žena u Crnoj Gori koja se počela baviti ronilačkim sportom.

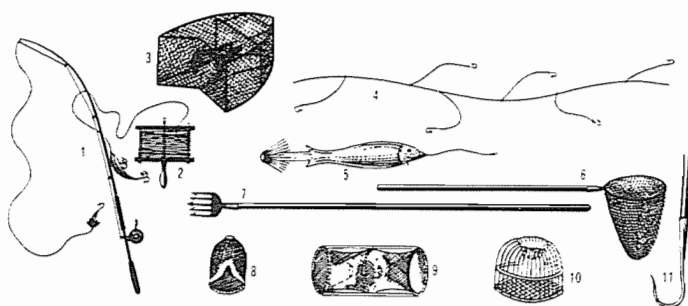
Vrijeme druženja, međutim, nikad ne prestaje. Sa jednog od izleta članova kluba podvodnih aktivnosti „Jugole Grakalić“ na Žanjicama, organizovanog u julu 1981. godine.

KLUB SPORTSKIH RIBOLOVACA

O d 1981. godine samostalno su počeli da djeluju, ali u okviru Brodarskog društva »Jugole Grakalić« **Klub sportskih ribolovaca** i **Klub za podvodne aktivnosti**. Oni su danas veoma aktivni.

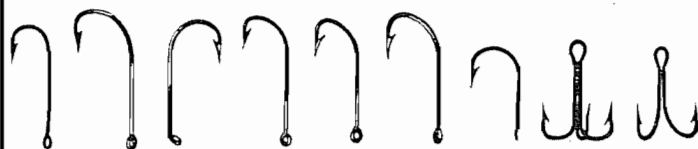
Klub sportskih ribolovaca redovno učestvuje na međuklupskim takmičenjima u regionu Boke

Kotorske, kao i na republičkim i saveznim takmičenjima. Svake godine u Herceg-Novom organizuje popularne **ribarske večeri**. Njegovi najaktivniji članovi su **Krsto Mitrović, Nikola Tošić, Dušan-Bato Kršanac, Nikša Zornija, Umberto Matković, Đorđije Kraljević** i mnogi drugi.

PRIBOR ZA SPORTSKI RIBOLOV NA MORU

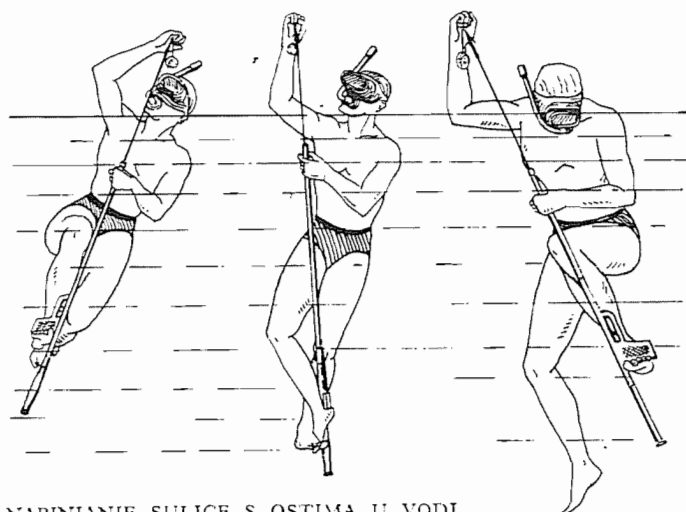
1. Pecaljka; 2. povraz; 3. vrša; 4. parangal; 5. lignjar; 6. račilo; 7. osti; 8. vrša za crneje; 9. vrša za jastoge; 10. razni tipovi vrša; 11. kuka brankarel

RAZNI TIPOVI SUVREMENIH UDICA; JEDNOKRAKE, DVOKRAKA (tip Kirby) i TROKRAKA (tip Sneckbent)

KINOGRAM URONA I IZRONA NA DAH S PUŠKOM

NAPINJANJE SULICE S OSTIMA U VODI

KLUB ZA PODvodNE AKTIVNOSTI

Svoju aktivnost ovaj klub je u posljednje vrijeme veoma razvio na širem području Boke Kotorske. Nastavio je uspješnu saradnju sa mnogim srodnim klubovima sa područja Crne Gore. Proširio je saradnju sa Klubom za podvodne aktivnosti »Pannonac« iz Novog Sada, kao i sa KPA iz Kikinde, sa kojim organizuje zajednička logorovanja i obuku članova.

Zalaganjem članova, koje predvodi iskusni **Novak Rosić**, izvršen je veliki broj podvodnih radova za više radnih organizacija. Na taj način obezbijena su sredstva koja se koriste namjenski za nabavku savremenije opreme i za učešće na takmičenjima.

Na državnom prvenstvu u spasavanju na vodi koje je održano u Ohridu 1981. godine, ekipa ovog kluba je nastupala kao reprezentacija Crne Gore. U njenom sastavu su bili **Radivoje Đukanović**, **Davor Poljak** i **Dejan Hinić**.

Od uspješnih rezultata na takmičarskom planu treba istaći nastup ekipe na Krupačkom jezeru kod Nikšića 1982. godine, gdje je održano Republičko prvenstvo u podvodnoj orijentaciji. Pored muške ekipe na ovom prvenstvu nastupila je i ženska ekipa »Jugola Grakalića«. U opštoj konkurenciji (zajedno se takmiče muške i ženske kategorije) postigli su izvanredan rezultat osvojivši prvo mjesto. Na taj način »Jugole Grakalić« je postao ekipni pobjednik. U pojedinačnoj konkurenciji **Jasna Marić** osvojila je prvo mjesto, a **Radivoje Đukanović** drugo mjesto. Na istom takmičenju za ekipu Herceg-Novog nastupale su i **Dragana Marić** i **Dragana Spajić**.

U posljednje tri godine podvodnim aktivnostima u Klubu »Jugole Grakalić« aktivno se bave **Nevenka Kraljević**, **Sonja Paspalj**, **Aglaia Budeč**, **Sunčica Đukanović**, **Svjetlana Crnković**, **Arijana Tomašević** i mnoge druge mlade Novljanke.

Od mlađih aktivnih članova — takmičara posebno treba istaći **Jadranka Kovača**, **Milana Vukičevića**, **Mikija Vidića**, ali i **Dejana** i **Gorana Hinića**, **Miša Vujovića**, **Davora Poljaka**, **Predraga Vukčevića**, **Mladena Krstinića** i mnoge druge.

Takođe, poseban doprinos radu Kluba daju članovi uprave i entuzijasti kao što su **Miroslav Marić**, **Radovan Arnaut**, **Milorad Ilić**, **Dragan Radović**, **Đorđije Đurović** i drugi.

KLUB ZA PODVODNE AKTIVNOSTI

HERCEG - NOVI

ПОВОДОМ 28. ОКТОБРА — ДАНА ОСЛОБОЂЕЊА ХЕРЦЕГ-НОВОГА
ЖИРИ ЗА ДОДЈЕЛУ «ОКТОБАРСКЕ НАГРАДЕ ХЕРЦЕГ-НОВОГА»
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ-НОВИ
ДОДЈЕЉУЈЕ

„ОКТОБАРСКУ НАГРАДУ ХЕРЦЕГ-НОВОГА”

ЗА 1975. ГОДИНУ

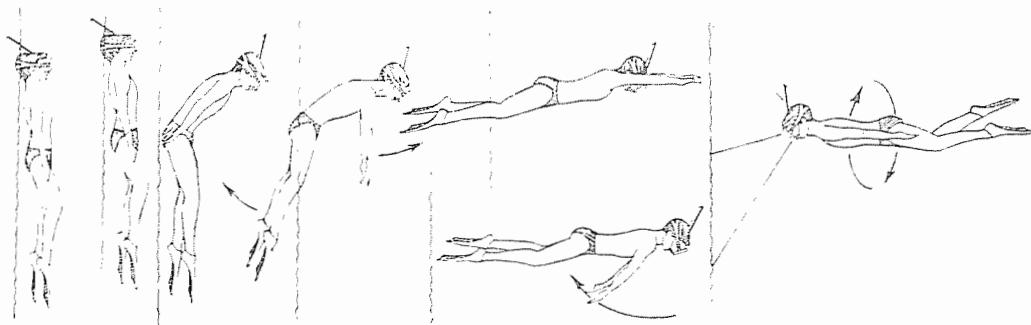
КЛУБУ СПОРТСКИХ РИНИЛАЦА И РИБОЛОВАЦА «ЈУГОЛЕ ГРАМАТИЋ» ИЗ ХЕРЦЕГ-НОВОГА
У ИЗНОСУ ОД 5.000 ДИНАРА

ЗА ПОСТИГНУТЕ СПОРТСКЕ РЕЗУЛТАТЕ И ДОСАДАШЊИ АКТИВАН РАД НА
ОКУПЉАЊУ И ОСПОСОБЉАВАЊУ ОМЛАДИНЕ ЗА ОПШТЕНАРОДНУ ОДБРАНУ

ПРЕДСЈЕДНИК ЖИРИЈА
Др СЛАВОМИР ИГЉОВИЋ

ХЕРЦЕГ-НОВИ 28. ОКТОБАР 1975. ГОДИНЕ
Бр. 01-2/75

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
БОСАР СТИЈЕВИЋ

DRUŠTVENE AKTIVNOSTI

Pored sportsko-obrazovne i vaspitne funkcije Klub je dao i veliki doprinos zaštiti podmorske flore i faune i arheologije mora. Najneposrednije je uticao na normativno regulisanje zaštite ribljeg fonda, te uspostavljanje ribarske inspekcije u zalivu Boke Kotorske. Takođe, u saradnji sa organima unutrašnjih poslova i Zavodom za zaštitu spomenika kulture SR Crne Gore, preduzete su sve mjere za zaštitu arheologije mora od nestručnih i neodgovornih ljubitelja arheoloških eksponata.

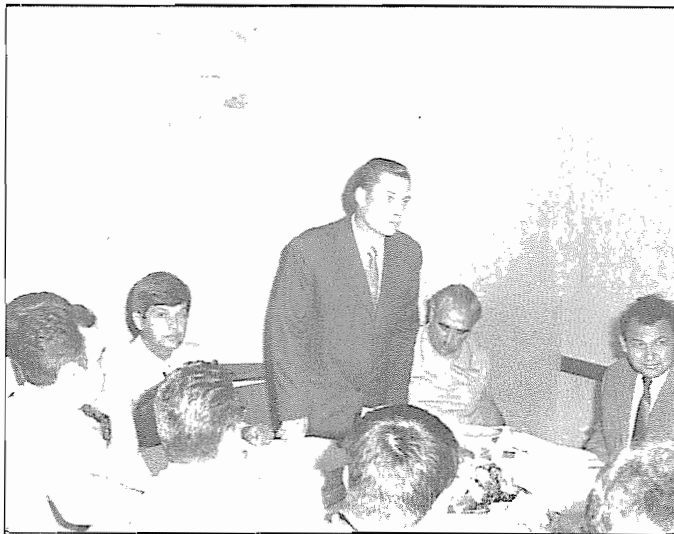
U saradnji sa Lučkom kapetanijom iz Kotora organizovana je obuka iz osnova navigacije, motoristike, meteorologije, plovila, plovidbe i prve pomoći, a sve s jednim ciljem — dalje osposobljavanje svojih članova za bezbjedan boravak na moru. Stečena znanja su bila od višestruke koristi. Kurs za kormilare na trgovačkim brodovima položilo je, oko 90 članova, a mnogi od njih će svoju dalju karijeru nastaviti na brodovima kotorske »Jugooceanije«.

Na stotine obučenih sportskih ronilaca, svoju ronilačku aktivnost (sportsku ili profesionalnu) nastavili su širom zemlje, pa i drugih zemalja Evrope. Veliki broj se opredijelio za ronjenje kao profesionalno zanimanje. Jedni su promijenili mjesta stanovanja i postali nosioci razvoja ronilačkog sporta u novim sredinama, drugi su, pak, dobijali posebna zaduženja i bili raspoređivani u rezervne sastave ronilačkih jedinica Teritorijalne odbrane, pa i jedinica JNA. U sastavu ovih jedinica sportski ronionci su učestvovali na brojnim vježbama, od ko-

jih posebno izdvajamo manevar »Sloboda 71« i »Podgora 72« na kojem su učestvovali ronionci: **Milorad Tafra, Branko Samardžić, Ljubo Malavrazić, Anton Škunca, Milovan Milosavljević, Silvio Tonsati, Jerko Bogdanović, Rajko Prlainović, Branko Bakočević, Momčilo Mićunović i Ratko Milošević.** Pored ovih aktivnosti postignuti su zapaženi rezultati i u drugim oblastima.

Za uspješan rad Kluba u to vrijeme od neprocjenjive važnosti je entuzijazam i angažovanje predsjednika: **Karla Benusija,** zatim **Nikole Tošića, Radivoja Terzić, Milivoja Vujnovića, Nikole Lipovca, Krsta Mitrovića, Petra Glavočića, Alije Kusturice, Obrada Dabovića** i članove Uprave — **Mila Crnčevića, Milorada Tafre, Antona Nikolića, Petra Erenjija, Milana Kevrića, Nikole Raića, Nikše Zornija, Dušana Kršanca, Vitomira Sagera, Ante Arapovića, Srđe Vukotića, Sava Matkovića, Krsta Mitrovića, Branka Samardžića, Svetozara Komadine, Milovana — Mikija Milosavljevića, Jovice Tomaševića, Vida Cvetkovića, Vlatka Keržića i Branka Obrenića,** koji su bili poznati sportski radnici i nosioci organizacije i razvoja, kako ronilačkog tako i ribolovnog sporta. Posebno je bila zapažena aktivnost dugogodišnjeg sekretara Kluba **Danila Mitrovića,** koji danas dužnost sekretara Republičkog saveza za podvodne aktivnosti s uspjehom obavlja.

Od postojećeg kluba za sportski ribolov i podvodne aktivnosti 1981. godine formiraju se dva kluba — Klub za podvodne aktivnosti i Klub sportskih ribolovaca, koji i sada rade noseći zajedničko ime »Jugole Grakalić«.

STALNO NA ZADATKU . . .

V aspitnom radu u Klubu »Jugole Grakalić« uvijek je pridavan veliki značaj. To doprinosi stalnom proširivanju drugarstva, međusobnog uvažavanja, solidarnosti, pomoći pojedincima i organizacijama.

Njegovi članovi su se svojim nesebičnim zalaganjem i žrtvovanjem dokazali na velikom broju primjera istinske pomoći u spasavanju ljudskih života, društvene imovine, u akcijama solidarnosti . . .

Članovi Kluba za podvodne aktivnosti kao pripadnici jedinice Teritorijalne odbrane na jednoj od vježbi.

Nadalje, ronionci »Jugola Grakalića« su izveli vrlo složene radove na kapitalnim objektima u Crnoj Gori i na širim prostorima. Od ovih aktivnosti treba posebno istaći ispitivanje izvorišta Opačice, Ljute i Sopota, zatim završetak radova na objektima gradske kanalizacije u Herceg-Novom gdje su postavljeni diguzori na dubini od 45 metara. Pored ovoga, hercegnovski ronionci su učestvovali na poslovima otklanjanja kvarova u tunelima HE »Piva« na Mratinju, zatim u izgradnji novih pristana, mola i kanalizacione mreže širom Boke Kotorske. Poseban doprinos dali su osposobljavanju plovnog doka u Brodogradilištu »Veljko Vlahović« u Bijeloj, a u vrijeme kada je ovaj kolektiv pretrpio velike štete od posljedica katastrofalnog zemljotresa 1979. godine nesebično su pomogli u spasavanju imovine koja se našla pod vodom.

Pored ovih akcija i aktivnosti, članovi Kluba za podvodne aktivnosti »Jugole Grakalić« bili su nosioci velikog broja značajnih istraživačkih akcija za potrebe Zavoda za biologiju mora iz Kotora i Zavoda za zaštitu spomenika kulture sa Cetinja.

Ovakvim odnosom u obrazovanju i vaspitanju svojih članova, Klub je uspio da školuje i cijelu ekipu ronilaca i za profesionalni ronilački poziv, tako da mnogi od njih danas rade u »Brodospasu«, po brodogradilištima u našoj zemlji i širom svijeta (Holandija, Francuska, Poljska, Australija...).

Ime Brodarskog društva »Jugole Grakalića«, njegovih klubova i članova postalo je poznato ne samo u Jugoslaviji nego i u svijetu.

Među aktivnim ronioncima u Herceg-Novom nalaze se i Sunčica Đukanović, Aglaja Budeč i Svjetlana Crnković. One su između ostalog, pobjednice u plivanju perajima na „Memorijalu Slobodan Stjepčić“ 1982. godine.

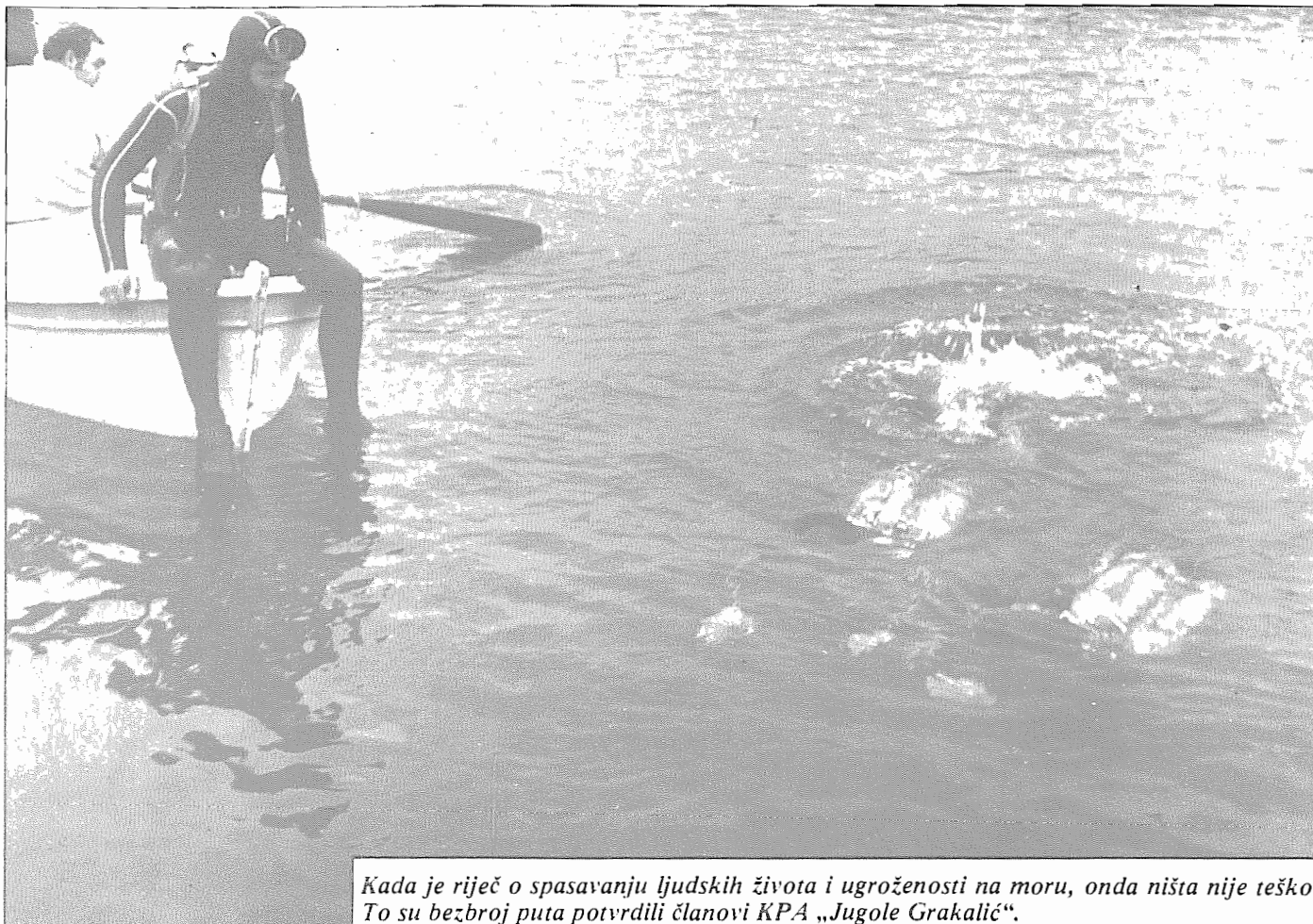

Djevojke-ronionci iz Herceg-Novoga na republičkom prvenstvu u podvodnoj orijentaciji, održanom na Krupačkom jezeru kod Nikšića 1982. godine, osvojile su prvo mjesto.

Ronioci su česta meta TV i drugih snimatelja.

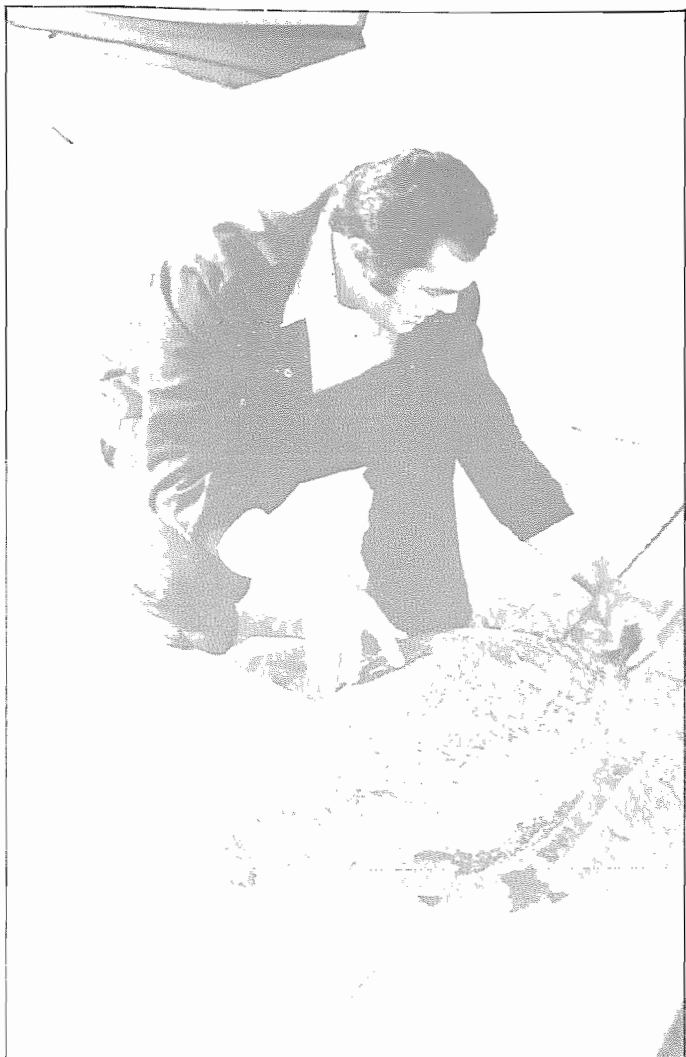

Kada je riječ o spasavanju ljudskih života i ugroženosti na moru, onda ništa nije teško. To su bezbroj puta potvrdili članovi KPA „Jugole Grakalić“.

Akademik Vojo Stanić, svakodnevno plovi sa svojim „Krstašem“ i šetnje zalivom koristi kao inspiraciju u svom umjetničkom radu, što ga je i vezalo za BD „Jugole Grakalić“. Na fotografiji (drugi s desna) u društvu sa članovima Regatnog odbora na Memorijalu „Jugole Grakalić“ 1980. godine. S lijeva na desno: Dragan Mračević, Duško Kovačević, Aco Velaš, Rajko Milosavljević, Vojo Stanić i Zvonko Kovačić.

Oni su zaslužni i za afirmaciju arheologije mora, ali i za otkriće mnogih vrijednih eksponata koji su vijekovima samovali na morskom dnu.

LITERATURA:

- Zapisnici i foto-dokumentacija Brodarskog društva »Jugole Grakalić«
- Usmena i pismena kazivanja članova Brodarskog društva »Jugole Grakalić«
- Enciklopedija fizičke kulture Jugoslavije
- Dnevna štampa i sportska periodika

Bilješka o autoru

Dušan Rašović je rođen 1937. godine u Sasovićima kod Herceg-Novog. Završio je Fakultet za fizičku kulturu u Sarajevu. Aktivno se bavio sportom. Zapažene uspjehe ostvario je kao fudbaler i atletičar. Sada je sekretar SIZ-a fizičke i tehničke kulture opštine Herceg-Novi. Više godina prikuplja građu o razvoju sporta u Boki Kotorskoj i šire. Član je Komisije za istoriju fizičke kulture Crne Gore. Svoje radove objavljuje u sportskim časopisima i publikacijama. U pripremi su mu monografije: **FIZIČKA I TEHNIČKA KULTURA U OPŠTINI HERCEG-NOVI**, **60 GODINA PLIVAČKOG I VATERPOLO KLUBA „JADRAN“**, **PSD „SUBRA“** i još neki radovi.

SADRŽAJ:

JUGOSLAV JUGOLE GRAKALIĆ	4
RIJEČ AUTORA	5
POČECI	9
VESLA I JEDRA U BOKI KOTORSKOJ	11
PRVE HERCEGNOVSKE REGATE	12
SVA NAŠA JEDRA	15
DUGE PLOVIDBE SLOBODNIM MOREM	18
BRODARSKO DRUŠTVO »JUGOLE GRAKALIĆ«	19
ZLATNO DOBA VESLAČKOG SPORTA	28
USPJESI NA DRVENIM JEDRILICAMA	34
ORGANIZATORI DRŽAVNOG PRVENSTVA	41
NA PUTEVIMA NOVIH NADA	43
JEDRILIČARSKI KLUB »JUGOLE GRAKALIĆ«	45
PRVI NASTUP NA SVJETSKOM PRVENSTVU	51
VRIJEME NAJVEĆIH USPJEHA	53
»ZLATNO JEDRO« JUŽNOG JADRANA	64
PODvodNE AKTIVNOSTI I SPORTSKI RIBOLOV	79
SEKCIJA ZA SPORTSKI RIBOLOV	81
OSNIVANJE KLUBA ZA PODvodNE AKTIVNOSTI	83
NOVO IME I NOVI KLUBOVI	86
REZULTATI I AKCIJE	89
KLUB SPORTSKIH RIBOLOVACA	100
KLUB ZA PODvodNE AKTIVNOSTI	101
DRUŠTVENE AKTIVNOSTI	103
STALNO NA ZADATKU	105